

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στρασβούργο, 17.4.2018
COM(2018) 225 final

2018/0108 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής και την ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης
ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις**

{SWD(2018) 118 final} - {SWD(2018) 119 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Σήμερα, η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, του διαδικτυακού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, υπηρεσιών άμεσης ανταλλαγής μηνυμάτων και εφαρμογών με σκοπό την επικοινωνία, την εργασία, τη συναναστροφή με άλλους ανθρώπους και την απόκτηση πληροφοριών έχει καταστεί σύνηθες φαινόμενο σε πολλά μέρη του κόσμου. Οι υπηρεσίες αυτές συνδέουν εκατοντάδες εκατομμύρια χρήστες μεταξύ τους. Παράγουν σημαντικά οφέλη για την οικονομική και την κοινωνική ευημερία των χρηστών σε όλη την Ένωση και πέρα από αυτήν. Ωστόσο, είναι επίσης δυνατή η κατάχρησή τους, καθώς μπορούν να αποτελέσουν εργαλεία για τη διάπραξη ή τη διευκόλυνση εγκλημάτων, μεταξύ των οποίων και σοβαρά εγκλήματα όπως τρομοκρατικές επιθέσεις. Όταν συμβαίνει κάτι τέτοιο, οι εν λόγω υπηρεσίες και εφαρμογές είναι συχνά το μόνο μέρος στο οποίο οι ερευνητές μπορούν να βρουν ενδείξεις για να προσδιορίσουν ποιος διέπραξε ένα έγκλημα και να συλλέξουν αποδεικτικά στοιχεία τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο δικαστήριο.

Δεδομένης της διασυνοριακής φύσης του διαδικτύου, οι υπηρεσίες αυτές μπορούν να παρασχεθούν από οπουδήποτε στον κόσμο και δεν χρειάζονται υποχρεωτικά φυσική υποδομή, εταιρική παρουσία ή προσωπικό στα κράτη μέλη στα οποία παρέχονται οι υπηρεσίες ή στην εσωτερική αγορά στο σύνολό της. Δεν απαιτούν επίσης συγκεκριμένο τόπο για την αποθήκευση των δεδομένων, ο οποίος συχνά επιλέγεται από τον πάροχο της υπηρεσίας βάσει θεμιτών λόγων, όπως η ασφάλεια των δεδομένων, οι οικονομίες κλίμακας και η ταχύτητα πρόσβασης. Ως εκ τούτου, σε έναν συνεχώς αυξανόμενο αριθμό ποινικών υποθέσεων που αφορούν κάθε είδος εγκλήματος¹, οι αρχές των κρατών μελών χρειάζονται πρόσβαση σε δεδομένα που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικά στοιχεία και αποθηκεύονται εκτός της χώρας τους και/ή από παρόχους υπηρεσιών σε άλλα κράτη μέλη ή τρίτες χώρες.

Για τις περιπτώσεις στις οποίες είτε τα αποδεικτικά στοιχεία είτε ο πάροχος υπηρεσιών βρίσκονται αλλού, έχουν αναπτυχθεί μηχανισμοί συνεργασίας μεταξύ χωρών εδώ και δεκαετίες². Παρά τις τακτικές μεταρρυθμίσεις, οι εν λόγω μηχανισμοί συνεργασίας υφίστανται εντεινόμενη πίεση από την αυξανόμενη ανάγκη έγκαιρης διασυνοριακής πρόσβασης σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία. Για να ανταποκριθούν στο φαινόμενο αυτό, ορισμένα κράτη μέλη και τρίτες χώρες έχουν καταφύγει στην επέκταση των εθνικών τους εργαλείων. Ο κατακερματισμός που προκύπτει δημιουργεί ανασφάλεια δικαίου και συγκρουόμενες υποχρεώσεις και εγείρει ερωτήματα ως προς την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των δικονομικών εγγυήσεων για τα πρόσωπα που θίγονται από τα σχετικά αιτήματα.

Το 2016, το Συμβούλιο απηύθυνε έκκληση για την ανάληψη συγκεκριμένης δράσης, βάσει κοινής προσέγγισης της ΕΕ ώστε να καταστεί αποτελεσματικότερη η αμοιβαία δικαστική συνδρομή για τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των αρχών των κρατών μελών και των παρόχων υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες και για την πρόταση λύσεων

¹ Βλ. τμήματα 2.1.1 και 2.3 της εκτίμησης επιπτώσεων.

² Στην Ένωση, μηχανισμοί αμοιβαίας αναγνώρισης που βασίζονται πλέον στην οδηγία περί ευρωπαϊκής εντολής έρευνας με τρίτες χώρες, μηχανισμοί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής.

για το πρόβλημα του προσδιορισμού της δικαιοδοσίας και της εκτελεστικής αρμοδιότητας³ στον κυβερνοχώρο⁴. Επίσης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τόνισε τις προκλήσεις που μπορεί να δημιουργήσει το υφιστάμενο κατακερματισμένο νομικό πλαίσιο για τους παρόχους υπηρεσιών που επιθυμούν να ανταποκριθούν σε αιτήματα των αρχών επιβολής του νόμου και ζήτησε ένα ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο, που θα περιλαμβάνει εγγυήσεις για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες όλων των εμπλεκομένων⁵.

Η παρούσα πρόταση εστιάζεται στο ειδικό πρόβλημα που δημιουργείται από τον ευμετάβλητο χαρακτήρα των ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων και τη διεθνή διάστασή του. Επιδιώκει την προσαρμογή των μηχανισμών συνεργασίας στην ψηφιακή εποχή, δίνοντας στη δικαστική εξουσία και στις αρχές επιβολής του νόμου τα εργαλεία να αντεπεξέλθουν στον τρόπο με τον οποίο επικοινωνούν σήμερα οι εγκληματίες και να καταπολεμήσουν τις σύγχρονες μορφές εγκληματικότητας. Τα εργαλεία αυτά θα πρέπει να υπόκεινται σε ισχυρούς μηχανισμούς προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στη βελτίωση της ασφάλειας δικαίου για τις αρχές, τους παρόχους υπηρεσιών και τα θιγόμενα πρόσωπα, και στη συμμόρφωση με υψηλά πρότυπα σε ό,τι αφορά τα αιτήματα των αρχών επιβολής του νόμου, διασφαλίζοντας μ' αυτόν τον τρόπο την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, τη διαφάνεια και τη λογοδοσία. Επιταχύνει επίσης τη διαδικασία διατήρησης και συλλογής ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων που αποθηκεύονται και/ή τηρούνται από παρόχους υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι σε άλλη έννομη τάξη. Η παρούσα πράξη θα συνυπάρχει με τις υφιστάμενες πράξεις σχετικά με τη δικαστική συνεργασία, οι οποίες εξακολουθούν να είναι συναφείς και να μπορούν να χρησιμοποιηθούν κατά περίπτωση από τις αρμόδιες αρχές. Παράλληλα, η Επιτροπή εργάζεται για την ενίσχυση των υφιστάμενων μηχανισμών δικαστικής συνεργασίας μέσω μέτρων όπως η δημιουργία μιας ασφαλούς πλατφόρμας για την ταχεία ανταλλαγή αιτημάτων μεταξύ των δικαστικών αρχών εντός της ΕΕ και η επένδυση 1 εκατ. EUR για την κατάρτιση επαγγελματιών από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ στην αμοιβαία δικαστική συνδρομή και συνεργασία, με επίκεντρο τις Ηνωμένες Πολιτείες ως την τρίτη χώρα η οποία λαμβάνει τον μεγαλύτερο αριθμό αιτημάτων από την ΕΕ⁶.

Για την επίδοση και την εκτέλεση αποφάσεων στο πλαίσιο της παρούσας πράξης, οι αρχές θα πρέπει να απευθύνονται στον νόμιμο εκπρόσωπο που ορίζεται από τους παρόχους υπηρεσιών. Η Επιτροπή παρουσιάζει σήμερα πρόταση με σκοπό να διασφαλίζεται ότι οι εν λόγω νόμιμοι εκπρόσωποι ορίζονται με αποτελεσματικό τρόπο. Παρέχει μια κοινή λύση σε επίπεδο ΕΕ ώστε να απευθύνονται νόμιμες εντολές στους παρόχους υπηρεσιών μέσω νόμιμου εκπροσώπου.

- **Συνοχή με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο της ΕΕ στον τομέα πολιτικής και με τη Σύμβαση της Βουδαπέστης του Συμβουλίου της Ευρώπης**

Το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο της ΕΕ αποτελείται από ενωσιακές νομικές πράξεις για τη συνεργασία, όπως η οδηγία 2014/41/ΕΕ περί της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας σε ποινικές

³ Στο παρόν έγγραφο, ο όρος «εκτελεστική αρμοδιότητα» αναφέρεται στην αρμοδιότητα των οικείων αρχών να διενεργούν ερευνητικές πράξεις.

⁴ [Συμπεράσματα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη βελτίωση της ποινικής δικαιοσύνης στον κυβερνοχώρο, ST9579/16.](#)

⁵ [P8_TA\(2017\)0366.](#)

⁶ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/docs/pages/20170522_non-paper_electronic_evidence_en.pdf

υποθέσεις⁷ (οδηγία ΕΕΕ), η σύμβαση για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁸, η απόφαση 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση της Eurojust⁹, ο κανονισμός (ΕΕ)2016/794 για την Ευρωπόλ¹⁰, η απόφαση-πλαίσιο 2002/465/ΔΕΥ του Συμβουλίου σχετικά με τις κοινές ομάδες έρευνας¹¹, καθώς και διμερείς συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών, όπως η συμφωνία αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ¹² και η συμφωνία αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής μεταξύ ΕΕ και Ιαπωνίας¹³.

Θεσπίζοντας την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων και την ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων, η πρόταση διευκολύνει τη διατήρηση και τη συλλογή ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων για ποινικές διαδικασίες, τα οποία αποθηκεύονται ή τηρούνται από παρόχους υπηρεσιών σε άλλη έννομη τάξη. Η οδηγία ΕΕΕ, η οποία έχει αντικαταστήσει, σε μεγάλο βαθμό, τη σύμβαση για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων, καλύπτει κάθε ερευνητικό μέτρο¹⁴. Αυτό συμπεριλαμβάνει πρόσβαση σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία, όμως η οδηγία ΕΕΕ δεν περιέχει ειδικές διατάξεις ως προς αυτό το είδος στοιχείων¹⁵. Η νέα νομική πράξη δεν θα αντικαταστήσει την ΕΕΕ σε ό,τι αφορά τη συλλογή ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων, αλλά παρέχει ένα επιπλέον εργαλείο στις αρχές. Ενδέχεται να υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες, για παράδειγμα, πρέπει να εκτελεστούν στο κράτος μέλος εκτέλεσης διάφορα ερευνητικά μέτρα, στο πλαίσιο των οποίων η ΕΕΕ μπορεί να είναι η προτιμώμενη επιλογή για τις δημόσιες αρχές. Η δημιουργία νέας νομικής πράξης για τα ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία αποτελεί καλύτερη εναλλακτική λύση αντί της τροποποίησης της οδηγίας ΕΕΕ, λόγω των ειδικών προκλήσεων που είναι εγγενείς στη συλλογή ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων και που δεν επηρεάζουν τα άλλα ερευνητικά μέτρα που καλύπτονται από την οδηγία ΕΕΕ.

⁷ [Οδηγία 2014/41/ΕΕ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, περί της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας σε ποινικές υποθέσεις (ΕΕ L 130 της 1.5.2014, σ. 1).

⁸ [Πράξη του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 2000](#) για κατάρτιση, σύμφωνα με το άρθρο 34 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, της σύμβασης για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁹ [Απόφαση 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου](#), της 28ης Φεβρουαρίου 2002, σχετικά με τη σύσταση της Eurojust προκειμένου να ενισχυθεί η καταπολέμηση των σοβαρών μορφών εγκλήματος. Το 2013, η Επιτροπή ενέκρινε [πρόταση κανονισμού](#) για τη μεταρρύθμιση της Eurojust [Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συνεργασία στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης (Eurojust), COM/2013/0535 final].

¹⁰ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2016/794](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) και την αντικατάσταση και κατάργηση των αποφάσεων του Συμβουλίου 2009/371/ΔΕΥ, 2009/934/ΔΕΥ, 2009/935/ΔΕΥ, 2009/936/ΔΕΥ και 2009/968/ΔΕΥ.

¹¹ [Απόφαση πλαίσιο 2002/465/ΔΕΥ του Συμβουλίου](#), της 13ης Ιουνίου 2002, σχετικά με τις κοινές ομάδες έρευνας.

¹² [Απόφαση 2009/820/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου](#), της 23ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συμφωνίας σχετικά με την έκδοση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και της συμφωνίας σχετικά με την αμοιβαία δικαστική συνδρομή μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

¹³ [Απόφαση 2010/616/ΕΕ του Συμβουλίου](#), της 7ης Οκτωβρίου 2010, για τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ιαπωνίας σχετικά με την αμοιβαία νομική συνδρομή σε ποινικές υποθέσεις.

¹⁴ Εκτός από τις κοινές ομάδες έρευνας (βλ. άρθρο 3 της οδηγίας ΕΕΕ)· δεν συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη στην οδηγία ΕΕΕ (Ιρλανδία, Δανία).

¹⁵ Εκτός από την αναφορά του άρθρου 10 παράγραφος 2 στοιχείο ε) στην αναγνώριση προσώπων που έχουν διεύθυνση IP, για την οποία δεν μπορεί να γίνει επίκληση στο διττό αξιόπιστο ως λόγο άρνησης αναγνώρισης και εκτέλεσης του αιτήματος.

Με σκοπό τη διευκόλυνση της διασυνοριακής συλλογής ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων, η νέα νομική πράξη θα βασιστεί στις αρχές της αμοιβαίας αναγνώρισης. Αρχή της χώρας στην οποία βρίσκεται ο αποδέκτης της εντολής δεν θα χρειάζεται να συμμετέχει στην επίδοση και εκτέλεση της εντολής, εκτός από περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, στις οποίες θα απαιτείται εκτέλεση και στις οποίες θα παρεμβαίνει η αρμόδια αρχή της χώρας όπου βρίσκεται ο εκπρόσωπος. Ως εκ τούτου, η νομική πράξη επιβάλλει μια σειρά ισχυρών εγγυήσεων και διατάξεων, όπως η έγκριση από δικαστική αρχή σε κάθε περίπτωση. Για παράδειγμα, ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων για την υποβολή δεδομένων συναλλαγών ή περιεχομένου (και όχι δεδομένων συνδρομητών ή πρόσβασης) μπορεί να εκδοθεί μόνο για ποινικά αδικήματα που επισύρουν, στο κράτος έκδοσης, στερητική της ελευθερίας ποινή με ανώτατο όριο τουλάχιστον τριών ετών, ή για συγκεκριμένα εγκλήματα που εξαρτώνται ή διευκολύνονται από τον κυβερνοχώρο, ή σχετίζονται με την τρομοκρατία, όπως αναφέρεται στην πρόταση.

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που καλύπτονται από την παρούσα πρόταση προστατεύονται και η επεξεργασία τους επιτρέπεται μόνο σύμφωνα με τον γενικό κανονισμό για την προστασία των δεδομένων (ΓΚΠΔ)¹⁶ και την οδηγία για την προστασία των δεδομένων που αφορά τις αστυνομικές αρχές και τις αρχές ποινικής δικαιοσύνης (οδηγία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρχές επιβολής του νόμου)¹⁷. Ο ΓΚΠΔ θα τεθεί σε εφαρμογή στις 25 Μαΐου 2018, ενώ η οδηγία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρχές επιβολής του νόμου πρέπει να μεταφερθεί από τα κράτη μέλη στο εθνικό τους δίκαιο έως τις 6 Μαΐου 2018.

Η σύμβαση της Βουδαπέστης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο (CETS αριθ. 185), η οποία έχει κυρωθεί από τα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ, δημιουργεί διεθνείς μηχανισμούς για τη συνεργασία κατά του κυβερνοεγκλήματος¹⁸. Η σύμβαση εστιάζεται στα εγκλήματα που διαπράττονται μέσω του διαδικτύου και άλλων δικτύων υπολογιστών. Απαιτεί επίσης από τα μέρη να θεσπίσουν αρμοδιότητες και διαδικασίες για τη συλλογή ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων και να παρέχουν αμοιβαία δικαστική συνδρομή, χωρίς να περιορίζεται στα κυβερνοεγκλήματα. Συγκεκριμένα, η σύμβαση απαιτεί από τα συμβαλλόμενα μέρη να θεσπίσουν εντολές υποβολής στοιχείων με σκοπό τη συλλογή δεδομένων υπολογιστή από παρόχους υπηρεσιών στην επικράτειά τους και δεδομένα συνδρομητή από παρόχους υπηρεσιών που παρέχουν υπηρεσίες στην επικράτειά τους. Επιπλέον, η σύμβαση προβλέπει εντολές διατήρησης στοιχείων εφόσον λογίζεται βάσιμα ότι τα δεδομένα υπολογιστή είναι ιδιαίτερα ευάλωτα σε απώλεια ή τροποποίηση. Η επίδοση και η εκτελεστικότητα των εθνικών εντολών υποβολής στοιχείων

¹⁶ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2016/679](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ.

¹⁷ [Οδηγία \(ΕΕ\) 2016/680](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

¹⁸ Στη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης του 2013 για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, η σύμβαση της Βουδαπέστης αναγνωρίστηκε ως το βασικό πολυμερές πλαίσιο για την καταπολέμηση του κυβερνοεγκλήματος – Κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και της Υπατης Εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας για τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο: Για έναν ανοικτό, ασφαλή και προστατευμένο κυβερνοχώρο [JOIN(2013) 1 final].

κατά παρόχων που είναι εγκατεστημένοι εκτός της επικράτειας συμβαλλόμενου μέρους της σύμβασης εγείρει περαιτέρω ζητήματα. Συναφώς, εξετάζονται επί του παρόντος περαιτέρω μέτρα για τη βελτίωση της διασυννοριακής πρόσβασης σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία¹⁹.

- **Περίληψη του προτεινόμενου κανονισμού**

Ο προτεινόμενος κανονισμός θεσπίζει δεσμευτικές εντολές υποβολής και διατήρησης στοιχείων. Και οι δύο εντολές θα πρέπει να εκδίδονται ή να εγκρίνονται από δικαστική αρχή κράτους μέλους. Μια εντολή μπορεί να εκδοθεί με στόχο τη διατήρηση ή την υποβολή δεδομένων που αποθηκεύονται από πάροχο υπηρεσιών εγκατεστημένο σε άλλη έννομη τάξη και τα οποία είναι αναγκαία ως αποδεικτικά στοιχεία σε ποινικές έρευνες ή ποινικές διαδικασίες. Αυτές οι εντολές μπορούν να εκδοθούν μόνο αν είναι διαθέσιμο παρόμοιο μέτρο για το ίδιο ποινικό αδίκημα σε συγκρίσιμη εγχώρια κατάσταση στο κράτος έκδοσης. Αμφότερες οι εντολές μπορούν να επιδοθούν σε παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, μέσων κοινωνικής δικτύωσης, επιγραμμικών αγορών, άλλους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας και παρόχους υποδομών διαδικτύου, όπως διευθύνσεων IP και μητρώων ονομάτων χώρου, ή στους νόμιμους εκπροσώπους τους, εφόσον υπάρχουν. Η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων, όπως και η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων, απευθύνεται στον νόμιμο εκπρόσωπο εκτός της δικαιοδοσίας του κράτους μέλους έκδοσης, με αίτημα τη διατήρηση των δεδομένων ενόψει επακόλουθου αιτήματος υποβολής των εν λόγω δεδομένων, παραδείγματος χάριν μέσω διαύλων αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής στην περίπτωση τρίτων χωρών ή μέσω ΕΕΕ μεταξύ συμμετεχόντων κρατών μελών. Σε αντίθεση με τα μέτρα επιτήρησης ή τις υποχρεώσεις διατήρησης δεδομένων που καθορίζονται από τον νόμο και σχετικά με τα οποία δεν περιέχονται προβλέψεις στον παρόντα κανονισμό, η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων είναι εντολή που εκδίδεται ή εγκρίνεται από δικαστική αρχή σε συγκεκριμένη ποινική διαδικασία, κατόπιν επιμέρους αξιολόγησης της αναλογικότητας και της αναγκαιότητάς της σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση. Όπως και η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων, αναφέρεται σε συγκεκριμένους γνωστούς ή άγνωστους δράστες ποινικού αδικήματος που έχει ήδη διαπραχθεί. Η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων επιτρέπει μόνο τη διατήρηση δεδομένων που είναι ήδη αποθηκευμένα κατά τον χρόνο παραλαβής της εντολής, και όχι την πρόσβαση σε δεδομένα σε μελλοντική χρονική στιγμή μετά την παραλαβή της ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων.

Και οι δύο εντολές μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας, από το αρχικό στάδιο της προδικασίας έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας με την έκδοση δικαστικής ή άλλης απόφασης. Εντολές για την υποβολή δεδομένων συνδρομητή και πρόσβασης μπορούν να εκδοθούν για οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα, ενώ εντολή για την υποβολή δεδομένων συναλλαγών ή περιεχομένου μπορεί να εκδοθεί μόνο για ποινικά αδικήματα που επισύρουν, στο κράτος έκδοσης, στερητική της ελευθερίας ποινή με ανώτατο όριο τουλάχιστον τριών ετών, ή για συγκεκριμένα εγκλήματα που αναφέρονται στην πρόταση και όταν υπάρχει συγκεκριμένος σύνδεσμος με ηλεκτρονικά εργαλεία και εγκλήματα που καλύπτονται από την οδηγία (ΕΕ) 2017/541 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

¹⁹ Στην 17η συνεδρίαση της ολομέλειάς της (Ιούνιος του 2017), η επιτροπή της σύμβασης για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο (T-CY) ενέκρινε τους όρους αναφοράς για την κατάρτιση δεύτερου πρόσθετου πρωτοκόλλου στη σύμβαση («δεύτερο πρόσθετο πρωτόκολλο») που θα καταρτιστεί και θα οριστικοποιηθεί από την T-CY έως τον Δεκέμβριο του 2019. Στόχος είναι να μην χρησιμοποιείται ο τύπος αποθήκευσης των δεδομένων ως καθοριστικός παράγοντας.

Δεδομένων των διαφορετικών επιπέδων παρεμβατικότητας των μέτρων που επιβάλλονται σε σχέση με τα δεδομένα των οποίων επιδιώκεται η απόκτηση, η πρόταση προβλέπει μια σειρά όρων και εγγυήσεων. Αυτά περιλαμβάνουν την υποχρέωση να λαμβάνεται εκ των προτέρων έγκριση των εντολών από δικαστική αρχή. Η πρόταση ισχύει μόνο για τα αποθηκευμένα δεδομένα. Η υποκλοπή τηλεπικοινωνιών σε πραγματικό χρόνο δεν καλύπτεται από την παρούσα πρόταση. Το μέτρο περιορίζεται σε ό,τι είναι αναγκαίο και αναλογικό για τους σκοπούς της σχετικής ποινικής διαδικασίας. Επίσης, επιτρέπει στους παρόχους υπηρεσιών να ζητούν διευκρινίσεις από τις αρχές έκδοσης, όταν είναι αναγκαίο. Αν δεν είναι δυνατή η επίλυση αυτών των ζητημάτων και η αρχή έκδοσης αποφασίσει να προχωρήσει στην εκτέλεση, οι πάροχοι υπηρεσιών μπορούν να χρησιμοποιήσουν τους ίδιους λόγους για να αντισταθούν στην εκτέλεση από τις αρχές του κράτους μέλους τους. Επιπλέον, δημιουργείται ειδική διαδικασία για περιπτώσεις όπου η υποχρέωση υποβολής δεδομένων συγκρούεται με αντίθετη υποχρέωση η οποία απορρέει από το δίκαιο τρίτης χώρας.

Η νομοθεσία της ΕΕ προστατεύει τα δικαιώματα των υπόπτων και των κατηγορουμένων σε ποινικές διαδικασίες και υπάρχουν ήδη κανόνες για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ωστόσο, σε ό,τι αφορά τα πρόσωπα των οποίων επιδιώκεται η απόκτηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αυτές οι επιπρόσθετες εγγυήσεις που περιέχονται στην πρόταση τους παρέχουν δικονομικά δικαιώματα εντός ή εκτός της ποινικής διαδικασίας. Αυτό συμπεριλαμβάνει τη δυνατότητα αμφισβήτησης της νομιμότητας, της αναγκαιότητας ή της αναλογικότητας της εντολής, χωρίς να περιορίζονται οι λόγοι αμφισβήτησης σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Τα δικαιώματα με βάση το δίκαιο του κράτους εκτέλεσης γίνονται πλήρως σεβαστά, καθώς διασφαλίζεται ότι οι ασυλίες και τα προνόμια που προστατεύουν τα ζητούμενα δεδομένα στο κράτος μέλος του παρόχου υπηρεσιών λαμβάνονται υπόψη στο κράτος έκδοσης. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για την περίπτωση στην οποία αυτά προβλέπουν μεγαλύτερη προστασία απ' ό,τι το δίκαιο του κράτους έκδοσης.

Οι εντολές στο πλαίσιο του προτεινόμενου κανονισμού είναι εκτελεστές με τον ίδιο τρόπο όπως οι συγκρίσιμες εγχώριες εντολές στην έννομη τάξη στην οποία ο πάροχος υπηρεσιών λαμβάνει την εντολή. Ο κανονισμός προβλέπει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν θεσπίσει αποτελεσματικές και αναλογικές κυρώσεις.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η νομική βάση στην οποία στηρίζεται η δράση στον τομέα είναι το άρθρο 82 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το άρθρο 82 παράγραφος 1 προβλέπει ότι μπορούν να λαμβάνονται μέτρα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία για τον καθορισμό κανόνων και διαδικασιών για να εξασφαλίζεται η αναγνώριση, σε ολόκληρη την Ένωση, όλων των τύπων δικαστικών αποφάσεων και διαταγών. Μπορούν επίσης να λαμβάνονται μέτρα για τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των δικαστικών ή άλλων ισοδύναμων αρχών των κρατών μελών κατά την άσκηση ποινικών διώξεων και την εκτέλεση των αποφάσεων.

Αυτή η νομική βάση ισχύει για τους μηχανισμούς που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό. Το άρθρο 82 παράγραφος 1 διασφαλίζει την αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων με τις οποίες δικαστική αρχή στο κράτος έκδοσης απευθύνεται σε νομικό πρόσωπο σε άλλο κράτος μέλος, επιβάλλοντάς του μέχρι και υποχρεώσεις, χωρίς την προηγούμενη παρέμβαση δικαστικής αρχής σ' αυτό το άλλο κράτος μέλος. Η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής ή διατήρησης στοιχείων μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την παρέμβαση

δικαστικής αρχής του κράτους εκτέλεσης όταν αυτό είναι απαραίτητο για την εκτέλεση της απόφασης.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Το άρθρο 82 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ επιτρέπει στον νομοθέτη της Ένωσης να εκδίδει κανονισμούς και οδηγίες.

Καθώς η πρόταση αφορά διασυνοριακές διαδικασίες, στις οποίες απαιτούνται ενιαίοι κανόνες, δεν είναι απαραίτητο να δοθεί στα κράτη μέλη το περιθώριο να μεταφέρουν τους εν λόγω κανόνες στο εθνικό τους δίκαιο. Ο κανονισμός ισχύει άμεσα, παρέχει σαφήνεια και μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου και επιτρέπει να αποφεύγονται οι αποκλίνουσες ερμηνείες στα κράτη μέλη και άλλα προβλήματα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο τα οποία έχουν δημιουργηθεί σε σχέση με τις αποφάσεις-πλαίσια για την αμοιβαία αναγνώριση δικαστικών αποφάσεων και διαταγών. Επιπλέον, ο κανονισμός επιτρέπει την επιβολή της ίδιας υποχρέωσης με ομοιόμορφο τρόπο στην Ένωση. Γι' αυτούς τους λόγους, ο κανονισμός θεωρείται η καταλληλότερη μορφή για την παρούσα νομική πράξη αμοιβαίας αναγνώρισης.

- **Επικουρικότητα**

Δεδομένης της διασυνοριακής διάστασης των προβλημάτων που εξετάζονται, τα μέτρα που περιλαμβάνονται στην πρόταση θα πρέπει να εγκριθούν σε επίπεδο Ένωσης για να επιτευχθούν οι στόχοι. Τα εγκλήματα για τα οποία υπάρχουν ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία αφορούν καταστάσεις στις οποίες η υποδομή όπου αποθηκεύονται τα ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία και ο πάροχος υπηρεσιών που διαχειρίζεται την υποδομή υπόκεινται σε εθνικό νομικό πλαίσιο, εντός της Ένωσης ή εκτός αυτής, το οποίο είναι διαφορετικό από το εθνικό νομικό πλαίσιο του θύματος και του δράστη του εγκλήματος. Ως εκ τούτου, χωρίς κοινούς ελάχιστους κανόνες, η αποτελεσματική πρόσβαση στα ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία σε διασυνοριακό επίπεδο μπορεί να είναι πολύ χρονοβόρα και δύσκολη για την αρμόδια χώρα. Συγκεκριμένα, τα κράτη μέλη θα συναντούσαν δυσκολίες στην αντιμετώπιση των ακόλουθων ζητημάτων αν ενεργούσαν μεμονωμένα:

- τον κατακερματισμό των νομικών πλαισίων στα κράτη μέλη, ο οποίος έχει χαρακτηριστεί σημαντική δυσκολία από τους παρόχους υπηρεσιών που επιθυμούν να συμμορφωθούν με αιτήματα που βασίζονται σε διαφορετικές εθνικές νομοθεσίες·
- την αποτελεσματικότερη δικαστική συνεργασία με βάση την υφιστάμενη ενωσιακή νομοθεσία, κυρίως μέσω της ΕΕΕ.

Δεδομένης της ποικιλομορφίας των νομικών προσεγγίσεων, ο αριθμός των επηρεαζόμενων τομέων πολιτικής (ασφάλεια, θεμελιώδη δικαιώματα μεταξύ των οποίων τα δικονομικά δικαιώματα και η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οικονομικά θέματα) και του μεγάλου εύρους των ενδιαφερόμενων μερών, η νομοθεσία σε επίπεδο ΕΕ αποτελεί το πλέον ενδεδειγμένο μέσο για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση θεσπίζει κανόνες σύμφωνα με τους οποίους η αρμόδια αρχή της Ένωσης μπορεί να απευθύνει εντολή προς πάροχο υπηρεσιών ο οποίος παρέχει υπηρεσίες στην Ένωση και δεν είναι εγκατεστημένος στο ίδιο κράτος μέλος να υποβάλει ή να διατηρήσει ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία. Τα βασικά στοιχεία της πρότασης, όπως το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων, όροι για τη διασφάλιση της διεθνούς αβροφροσύνης, ο μηχανισμός επιβολής κυρώσεων και το σύστημα εγγυήσεων και μέσων

έννομης προστασίας, περιορίζουν την πρόταση σε ό,τι είναι αναγκαίο για την επίτευξη των βασικών στόχων της. Συγκεκριμένα, η πρόταση περιορίζεται σε αιτήματα για αποθηκευμένα δεδομένα (τα δεδομένα από υποκλοπή τηλεπικοινωνιών σε πραγματικό χρόνο δεν καλύπτονται) και σε εντολές που εκδίδονται στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας για συγκεκριμένο έγκλημα που αποτελεί αντικείμενο της έρευνας. Ως εκ τούτου, δεν καλύπτει πρόληψη του εγκλήματος ή άλλες μορφές διαδικασιών ή παραβάσεων (όπως διοικητικές διαδικασίες για παραβάσεις του νόμου) και δεν απαιτεί από τους παρόχους να συλλέγουν ή να αποθηκεύουν συστηματικά περισσότερα δεδομένα απ' ό,τι για επαγγελματικούς λόγους ή για σκοπούς συμμόρφωσης με άλλες νομικές απαιτήσεις. Επιπλέον, ενώ οι εντολές για την υποβολή δεδομένων συνδρομητή και πρόσβασης μπορούν να εκδοθούν για οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα, η εντολή για την υποβολή δεδομένων συναλλαγών ή περιεχομένου μπορεί να εκδοθεί μόνο για ποινικά αδικήματα που επισύρουν, στο κράτος έκδοσης, στερητική της ελευθερίας ποινή με ανώτατο όριο τουλάχιστον τριών ετών, ή για συγκεκριμένα εγκλήματα που εξαρτώνται ή διευκολύνονται από τον κυβερνοχώρο που ορίζονται στην πρόταση, καθώς και για εγκλήματα που σχετίζονται με την τρομοκρατία. Τέλος, η πρόταση διευκρινίζει τους διαδικαστικούς κανόνες και τις εγγυήσεις που ισχύουν για τη διασυνοριακή πρόσβαση σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία, αλλά δεν εκτείνεται έως την εναρμόνιση των εθνικών μέτρων. Περιορίζεται σε ό,τι είναι αναγκαίο και αναλογικό για την αντιμετώπιση των αναγκών των αρχών επιβολής του νόμου και των δικαστικών αρχών στην ψηφιακή εποχή.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

• Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Για διάστημα μεγαλύτερο του ενάμισι έτους, η Επιτροπή πραγματοποίησε διαβουλεύσεις με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη για τον εντοπισμό προβλημάτων και την ακολουθητέα πορεία. Αυτό έγινε μέσω ερευνών, η μορφή των οποίων κυμάνθηκε από ανοιχτή δημόσια διαβούλευση έως στοχευμένες έρευνες με τις αρμόδιες δημόσιες αρχές. Οργανώθηκαν επίσης συνεδριάσεις με ομάδες εμπειρογνομόνων και διμερείς συναντήσεις για να συζητηθούν οι πιθανές επιπτώσεις της ενωσιακής νομοθεσίας. Χρησιμοποιήθηκαν επίσης διασκέψεις στις οποίες συζητήθηκε η διασυνοριακή πρόσβαση σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία για να συγκεντρωθούν σχόλια ως προς την πρωτοβουλία.

Σε γενικές γραμμές, οι απαντήσαντες στις έρευνες αντιλαμβάνονται την αυξανόμενη χρήση των υπηρεσιών πληροφοριών ως πρόκληση για τις αρχές επιβολής του νόμου, καθώς οι εν λόγω αρχές συχνά δεν διαθέτουν τα απαραίτητα μέσα για να χειριστούν ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία. Η χρονοβόρα διαδικασία για τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων αναγνωρίζεται επίσης ως ένα από τα κύρια εμπόδια. Άλλα βασικά ζητήματα τα οποία επισήμαναν οι δημόσιες αρχές συμπεριλαμβάνουν την έλλειψη αξιόπιστης συνεργασίας με τους παρόχους υπηρεσιών, την έλλειψη διαφάνειας και την ανασφάλεια δικαίου όσον αφορά τη δικαιοδοσία σχετικά με τα ερευνητικά μέτρα. Η άμεση διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου και των παρόχων ψηφιακών υπηρεσιών θεωρήθηκε ότι προσθέτει αξία σε μια ποινική έρευνα. Οι πάροχοι υπηρεσιών και ορισμένες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών ανέφεραν την ανάγκη να διασφαλίζεται ασφάλεια δικαίου κατά τη συνεργασία με τις δημόσιες αρχές και να αποφεύγεται η σύγκρουση νόμων. Σχετικά με ανησυχίες για το πώς θα μπορούσε η νέα νομοθεσία της ΕΕ να επηρεάσει τα δικαιώματα, τα ενδιαφερόμενα μέρη εξέφρασαν την άποψη ότι θα πρέπει να διασφαλιστούν συγκεκριμένες εγγυήσεις, ως απαραίτητη προϋπόθεση για οποιαδήποτε διασυνοριακή νομική πράξη.

Σχόλια που συγκεντρώθηκαν από την αρχική εκτίμηση επιπτώσεων έδειξαν ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη πιστεύουν ότι η αντιμετώπιση των ελλείψεων του υφιστάμενου συστήματος αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής θα το καταστήσει αποτελεσματικότερο και θα βελτιώσει την ασφάλεια δικαίου. Ορισμένες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών τάχθηκαν κατά της νομοθεσίας σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με την άμεση συνεργασία. Προτιμούν να περιοριστεί η δράση της ΕΕ στη βελτίωση των διαδικασιών αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής. Η ιδέα αυτή θα προωθηθεί ως μέρος των πρακτικών μέτρων που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο τον Ιούνιο του 2016.

Μέσω στοχευμένης έρευνας που απευθύνθηκε στις δημόσιες αρχές των κρατών μελών, διαπιστώθηκε επίσης ότι δεν υπήρχε κοινή προσέγγιση ως προς την εξασφάλιση διασυνοριακής πρόσβασης σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία, καθώς κάθε κράτος μέλος έχει τη δική του εσωτερική πρακτική. Οι πάροχοι υπηρεσιών επίσης αντιδρούν διαφορετικά στα αιτήματα από αλλοδαπές αρχές επιβολής του νόμου και οι χρόνοι ανταπόκρισης εξαρτώνται από το αιτούν κράτος μέλος. Αυτό δημιουργεί νομική αβεβαιότητα για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Γενικά, η διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη έδειξε ότι το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο είναι κατακερματισμένο και περίπλοκο. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε καθυστερήσεις κατά το στάδιο της εκτέλεσης και στη μη αποτελεσματική έρευνα και δίωξη εγκλημάτων που αφορούν διασυνοριακή πρόσβαση σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία.

• **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου εξέδωσε θετική γνώμη για την εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση²⁰ και έκανε διάφορες προτάσεις βελτίωσης²¹. Σε συνέχεια της εν λόγω γνώμης, η εκτίμηση επιπτώσεων τροποποιήθηκε ώστε να εξεταστούν περαιτέρω τα ζητήματα που αφορούν τα θεμελιώδη δικαιώματα τα οποία συνδέονται με τη διασυνοριακή ανταλλαγή δεδομένων, ιδίως τα συνδετικά στοιχεία μεταξύ των διαφόρων μέτρων που αποτελούν μέρος της προτιμώμενης επιλογής. Η εκτίμηση επιπτώσεων τροποποιήθηκε επίσης ώστε να αντανakλά καλύτερα τις απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών και των κρατών μελών, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο αυτές ελήφθησαν υπόψη. Επιπλέον, αναθεωρήθηκε το πλαίσιο πολιτικής ώστε να συμπεριλάβει πρόσθετες αναφορές για διάφορες πτυχές, όπως συζητήσεις σε ομάδες εμπειρογνομόνων που συνέβαλαν στη διαμόρφωση της πρωτοβουλίας. Η συμπληρωματικότητα μεταξύ των διαφόρων μέτρων (ιδίως της οδηγίας ΕΕΕ, των διαπραγματεύσεων για συμπληρωματικό πρωτόκολλο της σύμβασης της Βουδαπέστης και της κοινής επανεξέτασης της συμφωνίας αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ) αποσαφηνίστηκε ως προς το πεδίο εφαρμογής, το χρονοδιάγραμμα και το βάθος, και το βασικό σενάριο αναθεωρήθηκε προκειμένου να αντικατοπτρίζει καλύτερα τις εξελίξεις που ενδέχεται να σημειωθούν ανεξάρτητα από την έγκριση των προτεινόμενων μέτρων. Τέλος, προστέθηκαν διαγράμματα ροής για να περιγραφεί καλύτερα η ροή εργασιών για την κοινή χρήση των δεδομένων.

²⁰ Commission Staff Working Document – Impact Assessment accompanying the Proposal for a Regulation on European Production and Preservation Orders for electronic evidence in criminal matters and the Proposal for a Directive laying down harmonised rules on the appointment of legal representatives for the purpose of gathering evidence in criminal proceedings, SWD(2018) 118.

²¹ European Commission Regulatory Scrutiny Board – Opinion on the Impact Assessment – Proposal for a Regulation on European Production and Preservation Orders for electronic evidence in criminal matters and the Proposal for a Directive laying down harmonised rules on the appointment of legal representatives for the purpose of gathering evidence in criminal proceedings, SEC(2018) 199.

Εξετάστηκαν τέσσερις βασικές επιλογές πολιτικής, εκτός από το βασικό σενάριο (επιλογή Ο): ορισμένα πρακτικά μέτρα για τη βελτίωση αφενός των διαδικασιών δικαστικής συνεργασίας και άμεσης συνεργασίας μεταξύ των δημόσιων αρχών και των παρόχων υπηρεσιών (επιλογή Α: μη νομοθετική)· μια επιλογή που συνδυάζει τα πρακτικά μέτρα της επιλογής Α με διεθνείς λύσεις σε διμερές ή πολυμερές επίπεδο (επιλογή Β: νομοθετική)· μια επιλογή που συνδυάζει τα προηγούμενα μέτρα που περιλαμβάνονται στην επιλογή Β με ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων και ένα μέτρο για τη βελτίωση της πρόσβασης σε βάσεις δεδομένων που παρέχουν πληροφορίες συνδρομητών ανά ερώτημα, όπως το όνομα χώρου Whois (επιλογή Γ: νομοθετική)· και μια επιλογή που συνδυάζει όλα τα προηγούμενα μέτρα που περιέχονται στην επιλογή Γ με νομοθεσία σχετικά με την άμεση πρόσβαση σε δεδομένα που είναι αποθηκευμένα σε απομακρυσμένη θέση (επιλογή Δ: νομοθετική)²².

Αν δεν ληφθούν μέτρα (επιλογή Ο), η αύξηση του αριθμού των αιτημάτων θα επιδεινώσει την κατάσταση. Όλες οι άλλες επιλογές θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της πρωτοβουλίας, αλλά σε διαφορετικό βαθμό. Η επιλογή Α θα βελτιώσει την αποτελεσματικότητα των ισχυουσών διαδικασιών, για παράδειγμα βελτιώνοντας την ποιότητα των αιτημάτων, αλλά τα περιθώρια βελτίωσης θα περιορίζονται από τις διαρθρωτικές αδυναμίες του υφιστάμενου συστήματος.

Η επιλογή Β θα οδηγήσει σε περισσότερες βελτιώσεις, καθώς θα προβλέπει διεθνώς αποδεκτές λύσεις, όμως το αποτέλεσμα των εν λόγω διεθνών λύσεων θα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τρίτα κράτη. Οι λύσεις είναι επομένως αβέβαιες και δεν είναι πιθανό να είναι εξίσου αποτελεσματικές και να προσφέρουν εξίσου πολλές εγγυήσεις όσο μια λύση σε επίπεδο Ένωσης.

Η επιλογή Γ θα προσφέρει σίγουρα προστιθέμενη αξία σε σύγκριση με τις προηγούμενες επιλογές, καθώς θα προβλέπει επίσης μια ενδοενωσιακή πράξη για την άμεση συνεργασία με τους παρόχους υπηρεσιών, η οποία θα αντιμετωπίσει τα περισσότερα ζητήματα που προκύπτουν όταν ένας πάροχος υπηρεσιών κατέχει τα οικεία δεδομένα.

Η επιλογή Δ είναι η πιο ολοκληρωμένη δέσμη λύσεων. Επιπλέον των προηγούμενων μέτρων, περιλαμβάνει ένα νομοθετικό μέτρο άμεσης πρόσβασης, σε περιπτώσεις όπου δεν απαιτείται η συμμετοχή ενός παρόχου υπηρεσιών.

Η παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία που προτείνει η Επιτροπή βασίζεται στα πορίσματα της εκτίμησης επιπτώσεων. Η νομοθεσία αυτή θα συμπληρωθεί με τα πρακτικά μέτρα που περιγράφονται στην εκτίμηση επιπτώσεων και με συνέχιση των εργασιών με στόχο ένα πρόσθετο πρωτόκολλο στη σύμβαση της Βουδαπέστης. Με βάση τη νομοθετική της πρόταση, η Επιτροπή θα συζητήσει επίσης με τις ΗΠΑ και άλλες τρίτες χώρες το ενδεχόμενο μελλοντικών διμερών ή πολυμερών συμφωνιών για τη διασυνοριακή πρόσβαση σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία, μαζί με τις συνοδευτικές εγγυήσεις. Για μέτρα που σχετίζονται με την άμεση πρόσβαση και την πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων, που αποτελούν μέρος της επιλογής Δ, η Επιτροπή επί του παρόντος δεν προτείνει νομοθεσία, αλλά θα εξετάσει περαιτέρω τον καλύτερο τρόπο προώθησης των εργασιών σχετικά μ' αυτά τα δύο ζητήματα.

²²

Για λεπτομέρειες, βλέπε Commission Staff Working Document – Impact Assessment accompanying the Proposal for a Regulation on European Production and Preservation Orders for electronic evidence in criminal matters and the Proposal for a Directive laying down harmonised rules on the appointment of legal representatives for the purpose of gathering evidence in criminal proceedings, SWD(2018) 118.

Η πρωτοβουλία αναμένεται ότι θα καταστήσει δυνατές αποτελεσματικότερες και αποδοτικότερες έρευνες και διώξεις, βελτιώνοντας παράλληλα τη διαφάνεια και τη λογοδοσία και διασφαλίζοντας τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Αναμένεται επίσης να ενισχύσει την εμπιστοσύνη στην ενιαία ψηφιακή αγορά, καθώς θα βελτιώσει την ασφάλεια και θα ελαττώσει την αντίληψη για την ατιμωρησία για εγκλήματα που διαπράττονται σε δικτυωμένες συσκευές ή μέσω αυτών.

Για τις δημόσιες αρχές, η πρωτοβουλία αναμένεται να δημιουργήσει αρχικές δαπάνες υλοποίησης, που μακροπρόθεσμα θα αντισταθμιστούν από εξοικονόμηση σε επαναλαμβανόμενες δαπάνες. Οι εθνικές αρχές θα πρέπει να προσαρμοστούν στις νέες διαδικασίες και να καταρτιστούν. Ωστόσο, κατόπιν αυτού οι αρχές θα επωφεληθούν από τον εξορθολογισμό, την κεντρική διαχείριση και το σαφές νομικό πλαίσιο που θα διέπουν τα αιτήματα πρόσβασης σε δεδομένα, καθώς αυτά αναμένεται να επιφέρουν βελτίωση της αποτελεσματικότητας. Ομοίως, καθώς η προτιμώμενη επιλογή θα ελαττώσει την πίεση στους διαιλύους δικαστικής συνεργασίας, οι χώρες που λαμβάνουν αιτήματα αναμένεται να δουν μείωση στον αριθμό αιτημάτων τα οποία χρειάζεται να διεκπεραιώνουν.

Οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να προσαρμοστούν στο νέο νομοθετικό πλαίσιο δημιουργώντας (νέες) διαδικασίες και εκπαιδύοντας το προσωπικό τους. Από την άλλη, ένα εναρμονισμένο πλαίσιο θα μπορούσε να μειώσει τον φόρτο για τους παρόχους που επί του παρόντος ανταποκρίνονται στα αιτήματα για δεδομένα που δεν αφορούν περιεχόμενο, τα οποία πρέπει να αξιολογούν σύμφωνα με τη διαφορετική νομοθεσία όλων των κρατών μελών. Η ασφάλεια δικαίου και η τυποποίηση των διαδικασιών θα έχει επίσης θετικό αντίκτυπο για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, καθώς θα ελαφρύνει τον διοικητικό φόρτο και θα ευνοήσει την ανταγωνιστικότητα. Συνολικά, η πρωτοβουλία αναμένεται επίσης να οδηγήσει σε εξοικονομήσεις γι' αυτές.

• **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση θα μπορούσε ενδεχομένως να επηρεάσει μια σειρά θεμελιωδών δικαιωμάτων:

- δικαιώματα του προσώπου του οποίου τα δεδομένα προσπελούνται: το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα· το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής· το δικαίωμα ελευθερίας της έκφρασης· το δικαίωμα της υπεράσπισης· το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου·
- δικαιώματα του παρόχου υπηρεσιών: το δικαίωμα επιχειρηματικής ελευθερίας· το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής·
- δικαιώματα όλων των πολιτών: το δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια.

Λαμβανομένου υπόψη του σχετικού κερτιμένου στον τομέα της προστασίας των δεδομένων, στην πρόταση κανονισμού περιλαμβάνονται επαρκείς και σημαντικές εγγυήσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία των δικαιωμάτων αυτών των προσώπων.

Δεδομένου ότι οι εντολές μπορούν να εκδοθούν μόνο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και αν υπάρχουν συγκρίσιμες εθνικές καταστάσεις, τόσο στο προδικαστικό στάδιο όσο και στο στάδιο της δίκης, ισχύουν όλες οι δικονομικές εγγυήσεις του ποινικού δικαίου. Σ' αυτές περιλαμβάνεται ιδίως το δικαίωμα αμερόληπτου δικαστηρίου που κατοχυρώνεται στο άρθρο 6 της ΕΣΔΑ και στα άρθρα 47 και 48 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Περιλαμβάνεται επίσης η σχετική νομοθεσία σε ενωσιακό επίπεδο σχετικά με τα δικονομικά δικαιώματα στις ποινικές διαδικασίες: η οδηγία 2010/64/ΕΕ σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία, η οδηγία 2012/13/ΕΕ σχετικά με το

δικαίωμα ενημέρωσης για τα δικαιώματα και τις κατηγορίες και το δικαίωμα πρόσβασης στη δικογραφία, η οδηγία 2013/48/ΕΕ σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο και επικοινωνίας με τους συγγενείς κατά τη σύλληψη και κράτηση, η οδηγία 2016/343 για την ενίσχυση ορισμένων πτυχών του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του, η οδηγία 2016/800 σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά, και η οδηγία 2016/1919 σχετικά με τη δικαστική αρωγή για υπόπτους και κατηγορουμένους στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών και για καταζητουμένους σε διαδικασίες εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

Συγκεκριμένα, η προηγούμενη παρέμβαση δικαστικής αρχής κατά την έκδοση της εντολής διασφαλίζει ότι έχουν ελεγχθεί η νομιμότητα του μέτρου, καθώς και η αναγκαιότητα και η αναλογικότητά του στο πλαίσιο της υπό εξέταση υπόθεσης. Διασφαλίζει επίσης ότι η εντολή δεν θίγει υπερβολικά τα θεμελιώδη δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων νομικών αρχών όπως το δικηγορικό απόρρητο. Η αρχή έκδοσης οφείλει να διασφαλίζει στην εκάστοτε περίπτωση ότι το μέτρο είναι αναγκαίο και αναλογικό, λαμβανομένης επίσης υπόψη της σοβαρότητας του υπό έρευνα εγκλήματος. Η πρόταση συμπεριλαμβάνει επίσης κατώτατα όρια για τα δεδομένα συναλλαγών και περιεχομένου, διασφαλίζοντας ότι η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων θα χρησιμοποιείται μόνο για τις πιο σοβαρές μορφές εγκλημάτων σε σχέση με τα εν λόγω δεδομένα.

Το δικαίωμα σε μέσα αποτελεσματικής έννομης προστασίας για τα πρόσωπα των οποίων ζητούνται τα δεδομένα εξετάζεται επίσης ρητώς. Ασυλίες και προνόμια που παρέχονται σε ορισμένα επαγγέλματα όπως το δικηγορικό, καθώς και τα θεμελιώδη συμφέροντα της εθνικής ασφάλειας ή άμυνας στο κράτος του αποδέκτη πρέπει να λαμβάνονται επίσης υπόψη κατά τη διάρκεια της δίκης στο κράτος έκδοσης. Ο έλεγχος από δικαστική αρχή χρησιμεύει ως πρόσθετη εγγύηση σ' αυτή την περίπτωση.

Καθώς η εντολή αποτελεί δεσμευτικό μέτρο, επηρεάζει επίσης και τα δικαιώματα των παρόχων υπηρεσιών, ιδίως την επιχειρηματική ελευθερία. Η πρόταση περιλαμβάνει το δικαίωμα του παρόχου να προβάλλει ορισμένες αντιρρήσεις στο κράτος μέλος έκδοσης, ιδίως αν η εντολή δεν έχει εκδοθεί ή εγκριθεί από δικαστική αρχή. Αν η εντολή διαβιβάζεται προς εκτέλεση στο κράτος εκτέλεσης, η αρχή εκτέλεσης μπορεί να αποφασίσει να μην αναγνωρίσει ή να μην εκτελέσει την εντολή αν, κατά την παραλαβή της, συντρέχει προδήλως οποιοσδήποτε από τους περιορισμένους λόγους να , και κατόπιν διαβούλευσης με την αρχή έκδοσης. Επιπλέον, αν κινηθεί η διαδικασία εκτέλεσης, ο ίδιος ο αποδέκτης θα πρέπει να είναι σε θέση να αντιταχθεί στην εντολή ενώπιον της αρχής εκτέλεσης για οποιονδήποτε από αυτούς τους περιορισμένους λόγους. Αυτό περιλαμβάνει, για παράδειγμα, περιπτώσεις κατά τις οποίες η εντολή προδήλως δεν εκδόθηκε ή εγκρίθηκε από αρμόδια αρχή ή όταν η συμμόρφωση μ' αυτήν θα ισοδυναμεί με πρόδηλη παραβίαση του Χάρτη ή θα είναι προδήλως καταχρηστική. Αυτό δεν θίγει το δικαίωμα του αποδέκτη σε πραγματική έννομη προστασία κατά απόφασης με την οποία επιβάλλεται κύρωση.

Ένα ενδεχόμενο πρόβλημα που σχετίζεται με τα μέτρα της ΕΕ στον τομέα αυτόν είναι η πιθανότητα αυτά να οδηγήσουν στη θέσπιση, από τρίτες χώρες, αμοιβαίων υποχρεώσεων για τους παρόχους υπηρεσιών της ΕΕ, οι οποίες δεν συνάδουν με τις προϋποθέσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του υψηλού επιπέδου προστασίας των δεδομένων που διασφαλίζεται από το ενωσιακό κεκτημένο. Η πρόταση αντιμετωπίζει την κατάσταση αυτή με δύο τρόπους: πρώτον, προβλέποντας ένα μέτρο που περιέχει ισχυρές εγγυήσεις και ρητές αναφορές στις προϋποθέσεις και στις εγγυήσεις που είναι ήδη ενσωματωμένες στο ενωσιακό κεκτημένο, χρησιμεύοντας έτσι ως υπόδειγμα για την αλλοδαπή νομοθεσία· και δεύτερον, συμπεριλαμβάνοντας ειδική ρήτρα «σύγκρουσης

υποχρεώσεων», που επιτρέπει στους παρόχους υπηρεσιών να προσδιορίζουν και να αναφέρουν συγκρουόμενες υποχρεώσεις στις οποίες υπόκεινται, παρέχοντας τη δυνατότητα να διενεργηθεί δικαστικός έλεγχος. Η ρήτρα αυτή έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να διασφαλίζεται ο σεβασμός της νομοθεσίας που προβλέπει γενική απαγόρευση, όπως για παράδειγμα ο νόμος των ΗΠΑ για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες (ECPA), που απαγορεύει τη γνωστοποίηση σε σχέση με δεδομένα περιεχομένου που εμπίπτουν στο γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του εκτός από περιορισμένες περιπτώσεις, καθώς και της νομοθεσίας που δεν απαγορεύει γενικά τη γνωστοποίηση αλλά ενδέχεται να την απαγορεύει σε μεμονωμένες περιπτώσεις. Για υποθέσεις που σχετίζονται με τον ECPA, η πρόσβαση σε δεδομένα περιεχομένου ενδέχεται να μην είναι δυνατή σε ορισμένες περιπτώσεις επί του παρόντος, επομένως η αμοιβαία δικαστική συνεργασία θα πρέπει να παραμείνει το βασικό εργαλείο για την πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα. Ωστόσο, με τις αλλαγές τις οποίες έχει επιφέρει η έκδοση του νόμου CLOUD²³ των ΗΠΑ, οι απαγορεύσεις μπορούν να αρθούν αν η ΕΕ συνάψει συμφωνία με τις ΗΠΑ. Επιπρόσθετες διεθνείς συμφωνίες με άλλους βασικούς εταίρους μπορούν να περιορίσουν περαιτέρω καταστάσεις σύγκρουσης νόμων.

Ενόψει των ανωτέρω, τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα πρόταση είναι συμβατά με τα θεμελιώδη δικαιώματα.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η νομοθετική πρόταση κανονισμού δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Ο κανονισμός ισχύει άμεσα στην Ένωση. Θα εφαρμόζεται άμεσα από τους επαγγελματίες, χωρίς να απαιτείται τροποποίηση των εγχώριων νομικών συστημάτων.

Ο κανονισμός θα αξιολογηθεί και η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, το αργότερο 5 έτη μετά την έναρξη ισχύος του. Με βάση τα πορίσματα της έκθεσης, ιδίως ως προς το αν ο κανονισμός αφήνει κενά που έχουν σημασία στην πράξη, και λαμβάνοντας υπόψη τις τεχνολογικές εξελίξεις, η Επιτροπή θα αξιολογήσει την ανάγκη διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού. Αν παραστεί ανάγκη, η Επιτροπή θα υποβάλει προτάσεις για την προσαρμογή του παρόντος κανονισμού. Τα κράτη μέλη θα παρέχουν στην Επιτροπή όλα τα αναγκαία στοιχεία για την εκπόνηση της εν λόγω έκθεσης. Τα κράτη μέλη θα συλλέγουν τα απαραίτητα δεδομένα για την ετήσια παρακολούθηση του κανονισμού.

Αν χρειάζεται, η Επιτροπή θα εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές για τους παρόχους υπηρεσιών ώστε να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον κανονισμό.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

²³ Στις 23 Μαρτίου 2018, εκδόθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες ο νόμος για την αποσαφήνιση της νόμιμης χρήσης δεδομένων στο εξωτερικό (CLOUD). Ο νόμος CLOUD είναι διαθέσιμος [σ' αυτόν τον σύνδεσμο](#).

	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ	
	Άρθρο	Αιτιολογική σκέψη
I. Αντικείμενο, ορισμοί και πεδίο εφαρμογής	1. Αντικείμενο	1-15
	2. Ορισμοί	16-23
	3. Πεδίο εφαρμογής	24-27
II. Ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων, ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων και πιστοποιητικά, νόμιμος εκπρόσωπος	4. Αρχή έκδοσης	30
	5. Προϋποθέσεις έκδοσης ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων	28-29, 31-35
	6. Προϋποθέσεις έκδοσης ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων	36
	7. Αποδέκτης ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων και ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων	37
	8. Πιστοποιητικό ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων και ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων	38-39
	9. Εκτέλεση πιστοποιητικού ΕΕΥ	40-41
	10. Εκτέλεση πιστοποιητικού ΕΕΔ	42
	11. Απόρρητο και ενημέρωση χρήστη	43
	12. Απόδοση δαπανών	Δ/Υ
	13. Κυρώσεις	Δ/Υ
III. Κυρώσεις και εκτέλεση	14. Διαδικασία εκτέλεσης	44-45, 55
IV. Μέσα έννομης προστασίας	15. και 16. Διαδικασία ελέγχου σε περίπτωση συγκρουόμενων υποχρεώσεων σύμφωνα με το δίκαιο τρίτης χώρας	47-53
	17. Μέσα αποτελεσματικής έννομης προστασίας	54
	18. Διασφάλιση προνομίων και ασυλιών σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους εκτέλεσης	35
V. Τελικές διατάξεις	19. Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων	58
	20. Τροποποιήσεις των πιστοποιητικών και των	59-60

	εντύπων	
	21. Άσκηση της εξουσιοδότησης	60
	22. Κοινοποιήσεις	Δ/Υ
	23. Σχέση με τις ευρωπαϊκές εντολές έρευνας	61
	24. Αξιολόγηση	62
	25. Έναρξη ισχύος	Δ/Υ

Κεφάλαιο 1: Αντικείμενο, ορισμοί και πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 1: Αντικείμενο

Το εν λόγω άρθρο ορίζει το γενικό πεδίο εφαρμογής και τον σκοπό της πρότασης, που είναι να θεσπιστούν οι κανόνες σύμφωνα με τους οποίους αρμόδια δικαστική αρχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να διατάζει έναν πάροχο υπηρεσιών που παρέχει υπηρεσίες στην Ένωση να υποβάλει ή να διατηρήσει ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία μέσω ευρωπαϊκής εντολής υποβολής ή διατήρησης στοιχείων. Οι πράξεις αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο σε διασυνοριακές καταστάσεις, δηλαδή σε καταστάσεις όπου ο πάροχος υπηρεσιών είναι εγκατεστημένος ή εκπροσωπείται σε άλλο κράτος μέλος.

Ο παρών κανονισμός θα παράσχει πρόσθετα εργαλεία στις αρμόδιες για την έρευνα αρχές ώστε να συλλέγουν ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία χωρίς να περιορίζει τις εξουσίες που ήδη προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία, ως προς την υποχρέωση σε συμμόρφωση των παρόχων υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι ή εκπροσωπούνται στην επικράτειά τους. Συνεπώς, αν πάροχος υπηρεσιών είναι εγκατεστημένος ή εκπροσωπείται στο ίδιο κράτος μέλος, οι αρχές του εν λόγω κράτους μέλους θα πρέπει να χρησιμοποιούν εθνικά μέτρα ώστε να υποχρεώνουν σε συμμόρφωση τον πάροχο υπηρεσιών.

Τα δεδομένα των οποίων η υποβολή διατάσσεται μέσω ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων θα πρέπει να παρέχονται απευθείας στις αρχές, χωρίς τη συμμετοχή των αρχών του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ή εκπροσωπείται ο πάροχος υπηρεσιών. Επίσης, ο κανονισμός απομακρύνεται από τη χρήση της θέσης των δεδομένων ως συνδετικού στοιχείου, καθώς ο χώρος αποθήκευσης των δεδομένων συνήθως δεν συνεπάγεται έλεγχο από το κράτος στην επικράτεια του οποίου αποθηκεύονται τα δεδομένα. Ο εν λόγω χώρος αποθήκευσης καθορίζεται στις περισσότερες περιπτώσεις μόνο από τον πάροχο, για επιχειρηματικούς λόγους²⁴.

Επιπλέον, ο κανονισμός εφαρμόζεται επίσης αν οι πάροχοι υπηρεσιών δεν είναι εγκατεστημένοι ή δεν εκπροσωπούνται στην Ένωση, αλλά παρέχουν υπηρεσίες εντός αυτής. Αυτό αντικατοπτρίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1.

Όταν η πρόταση αναφέρεται σε πάροχο υπηρεσιών εγκατεστημένο ή εκπροσωπούμενο σε κράτος μέλος μέσω ορισμένου νόμιμου εκπροσώπου, μόνος ο διορισμός νόμιμου

²⁴ Η εκτίμηση επιπτώσεων περιλαμβάνει περαιτέρω εξηγήσεις.

εκπροσώπου δεν δημιουργεί εγκατάσταση του παρόχου υπηρεσιών για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.

Το άρθρο 1 παράγραφος 2 υπενθυμίζει ότι ο παρών κανονισμός δεν θα μεταβάλει την υποχρέωση σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των νομικών αρχών που κατοχυρώνονται με το άρθρο 6 της ΣΕΕ.

Άρθρο 2: Ορισμοί

Το εν λόγω άρθρο παρέχει τους ορισμούς που ισχύουν σε όλη την πράξη.

Οι ακόλουθες κατηγορίες παρόχων υπηρεσιών εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού: πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, πάροχοι υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών όπου η αποθήκευση των δεδομένων αποτελεί καθοριστικό στοιχείο της υπηρεσίας που παρέχεται στον χρήστη, συμπεριλαμβανομένων των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στον βαθμό που δεν χαρακτηρίζονται υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, επιγραμμικές αγορές που διευκολύνουν τις συναλλαγές μεταξύ των χρηστών (όπως καταναλωτές ή επιχειρήσεις) και άλλοι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας και πάροχοι υπηρεσιών ονομάτων χώρου και αριθμοδότησης διαδικτύου.

Το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού καλύπτει τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως ορίζονται [στην οδηγία για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών]. Οι παραδοσιακές υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, οι καταναλωτές και οι επιχειρήσεις βασίζονται ολοένα περισσότερο στις νέες υπηρεσίες διαδικτύου που καθιστούν δυνατή τη διαπροσωπική επικοινωνία, όπως είναι οι υπηρεσίες φωνής μέσω πρωτοκόλλου διαδικτύου (voice over IP), οι υπηρεσίες άμεσης ανταλλαγής μηνυμάτων και οι υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αντί για τις παραδοσιακές υπηρεσίες επικοινωνιών. Επομένως, οι εν λόγω υπηρεσίες, μαζί με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης όπως το Twitter και το Facebook, που επιτρέπουν στους χρήστες την κοινή χρήση περιεχομένου, θα πρέπει να καλύπτονται από την παρούσα πρόταση.

Σε πολλές περιπτώσεις, τα δεδομένα δεν αποθηκεύονται πλέον σε συσκευή του χρήστη, αλλά καθίστανται διαθέσιμα σε υποδομές υπολογιστικού νέφους, που καταρχήν επιτρέπουν πρόσβαση από οπουδήποτε. Οι πάροχοι υπηρεσιών δεν χρειάζεται να είναι εγκατεστημένοι ή να διατηρούν διακομιστές σε κάθε έννομη τάξη, αλλά αντ' αυτού χρησιμοποιούν κεντρική διοίκηση και αποκεντρωμένα συστήματα για την αποθήκευση δεδομένων και την παροχή των υπηρεσιών τους. Αυτό γίνεται με σκοπό τη βελτιστοποίηση της εξισορρόπησης του φόρτου και τη μείωση των καθυστερήσεων όσον αφορά την ανταπόκριση στα αιτήματα των χρηστών για δεδομένα. Δίκτυα παροχής περιεχομένου (CDN) αναπτύσσονται συνήθως για να επιταχυνθεί η παράδοση περιεχομένου με την αντιγραφή του περιεχομένου σε διάφορους διακομιστές που είναι κατανομημένοι σε όλο τον κόσμο. Αυτό δίνει στις εταιρείες τη δυνατότητα να εξυπηρετούν περιεχόμενο από τον πλησιέστερο στον χρήστη διακομιστή ή τον διακομιστή που μπορεί να δρομολογήσει την επικοινωνία μέσω δικτύου με μικρότερη συμφόρηση. Για να ληφθεί υπόψη αυτή η εξέλιξη, ο ορισμός καλύπτει υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους και άλλες υπηρεσίες φιλοξενίας που παρέχουν μια σειρά υπολογιστικών πόρων όπως δίκτυα, διακομιστές ή άλλες υποδομές, αποθήκευση, εφαρμογές και υπηρεσίες που καθιστούν δυνατή την αποθήκευση δεδομένων για διαφορετικούς σκοπούς. Η νομική πράξη εφαρμόζεται επίσης και για ψηφιακές αγορές οι οποίες επιτρέπουν στους καταναλωτές και/ή στις επιχειρήσεις να διεξάγουν συναλλαγές μέσω ηλεκτρονικών συμβάσεων πώλησης ή παροχής υπηρεσιών. Οι εν λόγω συναλλαγές πραγματοποιούνται είτε στον ιστότοπο της επιγραμμικής αγοράς είτε στον ιστότοπο εμπόρου που χρησιμοποιεί

υπολογιστικές υπηρεσίες τις οποίες παρέχει η επιγραμμική αγορά. Επομένως, η εν λόγω αγορά είναι αυτή που έχει στην κατοχή της ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία τα οποία ενδέχεται να χρειαστούν στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας.

Υπηρεσίες για τις οποίες η αποθήκευση δεδομένων δεν αποτελεί καθοριστικό στοιχείο δεν καλύπτονται από την πρόταση. Παρόλο που οι περισσότερες υπηρεσίες που παρέχονται από τους παρόχους συνεπάγονται κάποιου είδους αποθήκευση δεδομένων, ιδίως όταν παρέχονται ηλεκτρονικά εξ αποστάσεως, μπορεί να γίνει διάκριση των υπηρεσιών για τις οποίες η αποθήκευση δεδομένων δεν αποτελεί κύριο χαρακτηριστικό και ως εκ τούτου έχει μόνο επικουρικό χαρακτήρα, μεταξύ των οποίων νομικές, αρχιτεκτονικές και λογιστικές υπηρεσίες και υπηρεσίες μηχανικών, οι οποίες παρέχονται ηλεκτρονικά και εξ αποστάσεως.

Τα δεδομένα που τηρούνται από παρόχους υποδομών διαδικτύου, όπως καταχωρητές και μητρώα ονομάτων χώρου και πάροχοι υπηρεσιών ιδιωτικότητας και διακομιστή μεσολάβησης, ή περιφερειακά μητρώα διαδικτύου για διευθύνσεις πρωτοκόλλου διαδικτύου, ενδέχεται να είναι σημαντικά στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, καθώς μπορούν να παράσχουν ενδείξεις που επιτρέπουν την ταυτοποίηση ενός φυσικού ή νομικού προσώπου που εμπλέκεται σε εγκληματική δραστηριότητα.

Οι κατηγορίες δεδομένων που μπορούν να αποκτηθούν με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων από τις αρμόδιες αρχές περιλαμβάνουν δεδομένα συνδρομητή, δεδομένα πρόσβασης, δεδομένα συναλλαγών (τις τρεις κατηγορίες που συνήθως αναφέρονται από κοινού ως «δεδομένα που δεν αφορούν το περιεχόμενο») και αποθηκευμένα δεδομένα περιεχομένου. Αυτή η διάκριση, εκτός από τα δεδομένα πρόσβασης, υπάρχει στις έννομες τάξεις πολλών κρατών μελών, καθώς και στο νομικό πλαίσιο τρίτων χωρών.

Όλες οι κατηγορίες περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και, ως εκ τούτου, καλύπτονται από τις εγγυήσεις που προβλέπει το ενωσιακό κεκτημένο για την προστασία των δεδομένων. Ο βαθμός των επιπτώσεων για τα θεμελιώδη δικαιώματα ποικίλλει μεταξύ τους, ιδίως μεταξύ των δεδομένων συνδρομητή, αφενός, και των δεδομένων συναλλαγών και περιεχομένου, αφετέρου. Είναι ουσιαστικής σημασίας να καλύπτονται όλες αυτές οι κατηγορίες από τη νομική πράξη: τα δεδομένα συνδρομητή και πρόσβασης αποτελούν συχνά την αφετηρία για την απόκτηση στοιχείων στο πλαίσιο έρευνας για την ταυτότητα ενός υπόπτου. Παράλληλα, τα δεδομένα συναλλαγών και περιεχομένου μπορεί να έχουν τη μεγαλύτερη σημασία ως αποδεικτικά στοιχεία. Λόγω του διαφορετικού βαθμού παρέμβασης στα θεμελιώδη δικαιώματα, δικαιολογείται η επιβολή διαφορετικών προϋποθέσεων για τα δεδομένα συνδρομητή, αφενός, και τα δεδομένα συναλλαγών και περιεχομένου, αφετέρου, όπως συμβαίνει σε πολλές διατάξεις του κανονισμού.

Είναι σκόπιμο να γίνει διάκριση των δεδομένων πρόσβασης ως ειδικής κατηγορίας δεδομένων που χρησιμοποιείται στον παρόντα κανονισμό. Τα δεδομένα πρόσβασης, όπως ορίζονται στην παρούσα πράξη, ζητούνται για τον ίδιο σκοπό όπως και τα δεδομένα συνδρομητή, δηλαδή για την ταυτοποίηση του χρήστη, και ο βαθμός παρέμβασης στα θεμελιώδη δικαιώματα είναι παρόμοιος. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να υπόκεινται στις ίδιες προϋποθέσεις με τα δεδομένα συνδρομητή. Επομένως, η παρούσα πρόταση εισάγει μια νέα κατηγορία δεδομένων, τα οποία θα τυγχάνουν της ίδιας αντιμετώπισης όπως και τα δεδομένα συνδρομητή, εφόσον επιδιώκεται ο ίδιος στόχος.

Το άρθρο 2 ορίζει τα κράτη μέλη και τις αρχές που μπορεί να εμπλακούν στη διαδικασία. Ορισμός της αρχής έκδοσης παρέχεται στο άρθρο 4.

Οι περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης είναι οι εξαιρετικές περιπτώσεις οι οποίες κατά κανόνα απαιτούν την έγκαιρη αντίδραση των παρόχων υπηρεσιών, και για τις οποίες θα ισχύουν ειδικοί όροι. Ως εκ τούτου, ορίζονται χωριστά στο εν λόγω άρθρο.

Άρθρο 3: Πεδίο εφαρμογής

Το εν λόγω άρθρο ορίζει το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού. Ο κανονισμός εφαρμόζεται σε όλους τους παρόχους υπηρεσιών που παρέχουν υπηρεσίες στην Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων υπηρεσιών οι οποίοι δεν είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση. Η ενεργή παροχή υπηρεσιών στην Ένωση, με όλα τα οφέλη τα οποία απορρέουν από αυτή, αιτιολογεί την ένταξη των εν λόγω παρόχων υπηρεσιών στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού και δημιουργεί ισότιμους όρους μεταξύ των συμμετεχόντων στις ίδιες αγορές. Επιπλέον, η μη κάλυψη των εν λόγω παρόχων υπηρεσιών θα δημιουργούσε κενό και θα διευκόλυνε τους εγκληματίες να καταστρατηγούν το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού.

Προκειμένου να εξακριβωθεί αν παρέχονται υπηρεσίες, οι αρχές πρέπει να αξιολογούν αν ο πάροχος υπηρεσιών δίνει τη δυνατότητα σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του. Ωστόσο, μόνη η προσβασιμότητα της υπηρεσίας (που μπορεί να απορρέει από την προσβασιμότητα του ιστότοπου του παρόχου υπηρεσιών ή ενδιαμέσου ή την προσβασιμότητα διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και άλλων στοιχείων επικοινωνίας) δεν θα πρέπει να αποτελεί επαρκή προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Ως εκ τούτου, απαιτείται ουσιώδης σύνδεση με τα εν λόγω κράτη μέλη προκειμένου να διαπιστωθεί επαρκής δεσμός μεταξύ του παρόχου και της περιοχής εντός της οποίας παρέχει τις υπηρεσίες του. Η εν λόγω ουσιώδης σύνδεση υπάρχει όταν ο πάροχος υπηρεσιών διαθέτει εγκατάσταση σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη. Αν δεν διαθέτει εγκατάσταση στην Ένωση, το κριτήριο της ουσιώδους σύνδεσης με την Ένωση θα πρέπει να εκτιμάται με βάση την ύπαρξη σημαντικού αριθμού χρηστών σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, ή τη στόχευση δραστηριοτήτων σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη. Η στόχευση δραστηριοτήτων σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη μπορεί να προσδιοριστεί με βάση όλες τις σχετικές περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων όπως η χρήση γλώσσας ή νομίσματος που χρησιμοποιείται γενικά σε ένα κράτος μέλος. Η στόχευση δραστηριοτήτων προς ένα κράτος μέλος θα μπορούσε επίσης να συναχθεί από τη διαθεσιμότητα μιας εφαρμογής στο οικείο εθνικό κατάστημα εφαρμογών, από την παροχή τοπικών διαφημίσεων ή διαφημίσεων σε γλώσσα που χρησιμοποιείται σε ένα κράτος μέλος, από τη χρήση οποιασδήποτε πληροφορίας που προέρχεται από πρόσωπα στο κράτος μέλος στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του, ή από τον χειρισμό των σχέσεων με τους πελάτες, όπως η εξυπηρέτηση πελατών στη γλώσσα που χρησιμοποιείται γενικά σε ένα κράτος μέλος. Ουσιώδης σύνδεση θα πρέπει να συνάγεται επίσης όταν ένας πάροχος υπηρεσιών κατευθύνει τις δραστηριότητές του σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, όπως ορίζεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού αριθ. 1215/2012 για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

Η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων και η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων αποτελούν ερευνητικά μέτρα που μπορούν να εκδοθούν μόνο στο πλαίσιο ποινικής έρευνας ή ποινικής διαδικασίας για συγκεκριμένα ποινικά αδικήματα. Η σύνδεση με συγκεκριμένη έρευνα τις διακρίνει από τα προληπτικά μέτρα ή τις υποχρεώσεις διατήρησης δεδομένων που προβλέπονται από τον νόμο και διασφαλίζει την εφαρμογή των δικονομικών δικαιωμάτων που ισχύουν σε ποινικές διαδικασίες. Κατά συνέπεια, η αρμοδιότητα για την κίνηση έρευνας για συγκεκριμένο αδίκημα αποτελεί προϋπόθεση για τη χρήση του κανονισμού.

Ως πρόσθετη απαίτηση, τα ζητούμενα δεδομένα πρέπει να σχετίζονται με υπηρεσίες που παρέχονται από τον πάροχο υπηρεσιών στην Ένωση.

Κεφάλαιο 2: Ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων, ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων και πιστοποιητικά

Άρθρο 4: Αρχή έκδοσης

Στην έκδοση ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων ή ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων πρέπει πάντα να συμμετέχει δικαστική αρχή, είτε ως αρχή έκδοσης είτε ως αρχή έγκρισης. Για τις εντολές υποβολής δεδομένων συναλλαγών και περιεχομένου, η δικαστική αρχή μπορεί να είναι δικαστής ή δικαστήριο. Για τα δεδομένα συνδρομητή ή πρόσβασης, η εν λόγω αρχή μπορεί να είναι και εισαγγελέας.

Άρθρο 5: Προϋποθέσεις έκδοσης ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων

Το άρθρο 5 προβλέπει τις προϋποθέσεις για την έκδοση ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων. Αυτές πρέπει να αξιολογούνται από τη δικαστική αρχή έκδοσης.

Η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων μπορεί να εκδοθεί μόνο αν η έκδοσή της είναι αναγκαία και αναλογική στη συγκεκριμένη υπόθεση. Επιπλέον, θα πρέπει να εκδίδεται μόνο αν είναι διαθέσιμο παρόμοιο μέτρο για το ίδιο ποινικό αδίκημα σε συγκρίσιμη εγχώρια κατάσταση στο κράτος έκδοσης.

Εντολές για την υποβολή δεδομένων συνδρομητή και πρόσβασης μπορούν να εκδοθούν για οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα. Τα δεδομένα συναλλαγών και περιεχομένου θα πρέπει να υπόκεινται σε αυστηρότερες απαιτήσεις ούτως ώστε να αντικατοπτρίζεται ο πιο ευαίσθητος χαρακτήρας των δεδομένων αυτών και ο αντίστοιχα υψηλότερος βαθμός παρεμβατικότητας των εντολών γι' αυτά τα δεδομένα, σε σύγκριση με τα δεδομένα συνδρομητή και πρόσβασης. Επομένως, οι εντολές μπορούν να εκδοθούν μόνο για αδικήματα που επισύρουν στερητική της ελευθερίας ποινή με ανώτατο όριο τουλάχιστον 3 ετών ή και περισσότερο. Η θέσπιση ορίου με βάση το ανώτατο όριο της στερητικής της ελευθερίας ποινής επιτρέπει μια πιο αναλογική προσέγγιση, μαζί με μια σειρά άλλων εκ των προτέρων και εκ των υστέρων προϋποθέσεων και εγγυήσεων ώστε να διασφαλίζεται ο σεβασμός της αναλογικότητας και των δικαιωμάτων των θιγόμενων προσώπων.

Ταυτόχρονα, το όριο δεν θα πρέπει να υπονομεύει την αποτελεσματικότητα της νομικής πράξης και της χρήσης της από τους επαγγελματίες του κλάδου. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν διάφορα ανώτατα όρια για τις ποινές που σχετίζονται με το εθνικό τους σύστημα. Οι εθνικοί ποινικοί κώδικες παρουσιάζουν διαφορές και δεν είναι εναρμονισμένοι. Το ίδιο συμβαίνει και για τα ποινικά αδικήματα και τις κυρώσεις που επισύρουν. Οι εθνικοί κώδικες δικονομίας επίσης παρουσιάζουν διαφορές ως προς τα κατώτατα όρια για τη συλλογή δεδομένων συναλλαγών ή περιεχομένου: ορισμένα κράτη μέλη δεν προβλέπουν συγκεκριμένο κατώτατο όριο· άλλα προβλέπουν όριο για μια σειρά αδικημάτων. Το όριο των τριών ετών περιορίζει το πεδίο εφαρμογής της νομικής πράξης στα σοβαρότερα εγκλήματα, χωρίς να περιορίζει υπερβολικά τις δυνατότητες χρήσης της νομικής πράξης από τους επαγγελματίες του κλάδου. Το εν λόγω όριο εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής ένα ευρύ φάσμα εγκλημάτων, ανάλογα με τον ποινικό κώδικα του κράτους μέλους (για παράδειγμα, σε ορισμένα κράτη μέλη τη συμμετοχή στις δραστηριότητες οργανωμένης εγκληματικής ομάδας και σε απαγωγή, αλλά και άλλα αδικήματα, όπως μικροκλοπές, απάτη και επίθεση, για τα οποία η χρήση διασυνοριακής εντολής υποβολής πιο ευαίσθητων δεδομένων μπορεί να θεωρηθεί δυσανάλογη). Από την άλλη πλευρά, ένα όριο τριών ετών περιλαμβάνει εγκλήματα που

απαιτούν αποτελεσματικότερη προσέγγιση, όπως συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, χρηματοδότηση τρομοκρατικών ομάδων, υποστήριξη ή προβολή εγκληματικής οργάνωσης, εκπαίδευση για τη διάπραξη τρομοκρατικών εγκλημάτων, ορισμένα εγκλήματα που διαπράττονται με σκοπό την τρομοκρατία και προπαρασκευή τέλεσης εγκλήματος με σκοπό την τρομοκρατία, ή προπαρασκευή απαγωγής ομήρων, που ειδάλλως θα αποκλείονταν αν το όριο ήταν υψηλότερο, ανάλογα με το κράτος μέλος. Το εν λόγω όριο επελέγη για να διασφαλιστεί η ισορροπία για όλα τα κράτη μέλη μεταξύ της αποτελεσματικότητας των ποινικών ερευνών και της προστασίας των δικαιωμάτων και της αναλογικότητας. Το όριο έχει επίσης το πλεονέκτημα ότι εφαρμόζεται εύκολα στην πράξη.

Επιπλέον, εντολές για την υποβολή δεδομένων συναλλαγών ή περιεχομένου μπορούν επίσης να εκδίδονται για συγκεκριμένα εναρμονισμένα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στην οικεία διάταξη, για τα οποία τα αποδεικτικά στοιχεία είναι κατά κανόνα διαθέσιμα μόνο σε ηλεκτρονική μορφή. Αυτό δικαιολογεί την εφαρμογή του κανονισμού και σε περιπτώσεις όπου η ανώτατη στερητική της ελευθερίας ποινή είναι μικρότερη από το προαναφερθέν όριο· ειδάλλως, δεν θα μπορούσε να διενεργηθεί κατάλληλη έρευνα γι' αυτά τα ποινικά αδικήματα, κάτι που θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα ατιμωρησία. Τα αδικήματα ορίζονται ειδικά στις διατάξεις των εξής πράξεων: i) απόφαση-πλαίσιο 2001/413/ΔΕΥ του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της απάτης και της πλαστογραφίας που αφορούν τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών, ii) οδηγία 2011/93/ΕΕ σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου και iii) οδηγία 2013/40/ΕΕ για τις επιθέσεις κατά συστημάτων πληροφοριών και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2005/222/ΔΕΥ του Συμβουλίου. Εντολές μπορούν επίσης να εκδοθούν για τα αδικήματα που αναφέρονται στην οδηγία 2017/541/ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου. Ορισμένα από τα εν λόγω αδικήματα έχουν ελάχιστα ανώτατα όρια τουλάχιστον 1 έτους, άλλα 2 ετών, αλλά για κανένα από αυτά δεν ισχύει ανώτατο όριο μικρότερο του ενός έτους.

Το άρθρο ορίζει επίσης τις υποχρεωτικές πληροφορίες που πρέπει να περιέχονται στην ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων ώστε να δίνεται στον πάροχο υπηρεσιών η δυνατότητα να εντοπίζει και να υποβάλλει τα ζητούμενα δεδομένα. Το σκεπτικό με τους λόγους της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας αυτού του μέτρου είναι επίσης μέρος της ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων.

Η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων εκτελείται με την έκδοση πιστοποιητικού ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων (πιστοποιητικό ΕΕΥ) (βλ. άρθρο 9) που μεταφράζεται και αποστέλλεται στον πάροχο υπηρεσιών. Το πιστοποιητικό ΕΕΥ περιέχει τις ίδιες υποχρεωτικές πληροφορίες με την εντολή, εκτός από τους λόγους της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας του μέτρου ή περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με την υπόθεση.

Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες τα ζητούμενα δεδομένα αποθηκεύονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία στο πλαίσιο υποδομής που παρέχεται από πάροχο υπηρεσιών σε εταιρεία, κατά κανόνα σε υπηρεσίες φιλοξενίας ή λογισμικού, η ίδια η εταιρεία θα πρέπει να είναι ο βασικός αποδέκτης του αιτήματος από τις αρμόδιες για την έρευνα αρχές. Αυτό ενδέχεται να απαιτεί διαδικασία ευρωπαϊκής εντολής έρευνας ή αμοιβαίας δικαστικής συνεργασίας σε περίπτωση που η εταιρεία δεν είναι πάροχος υπηρεσιών που υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων μπορεί να απευθυνθεί στον πάροχο υπηρεσιών μόνο αν δεν θα ήταν σκόπιμο να απευθυνθεί το αίτημα στην εταιρεία,

ιδίως σε περίπτωση που κάτι τέτοιο θα συνεπαγόταν κίνδυνο υπονόμησης της έρευνας, για παράδειγμα όταν η ίδια η εταιρεία αποτελεί αντικείμενο της έρευνας.

Προτού εκδώσει ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων, η αρχή έκδοσης πρέπει να λάβει επίσης υπόψη τυχόν ασυλίες και προνόμια σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους του παρόχου υπηρεσιών ή τυχόν επιπτώσεις στα θεμελιώδη συμφέροντα του κράτους μέλους, όπως η εθνική ασφάλεια και άμυνα. Στόχος της εν λόγω διάταξης είναι να διασφαλιστεί ότι οι ασυλίες και τα προνόμια που προστατεύουν τα ζητούμενα δεδομένα στο κράτος μέλος του παρόχου υπηρεσιών λαμβάνονται υπόψη στο κράτος έκδοσης, ιδίως όταν προβλέπουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας από το δίκαιο του κράτους έκδοσης.

Άρθρο 6: Προϋποθέσεις έκδοσης ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων

Η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων υπόκειται στις ίδιες προϋποθέσεις με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων. Μπορεί να εκδοθεί για οποιοδήποτε αδίκημα, σύμφωνα με τις λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου 6. Σκοπός της είναι να αποτρέψει την αφαίρεση, τη διαγραφή ή την αλλοίωση των σχετικών δεδομένων σε περιπτώσεις όπου ενδέχεται να χρειαστεί περισσότερος χρόνος για να διασφαλιστεί η υποβολή τους, για παράδειγμα επειδή θα χρησιμοποιηθούν διάυλοι δικαστικής συνεργασίας. Δεδομένου, για παράδειγμα, ότι η ΕΕΕ εν γένει μπορεί να εκδοθεί για οποιοδήποτε αδίκημα χωρίς να περιορίζεται σε συγκεκριμένα όρια, δεν θα περιορίζεται ούτε η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων. Ειδάλλως, το εν λόγω μέσο δεν θα είναι αποτελεσματικό. Για να δίνεται η δυνατότητα στις αρμόδιες για την έρευνα αρχές να ενεργούν γρήγορα και δεδομένου ότι θα επακολουθεί το σχετικό αίτημα υποβολής των δεδομένων, στο πλαίσιο του οποίου θα εξετάζονται και πάλι ενδελεχώς όλες οι προϋποθέσεις, οι ευρωπαϊκές εντολές διατήρησης στοιχείων θα μπορούν επίσης να εκδίδονται ή να εγκρίνονται από εισαγγελέα.

Άρθρο 7: Αποδέκτης ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων ή ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων

Οι ευρωπαϊκές εντολές υποβολής στοιχείων και οι ευρωπαϊκές εντολές διατήρησης στοιχείων θα πρέπει να απευθύνονται στον νόμιμο εκπρόσωπο που έχει οριστεί από τον πάροχο υπηρεσιών για τον σκοπό της συλλογής αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές διαδικασίες σύμφωνα με την οδηγία σχετικά με τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων για τον διορισμό νόμιμων εκπροσώπων με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών. Η διαβίβαση αυτή θα έχει τη μορφή πιστοποιητικού ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων («πιστοποιητικό ΕΕΥ») ή πιστοποιητικού ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων («πιστοποιητικό ΕΕΔ»), όπως αναφέρεται στο άρθρο 8. Αυτός ο νόμιμος εκπρόσωπος είναι υπεύθυνος για την παραλαβή τους και την έγκαιρη και πλήρη εκτέλεσή τους. Αυτό αφήνει στους παρόχους υπηρεσιών την επιλογή ως προς τον τρόπο με τον οποίο θα οργανωθούν για να υποβάλουν τα δεδομένα που έχουν ζητήσει οι αρχές των κρατών μελών.

Αν δεν έχει οριστεί νόμιμος εκπρόσωπος, οι εντολές μπορούν να απευθύνονται σε οποιαδήποτε εγκατάσταση του παρόχου υπηρεσιών στην Ένωση. Η εν λόγω εφεδρική επιλογή αποσκοπεί στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του συστήματος σε περίπτωση που ο πάροχος υπηρεσιών δεν έχει (ακόμα) ορίσει ειδικό εκπρόσωπο, για παράδειγμα όταν δεν υπάρχει η υποχρέωση διορισμού νόμιμου εκπροσώπου σύμφωνα με την οδηγία, επειδή οι πάροχοι υπηρεσιών είναι εγκατεστημένοι και δραστηριοποιούνται μόνο σε ένα κράτος μέλος ή σε περιπτώσεις όπου η υποχρέωση διορισμού νόμιμου εκπροσώπου δεν έχει τεθεί ακόμη σε ισχύ, πριν από τη λήξη της προθεσμίας για τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του νόμιμου εκπροσώπου, υπάρχουν δύο περιπτώσεις στις οποίες η αρχή έκδοσης μπορεί να απευθύνει τις εντολές σε οποιαδήποτε εγκατάσταση του παρόχου υπηρεσιών στην Ένωση: σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, όπως ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2, και σε περιπτώσεις στις οποίες ο νόμιμος εκπρόσωπος δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10, και όταν η αρχή έκδοσης θεωρεί ότι υπάρχει σαφής κίνδυνος απώλειας δεδομένων.

Άρθρο 8: Πιστοποιητικό ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων και ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων

Το πιστοποιητικό ΕΕΥ και το πιστοποιητικό ΕΕΔ χρησιμεύουν για τη διαβίβαση των εντολών στον αποδέκτη που ορίζεται στο άρθρο 7. Υποδείγματα για αμφότερα τα πιστοποιητικά παρέχονται στα παραρτήματα I και II του κανονισμού· πρέπει να μεταφράζονται σε μία από τις επίσημες γλώσσες του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ο αποδέκτης. Ο πάροχος υπηρεσιών μπορεί να δηλώσει ότι οι εντολές θα γίνονται αποδεκτές και σε άλλες επίσημες γλώσσες της Ένωσης. Σκοπός των πιστοποιητικών είναι να παρέχουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που πρέπει να διαβιβαστούν στον αποδέκτη σε τυποποιημένη μορφή, ελαχιστοποιώντας τις πηγές σφαλμάτων, επιτρέποντας τον εύκολο εντοπισμό των δεδομένων και αποφεύγοντας στο μέτρο του δυνατού το ελεύθερο κείμενο, μειώνοντας, ως εκ τούτου, το κόστος μετάφρασης. Το πλήρες σκεπτικό με τους λόγους της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας ή περισσότερες λεπτομέρειες για την υπόθεση δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό, ώστε να αποτρέπεται ο κίνδυνος υπονόμησης της έρευνας. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο μόνο ως μέρος της ίδιας της εντολής, ώστε να επιτραπεί αργότερα στον ύποπτο να την αμφισβητήσει κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας.

Ορισμένοι πάροχοι υπηρεσιών έχουν ήδη δημιουργήσει πλατφόρμες για την υποβολή αιτημάτων από τις αρχές επιβολής του νόμου. Η χρήση αυτών των πλατφορμών δεν θα εμποδίζεται από τον κανονισμό, καθώς προσφέρει πολλά πλεονεκτήματα, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας εύκολου ελέγχου της ταυτότητας των δεδομένων και της ασφαλούς διαβίβασής τους. Ωστόσο, αυτές οι πλατφόρμες πρέπει να επιτρέπουν την υποβολή του πιστοποιητικού ΕΕΥ και του πιστοποιητικού ΕΕΔ στη μορφή που προβλέπεται στα παραρτήματα I και II, χωρίς να ζητούνται περισσότερα στοιχεία σχετικά με την εντολή.

Οι πλατφόρμες που έχουν δημιουργηθεί από κράτη μέλη ή όργανα της Ένωσης μπορεί να προβλέπουν επίσης ασφαλή μέσα διαβίβασης και να διευκολύνουν τον έλεγχο της ταυτότητας των εντολών και τη συλλογή στατιστικών στοιχείων. Θα πρέπει να εξεταστεί μια ενδεχόμενη επέκταση των πλατφορμών eCodex και SIRIUS ώστε να συμπεριλαμβάνουν ασφαλή σύνδεση με τους παρόχους υπηρεσιών για τους σκοπούς της διαβίβασης του πιστοποιητικού ΕΕΥ και του πιστοποιητικού ΕΕΔ και, ανάλογα με την περίπτωση, απαντήσεις από τους παρόχους υπηρεσιών.

Άρθρο 9: Εκτέλεση πιστοποιητικού ΕΕΥ

Το άρθρο 9 υποχρεώνει τους αποδέκτες να απαντούν στα πιστοποιητικά ΕΕΥ και προβλέπει υποχρεωτικές προθεσμίες. Η κανονική προθεσμία είναι 10 ημέρες, ενώ οι αρχές μπορούν να ορίζουν μικρότερη προθεσμία σε αιτιολογημένες περιπτώσεις. Επιπλέον, σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, που ορίζονται ως κατάσταση στην οποία υπάρχει επικείμενη απειλή για τη ζωή ή τη σωματική ακεραιότητα προσώπου ή για υποδομές ζωτικής σημασίας, η προθεσμία είναι 6 ώρες.

Η διάταξη διασφαλίζει επίσης τη δυνατότητα διαλόγου μεταξύ αποδέκτη και αρχής έκδοσης. Αν το πιστοποιητικό ΕΕΥ παρουσιάζει ελλείψεις, είναι προδήλως εσφαλμένο ή δεν περιέχει επαρκείς πληροφορίες ώστε να εκτελεστεί από τον πάροχο υπηρεσιών, ο αποδέκτης θα επικοινωνεί με την αρχή έκδοσης και θα ζητά διευκρινίσεις, χρησιμοποιώντας το έντυπο του παραρτήματος III. Θα ενημερώνει επίσης την αρχή έκδοσης σε περιπτώσεις στις οποίες δεν μπορεί να παράσχει τα δεδομένα για λόγους ανωτέρας βίας ή πραγματικής αδυναμίας. Αυτό συμβαίνει όταν, για παράδειγμα, το πρόσωπο του οποίου ζητούνται τα δεδομένα δεν ήταν πελάτης της οικείας υπηρεσίας ή —για παράδειγμα στο πλαίσιο άλλων υποχρεώσεων περί σεβασμού της ιδιωτικής ζωής— τα δεδομένα διαγράφηκαν νομίμως από τον πάροχο υπηρεσιών προτού ο πάροχος ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του λάβει την εντολή. Η αρχή έκδοσης θα πρέπει να λαμβάνει γνώση αυτών των περιστάσεων ώστε να αντιδράσει γρήγορα, ενδεχομένως ώστε να συλλέξει τα ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία από άλλον πάροχο υπηρεσιών και να μην κινήσει διαδικασία εκτέλεσης σε περιπτώσεις που αυτό δεν θα είχε νόημα.

Αν ο αποδέκτης δεν παράσχει καθόλου τις πληροφορίες, ή δεν τις παράσχει με εξαντλητικό τρόπο ή εγκαίρως, για λόγους άλλους από αυτούς που αναφέρθηκαν ανωτέρω, θα πρέπει να ενημερώνει την αρχή έκδοσης για τους λόγους με το έντυπο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα III. Ως εκ τούτου, οι αποδέκτες θα μπορούν να θέτουν υπόψη της αρχής έκδοσης κάθε ζήτημα που τυχόν σχετίζεται με την εκτέλεση του πιστοποιητικού ΕΕΥ. Αυτό θα επιτρέπει στην αρχή έκδοσης να διορθώνει ή να αναθεωρεί το πιστοποιητικό ΕΕΥ σε πρώιμο στάδιο, πριν από την εκτέλεση.

Σε περίπτωση που τα δεδομένα δεν υποβάλλονται αμέσως, ιδίως όταν δρομολογείται διάλογος μεταξύ του αποδέκτη και της αρχής έκδοσης, γεγονός που σημαίνει ότι δεν θα τηρηθούν οι προθεσμίες του άρθρου 9 παράγραφος 1, ο πάροχος υπηρεσιών υποχρεούται να διατηρήσει τα δεδομένα ώστε να αποτραπεί η απώλειά τους, κατά την παραλαβή του πιστοποιητικού ΕΕΥ, υπό τον όρο ότι τα δεδομένα μπορούν να εντοπιστούν. Η διατήρηση μπορεί να πραγματοποιηθεί για τους σκοπούς του πιστοποιητικού ΕΕΥ, αφότου αυτό διευκρινιστεί, ή για τους σκοπούς μετέπειτα αιτήματος αμοιβαίας δικαστικής συνεργασίας ή ΕΕΕ, που θα εκδοθεί αντί του αρχικού πιστοποιητικού ΕΕΥ.

Άρθρο 10: Εκτέλεση πιστοποιητικού ΕΕΑ

Για την εκτέλεση ενός πιστοποιητικού ΕΕΔ απαιτείται η διατήρηση των δεδομένων που είναι διαθέσιμα κατά τον χρόνο παραλαβής της εντολής. Οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να διατηρούν τα δεδομένα για όσο χρονικό διάστημα είναι αναγκαίο για την υποβολή των δεδομένων κατόπιν αιτήματος, υπό τον όρο ότι η αρχή έκδοσης θα επιβεβαιώσει εντός 60 ημερών από την έκδοση της εντολής ότι έχει κινήσει τη διαδικασία για επακόλουθο αίτημα υποβολής στοιχείων. Αυτό προϋποθέτει ότι έχουν πραγματοποιηθεί τουλάχιστον ορισμένες επίσημες ενέργειες, όπως είναι η αποστολή αιτήματος αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής προς μετάφραση.

Από την άλλη πλευρά, τα αιτήματα διατήρησης θα πρέπει να υποβάλλονται ή να παραμένουν σε ισχύ μόνο για όσο διάστημα απαιτείται ώστε να καταστεί δυνατή η υποβολή επακόλουθου αιτήματος υποβολής των οικείων δεδομένων. Για να αποφευχθεί η περιττή ή η υπερβολικά μακρόχρονη διατήρηση, η αρχή που εξέδωσε την ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων θα ενημερώνει τον αποδέκτη αμέσως μόλις λαμβάνεται απόφαση να μην εκδοθεί ή να αποσυρθεί η εντολή υποβολής ή το αίτημα δικαστικής συνεργασίας.

Αυτή η διάταξη διασφαλίζει επίσης τη δυνατότητα διαλόγου μεταξύ αποδέκτη και αρχής έκδοσης, με τρόπο παρόμοιο όπως οι διατάξεις του άρθρου 9. Αν το πιστοποιητικό ΕΕΔ παρουσιάζει ελλείψεις, είναι προδήλως εσφαλμένο ή δεν περιέχει επαρκείς πληροφορίες ώστε να εκτελεστεί από τον πάροχο υπηρεσιών, ο αποδέκτης θα επικοινωνεί με την αρχή έκδοσης και θα ζητά διευκρινίσεις, χρησιμοποιώντας το έντυπο του παραρτήματος ΙΙΙ. Θα ενημερώνει επίσης την αρχή έκδοσης σε περιπτώσεις στις οποίες δεν μπορεί να παράσχει τα δεδομένα εξαιτίας περιστάσεων που θεωρούνται λόγοι ανωτέρας βίας ή πραγματική αδυναμία, ή για άλλους λόγους.

Άρθρο 11: Απόρρητο και ενημέρωση χρήστη

Το απόρρητο της υπό εξέλιξη έρευνας, συμπεριλαμβανομένου του γεγονότος ότι έχει εκδοθεί εντολή για τη συλλογή σχετικών δεδομένων, θα πρέπει να προστατεύεται. Το εν λόγω άρθρο είναι εμπνευσμένο από το άρθρο 19 της οδηγίας ΕΕΕ. Προβλέπει την υποχρέωση του αποδέκτη και, σε περίπτωση που είναι διαφορετικά πρόσωπα, του παρόχου υπηρεσιών, να σέβονται το απόρρητο του πιστοποιητικού ΕΕΥ ή του πιστοποιητικού ΕΕΔ, ιδίως αποφεύγοντας να ενημερώσουν το πρόσωπο του οποίου τα δεδομένα ζητούνται, εφόσον διατυπώσει σχετικό αίτημα η αρχή έκδοσης, με στόχο να διασφαλιστεί η έρευνα των ποινικών αδικημάτων, σε συμμόρφωση με το άρθρο 23 του ΓΚΠΔ.

Από την άλλη πλευρά, είναι σημαντικό να ενημερώνεται το πρόσωπο του οποίου ζητούνται τα δεδομένα, μεταξύ άλλων και για την άσκηση μέσων έννομης προστασίας. Αν ο πάροχος υπηρεσιών δεν προβεί στην αντίστοιχη ενέργεια κατόπιν αιτήματος της αρχής έκδοσης, η αρχή έκδοσης θα ενημερώνει το πρόσωπο σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρχές επιβολής του νόμου, όταν δεν θα υφίσταται πλέον κίνδυνος υπονόμησης της έρευνας, συμπεριλαμβάνοντας πληροφορίες σχετικά με τα διαθέσιμα μέσα έννομης προστασίας. Δεδομένου του λιγότερο παρεμβατικού τους χαρακτήρα ως προς τα οικεία δικαιώματα, δεν προβλέπεται η παροχή των εν λόγω πληροφοριών στην περίπτωση ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων, αλλά μόνο στην περίπτωση ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων.

Άρθρο 12: Απόδοση δαπανών

Αν αυτό προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο του κράτους έκδοσης για τις εθνικές εντολές σε παρόμοιες εθνικές υποθέσεις, οι πάροχοι υπηρεσιών μπορούν επίσης να ζητήσουν την απόδοση των δαπανών τους από το κράτος έκδοσης, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του κράτους έκδοσης. Μ' αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση των παρόχων υπηρεσιών στους οποίους απευθύνεται εθνική εντολή και τους παρόχους υπηρεσιών στους οποίους απευθύνεται πιστοποιητικό ΕΕΥ από το ίδιο κράτος μέλος, αν το εν λόγω κράτος μέλος έχει επιλέξει να αποζημιώνει ορισμένους παρόχους υπηρεσιών. Από την άλλη πλευρά, ο προτεινόμενος κανονισμός δεν εναρμονίζει την απόδοση των δαπανών, καθώς τα κράτη μέλη έχουν προχωρήσει σε διαφορετικές επιλογές ως προς το θέμα αυτό.

Η απόδοση δαπανών μπορεί να ζητηθεί είτε απευθείας από τον πάροχο υπηρεσιών είτε από τον νόμιμο εκπρόσωπό του. Οι δαπάνες αποδίδονται μόνο μία φορά.

Κεφάλαιο 3: Κυρώσεις και εκτέλεση

Άρθρο 13: Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε να υπάρχουν αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά χρηματικά πρόστιμα για τους παρόχους που δεν συμμορφώνονται με τις

υποχρεώσεις τους σύμφωνα με τα άρθρα 9, 10 ή 11. Αυτό θα ισχύει με την επιφύλαξη ποινικών κυρώσεων που επιβάλλονται σε τέτοιες περιπτώσεις σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 14: Διαδικασία εκτέλεσης

Το άρθρο 14 προβλέπει διαδικασία για την εκτέλεση των εντολών σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, με τη συνδρομή του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ο αποδέκτης του διαβιβαζόμενου πιστοποιητικού. Ανάλογα με το ποιος είναι ο αρχικός αποδέκτης, το εν λόγω κράτος μέλος είναι είτε το κράτος μέλος του παρόχου υπηρεσιών είτε αυτό του νόμιμου εκπροσώπου. Η αρχή έκδοσης θα διαβιβάζει στην αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης την πλήρη εντολή, συμπεριλαμβανομένου του σκεπτικού ως προς την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα, συνοδευόμενη από το πιστοποιητικό, και η εν λόγω αρμόδια αρχή θα τα εκτελεί σύμφωνα με το εθνικό της δίκαιο καταφεύγοντας, αν χρειαστεί, στις κυρώσεις του άρθρου 13. Αν η εντολή διαβιβάζεται προς εκτέλεση στο κράτος εκτέλεσης, η αρχή εκτέλεσης μπορεί να αποφασίσει να μην αναγνωρίσει και να μην εκτελέσει την εντολή αν, κατά την παραλαβή της, θεωρεί ότι συντρέχει οποιοσδήποτε από τους περιορισμένους λόγους ένστασης, και κατόπιν διαβούλευσης με την αρχή έκδοσης. Επιπλέον, αν κινηθεί η διαδικασία εκτέλεσης, ο ίδιος ο αποδέκτης θα πρέπει να είναι σε θέση να ανακόψει την εντολή ενώπιον της αρχής εκτέλεσης. Ο αποδέκτης θα μπορεί να προβεί στην εν λόγω ενέργεια βάσει οποιουδήποτε εξ αυτών των λόγων, με την εξαίρεση ασυλιών και προνομίων, συμπεριλαμβανομένων όμως περιπτώσεων στις οποίες η εντολή προδήλως δεν εκδόθηκε ή εγκρίθηκε από αρμόδια αρχή ή η συμμόρφωση μ' αυτήν θα παραβίαζε προδήλως τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή θα ήταν προδήλως καταχρηστική. Για παράδειγμα, εντολή με την οποία θα ζητούνταν η υποβολή δεδομένων περιεχομένου που αφορούν απροσδιόριστη κατηγορία προσώπων εντός μιας γεωγραφικής περιοχής ή η οποία δεν θα συνδεόταν με συγκεκριμένη ποινική διαδικασία θα παρέβλεπε προδήλως τους όρους έκδοσης ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων οι οποίοι προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, κάτι που θα ήταν καταφανές ήδη από το περιεχόμενο του ίδιου του πιστοποιητικού. Το πρόσωπο του οποίου ζητούνται τα δεδομένα θα μπορεί να επικαλεστεί άλλους λόγους μόνο στο πλαίσιο των διαθέσιμων σ' αυτό μέσων έννομης προστασίας στο κράτος έκδοσης (βλ. άρθρο 17 κατωτέρω). Επιπλέον, οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους ένα μέσο έννομης προστασίας κατά της απόφασης της αρχής εκτέλεσης με την οποία θα τους επιβάλλεται ποινή.

Η διαδικασία εκτέλεσης περιέχει διάφορες προθεσμίες ώστε η αρχή εκτέλεσης και η αρχή έκδοσης να αποφύγουν περαιτέρω καθυστερήσεις κατά τη διαδικασία αυτή.

Κεφάλαιο 4: Μέσα έννομης προστασίας

Άρθρα 15 και 16: Διαδικασία ελέγχου σε περίπτωση συγκρουόμενων υποχρεώσεων που απορρέουν από το δίκαιο τρίτης χώρας

Τα άρθρα 15 και 16 προβλέπουν διαδικασία ελέγχου σε περίπτωση που οι πάροχοι υπηρεσιών με έδρα σε τρίτες χώρες έχουν συγκρουόμενες υποχρεώσεις. Οι εν λόγω διατάξεις είναι επίσης ιδιαίτερα σημαντικές ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των ατομικών δικαιωμάτων και της διεθνούς αλληλεγγύης. Ορίζουν υψηλά πρότυπα με σκοπό να ενθαρρύνουν τρίτες χώρες να προβλέψουν παρόμοιο επίπεδο προστασίας. Στην αντίθετη περίπτωση, όταν οι αρχές τρίτης χώρας επιδιώκουν να αποκτήσουν δεδομένα πολίτη της ΕΕ από πάροχο υπηρεσιών της ΕΕ, η νομοθεσία της Ένωσης ή των κρατών μελών που προστατεύει τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως το κεκτημένο για την προστασία των δεδομένων, ενδέχεται να

εμποδίζει επίσης τη γνωστοποίηση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναμένει από τις τρίτες χώρες να σέβονται τις εν λόγω απαγορεύσεις, όπως τις σέβεται η παρούσα πρόταση.

Η διαδικασία του άρθρου 15 μπορεί να ενεργοποιηθεί από τον αποδέκτη αν η συμμόρφωση με ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την παραβίαση της νομοθεσίας τρίτης χώρας η οποία απαγορεύει τη γνωστοποίηση των δεδομένων, για το λόγο ότι αυτό είναι απαραίτητο είτε για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των εμπλεκόμενων προσώπων ή των θεμελιωδών συμφερόντων της τρίτης χώρας, τα οποία συνδέονται με την εθνική ασφάλεια ή άμυνα. Ο αποδέκτης οφείλει να κοινοποιήσει στην αρχή έκδοσης, με αιτιολογημένη ένσταση, τους λόγους που τον οδήγησαν στο συμπέρασμα ότι υφίστανται συγκρουόμενες υποχρεώσεις. Η εν λόγω αιτιολογημένη ένσταση δεν μπορεί να βασίζεται μόνο στο γεγονός ότι το δίκαιο της τρίτης χώρας δεν περιέχει παρόμοιες διατάξεις, ούτε μόνο στο γεγονός ότι τα δεδομένα είναι αποθηκευμένα σε τρίτη χώρα. Η αιτιολογημένη ένσταση θα προβάλλεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 9 παράγραφος 5 που αφορά τη γνωστοποίηση πρόθεσης μη συμμόρφωσης, με χρήση του εντύπου του παραρτήματος III.

Με βάση την εν λόγω αιτιολογημένη ένσταση, η αρχή έκδοσης θα επανεξετάζει την εντολή της. Αν η αρχή έκδοσης αποφασίσει να ανακαλέσει την εντολή, η διαδικασία λαμβάνει τέλος. Αν η αρχή έκδοσης επιθυμεί να προχωρήσει με την εντολή, η υπόθεση παραπέμπεται στο αρμόδιο δικαστήριο του κράτους μέλους της. Στη συνέχεια, με βάση την αιτιολογημένη ένσταση και λαμβάνοντας υπόψη όλα τα σχετικά στοιχεία της υπόθεσης, το δικαστήριο εκτιμά αν στη συγκεκριμένη υπόθεση έχει εφαρμογή το δίκαιο της τρίτης χώρας και, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, αν υπάρχει σύγκρουση στην υπό εξέταση υπόθεση. Κατά την εκτίμηση αυτή, το δικαστήριο θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη κατά πόσο το δίκαιο της τρίτης χώρας, αντί να αποσκοπεί στην προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων ή θεμελιωδών συμφερόντων της τρίτης χώρας που συνδέονται με την εθνική ασφάλεια ή άμυνα, αποσκοπεί προδήλως στην προστασία άλλων συμφερόντων ή στην προστασία παράνομων δραστηριοτήτων από αιτήματα των αρχών επιβολής του νόμου στο πλαίσιο ποινικών ερευνών.

Αν το δικαστήριο διαπιστώσει ότι υφίσταται πράγματι σύγκρουση με υποχρεώσεις που απορρέουν από νομοθεσία η οποία προστατεύει θεμελιώδη ατομικά δικαιώματα ή θεμελιώδη συμφέροντα της τρίτης χώρας που συνδέονται με την εθνική ασφάλεια ή άμυνα, θα πρέπει να ζητά τη γνώμη της οικείας τρίτης χώρας μέσω των εθνικών κεντρικών αρχών της. Αν η τρίτη χώρα της οποίας ζητήθηκε η γνώμη επιβεβαιώσει ότι υφίσταται σύγκρουση και προβάλλει αντιρρήσεις ως προς την εκτέλεση της εντολής, το δικαστήριο θα πρέπει να αποσύρει την εντολή.

Αν η σύγκρουση απορρέει από άλλη νομοθεσία της τρίτης χώρας που δεν αποσκοπεί στην προστασία ούτε των θεμελιωδών ατομικών δικαιωμάτων ούτε των θεμελιωδών συμφερόντων της τρίτης χώρας που συνδέονται με την εθνική ασφάλεια ή άμυνα, τότε το δικαστήριο θα αποφασίζει σταθμίζοντας τα συμφέροντα υπέρ και κατά του να γίνει δεκτή η εντολή.

Οι προϋποθέσεις του άρθρου 9, ιδίως οι υποχρεώσεις διατήρησης που περιγράφονται στο άρθρο 9 παράγραφος 6, ισχύουν επίσης και σε περιπτώσεις όπου υφίστανται συγκρουόμενες υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από το δίκαιο τρίτης χώρας. Αν το δικαστήριο καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η εντολή θα πρέπει να γίνει δεκτή, ενημερώνονται η αρχή έκδοσης και ο πάροχος υπηρεσιών ώστε να προχωρήσουν στην εκτέλεσή της. Αν η διαταγή αρθεί, ενδέχεται να εκδοθεί χωριστή ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων ώστε να διασφαλιστεί η διαθεσιμότητα των δεδομένων σε περίπτωση που ενδέχεται να αποκτηθούν μέσω αιτήματος αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής.

Δεδομένου ότι η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων δεν έχει ως αποτέλεσμα τη γνωστοποίηση δεδομένων και ότι, ως εκ τούτου, δεν γεννά παρόμοιες ανησυχίες, η διαδικασία ελέγχου περιορίζεται στην ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων.

Άρθρο 17: Μέσα αποτελεσματικής έννομης προστασίας

Η εν λόγω διάταξη διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα που επηρεάζονται από την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων έχουν στη διάθεσή τους μέσα αποτελεσματικής έννομης προστασίας. Τα εν λόγω μέσα έννομης προστασίας ασκούνται στο κράτος έκδοσης σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Για τους υπόπτους και τους κατηγορούμενους, τα μέσα έννομης προστασίας κατά κανόνα ασκούνται στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας. Δεν διατίθενται ειδικά μέσα έννομης προστασίας για την ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων, η οποία από μόνη της δεν προβλέπει τη γνωστοποίηση δεδομένων, με την εξαίρεση των περιπτώσεων στις οποίες την ακολουθεί ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων ή άλλη πράξη που αποσκοπεί στη γνωστοποίηση, οι οποίες στη συνέχεια δίνουν τη δυνατότητα χρήσης ειδικών μέσων έννομης προστασίας.

Τα πρόσωπα των οποίων ζητούνται τα δεδομένα χωρίς να είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι σε ποινική διαδικασία θα έχουν επίσης στη διάθεσή τους μέσα έννομης προστασίας στο κράτος έκδοσης. Όλα αυτά τα δικαιώματα ισχύουν υπό την επιφύλαξη των διαθέσιμων μέσων έννομης προστασίας που προβλέπονται στην οδηγία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρχές επιβολής του νόμου και τον ΓΚΠΔ.

Σε αντίθεση με ό,τι προβλέπεται για τους παρόχους υπηρεσιών, ο κανονισμός δεν περιορίζει τους πιθανούς λόγους με βάση τους οποίους όλα αυτά τα πρόσωπα μπορούν να αμφισβητήσουν τη νομιμότητα της εντολής. Οι λόγοι αυτοί περιλαμβάνουν την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα της εντολής.

Η χρήση μέσων έννομης προστασίας στο κράτος έκδοσης δεν προκαλεί δυσανάλογη επιβάρυνση στα επηρεαζόμενα πρόσωπα. Όπως και στην περίπτωση εντολών που εκτελούνται μέσω άλλων μορφών δικαστικής συνεργασίας, τα δικαστήρια του κράτους έκδοσης είναι τα πλέον αρμόδια για να ελέγχουν τη νομιμότητα των ευρωπαϊκών εντολών υποβολής στοιχείων τις οποίες εκδίδουν οι αρχές του εν λόγω κράτους και να αξιολογούν τη συμβατότητά τους με το οικείο εθνικό δίκαιο. Επιπλέον, κατά το στάδιο της εκτέλεσης, οι αποδέκτες μπορούν να αντιταχθούν μεμονωμένα στην εκτέλεση του πιστοποιητικού ΕΕΥ ή του πιστοποιητικού ΕΕΔ στο κράτος μέλος υποδοχής με βάση τους λόγους που απαριθμούνται στον κανονισμό (βλέπε άρθρο 14 ανωτέρω).

Άρθρο 18: Διασφάλιση προνομίων και ασυλιών σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους παραλαβής

Αυτή η διάταξη επιδιώκει τον ίδιο στόχο με το άρθρο 5 παράγραφος 7, δηλαδή να διασφαλίζεται ότι οι ασυλίες και τα προνόμια που προστατεύουν τα ζητούμενα δεδομένα στο κράτος μέλος του παρόχου υπηρεσιών λαμβάνονται υπόψη στο κράτος έκδοσης, ιδίως όταν υπάρχουν διαφορές μεταξύ των εν λόγω κρατών μελών, καθώς και τα θεμελιώδη συμφέροντα του εν λόγω κράτους μέλους, όπως η εθνική ασφάλεια και άμυνα. Το άρθρο 18 προβλέπει ότι το δικαστήριο του κράτους έκδοσης θα πρέπει να τα λαμβάνει υπόψη όπως αν αυτά προβλέπονταν από τη δική του εθνική νομοθεσία. Λόγω των διαφορών μεταξύ των κρατών μελών σε ό,τι αφορά την εκτίμηση της συνάφειας και του παραδεκτού των αποδεικτικών στοιχείων, η διάταξη επιτρέπει στα δικαστήρια ορισμένο περιθώριο ευελιξίας όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο θα τα λαμβάνουν υπόψη.

Κεφάλαιο 5: Τελικές διατάξεις

Άρθρο 19: Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

Το εν λόγω άρθρο απαιτεί από τα κράτη μέλη να αναφέρουν συγκεκριμένες πληροφορίες που σχετίζονται με την εφαρμογή του κανονισμού προκειμένου να επικουρούν την Επιτροπή κατά την άσκηση των καθηκόντων της σύμφωνα με το άρθρο 24. Η Επιτροπή θα καταρτίσει αναλυτικό πρόγραμμα παρακολούθησης των εκροών, των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 20: Τροποποιήσεις των πιστοποιητικών και των εντύπων

Τα πιστοποιητικά και τα έντυπα που περιέχονται στα παραρτήματα I, II και III της παρούσας πρότασης θα καταστήσουν ευκολότερη την εκτέλεση των πιστοποιητικών ΕΕΥ και των πιστοποιητικών ΕΕΔ. Γι' αυτόν τον λόγο, είναι απαραίτητο να υπάρχει η δυνατότητα να αντιμετωπίζεται στο μέλλον τυχόν ανάγκη βελτίωσης του περιεχομένου του πιστοποιητικού και του εντύπου όσο το δυνατόν γρηγορότερα. Η τροποποίηση των τριών παραρτημάτων μέσω της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας δεν ανταποκρίνεται σ' αυτήν την απαίτηση· επίσης, αυτά αποτελούν μη ουσιώδη στοιχεία της νομοθετικής πράξης, της οποίας τα ουσιώδη στοιχεία ορίζονται στο άρθρο 8. Ως εκ τούτου, στο άρθρο 20 προβλέπεται μια ταχύτερη και πιο ευέλικτη διαδικασία τροποποιήσεων μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

Άρθρο 21: Άσκηση της εξουσιοδότησης

Το εν λόγω άρθρο ορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η Επιτροπή έχει την εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις οι οποίες θα προβλέπουν τις απαραίτητες τροποποιήσεις του πιστοποιητικού και των εντύπων που προσαρτώνται στην πρόταση. Προβλέπει μια τυποποιημένη διαδικασία που θα ακολουθείται για την έκδοση των εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

Άρθρο 22: Κοινοποιήσεις

Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να κοινοποιούν στην Επιτροπή τις αρμόδιες αρχές έκδοσης και εκτέλεσης και τα δικαστήρια που είναι αρμόδια να εξετάζουν τις αιτιολογημένες ενστάσεις των παρόχων υπηρεσιών σε περίπτωση σύγκρουσης νόμων.

Άρθρο 23: Σχέση με τις ευρωπαϊκές εντολές έρευνας

Η εν λόγω διάταξη διευκρινίζει ότι ο κανονισμός δεν εμποδίζει τις αρχές των κρατών μελών να εκδίδουν ευρωπαϊκές εντολές έρευνας σύμφωνα με την οδηγία 2014/41/ΕΕ για τη λήψη ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων.

Άρθρο 24: Αξιολόγηση

Η εν λόγω διάταξη προβλέπει ότι η Επιτροπή θα προβεί σε αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου και σύμφωνα με την παράγραφο 22 της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016²⁵. Η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τα πορίσματα της αξιολόγησης, περιλαμβανομένης αξιολόγησης της ανάγκης διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού σε υπηρεσίες που δεν καλύπτονται ακόμα αλλά που ενδέχεται να αποκτήσουν μεγαλύτερη σημασία για τις έρευνες, πέντε έτη μετά την έναρξη ισχύος του προτεινόμενου κανονισμού.

Άρθρο 25: Έναρξη ισχύος

Ο προτεινόμενος κανονισμός θα αρχίσει να ισχύει την εικοστή ημέρα μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα. Στη συνέχεια, ο κανονισμός θα αρχίσει να εφαρμόζεται 6 μήνες μετά την έναρξη ισχύος.

²⁵ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, της 13ης Απριλίου 2016· ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1-14.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής και την ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 82 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²⁶,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Ένωση έχει θέσει ως στόχο τη διατήρηση και την ανάπτυξη ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Για τη σταδιακή δημιουργία ενός τέτοιου χώρου, η Ένωση θα θεσπίσει μέτρα που σχετίζονται με τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις με βάση την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης δικαστικών αποφάσεων και διαταγών, η οποία, από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε της 15ης και 16ης Οκτωβρίου 1999 και μετά, χαρακτηρίζεται συχνά ακρογωνιαίος λίθος της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις στην Ένωση.
- (2) Τα μέτρα για τη συλλογή και τη διατήρηση ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία ώστε να είναι εφικτές οι ποινικές έρευνες και διώξεις σε ολόκληρη την Ένωση. Οι αποτελεσματικοί μηχανισμοί για τη συλλογή ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων έχουν καθοριστική σημασία για την καταπολέμηση του εγκλήματος, υπό όρους που διασφαλίζουν την πλήρη συμμόρφωση με τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις θεμελιώδεις αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως κατοχυρώνονται στις Συνθήκες, ιδίως τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας και τα δικαιώματα σε διαδικαστικές εγγυήσεις, στην προστασία των προσωπικών δεδομένων, στο απόρρητο της αλληλογραφίας και στην ιδιωτική ζωή.
- (3) Στην κοινή δήλωση των υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της ΕΕ και αντιπροσώπων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ για τις τρομοκρατικές επιθέσεις της 22ας Μαρτίου 2016 στις Βρυξέλλες, τονίστηκε η ανάγκη να εξευρεθούν τρόποι, κατά προτεραιότητα, ώστε να εξασφαλίζονται και να λαμβάνονται με τρόπο πιο γρήγορο και αποτελεσματικό ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία και να προσδιοριστούν συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος.

²⁶

ΕΕ C της , σ. .

- (4) Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 9ης Ιουνίου 2016 τονίστηκε η αυξανόμενη σημασία των ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων στις ποινικές διαδικασίες και της προστασίας του κυβερνοχώρου από κατάχρηση και εγκληματικές δραστηριότητες προς όφελος των οικονομιών και των κοινωνιών και, ως εκ τούτου, η ανάγκη οι αρχές επιβολής του νόμου και οι δικαστικές αρχές να έχουν στη διάθεσή τους αποτελεσματικά εργαλεία για να διερευνούν και να διώκουν εγκλήματα που συνδέονται με τον κυβερνοχώρο.
- (5) Στην κοινή ανακοίνωση «Ανθεκτικότητα, αποτροπή και άμυνα» της 13ης Σεπτεμβρίου 2017²⁷, η Επιτροπή τόνισε ότι η αποτελεσματική διερεύνηση και δίωξη του κυβερνοεγκλήματος αποτελεί βασικό παράγοντα για την αποτροπή των κυβερνοεπιθέσεων και ότι το υφιστάμενο δικονομικό πλαίσιο πρέπει να προσαρμοστεί καλύτερα στην εποχή του διαδικτύου. Οι υφιστάμενες διαδικασίες κάποιες φορές δεν αρκούν για να υπάρξει ανταπόκριση στην ταχύτητα των κυβερνοεπιθέσεων, που δημιουργούν ιδιαίτερη ανάγκη για γρήγορη συνεργασία σε διασυνοριακό επίπεδο.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επανέλαβε αυτές τις ανησυχίες στο ψήφισμά του της 3ης Οκτωβρίου 2017 σχετικά με την καταπολέμηση της κυβερνοεγκληματικότητας²⁸, τονίζοντας ότι το υφιστάμενο κατακερματισμένο νομικό πλαίσιο μπορεί να θέσει εμπόδια σε παρόχους υπηρεσιών που επιθυμούν να ανταποκριθούν σε αιτήματα των αρχών επιβολής του νόμου και κάλεσε την Επιτροπή να προτείνει ένα ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο για τα ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία, το οποίο να περιλαμβάνει επαρκείς εγγυήσεις για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες όλων των εμπλεκομένων.
- (7) Οι υπηρεσίες που βασίζονται σε δίκτυο μπορούν να παρέχονται από οπουδήποτε και δεν απαιτούν φυσικές υποδομές, εγκαταστάσεις ή προσωπικό στην εκάστοτε χώρα. Ως εκ τούτου, τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία συχνά αποθηκεύονται εκτός του κράτους που διεξάγει την έρευνα ή από πάροχο υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένος εκτός του εν λόγω κράτους. Συχνά, δεν υπάρχει άλλο συνδετικό στοιχείο μεταξύ της υπό έρευνα υπόθεσης στο οικείο κράτος και το κράτος του τόπου αποθήκευσης ή της κύριας εγκατάστασης του παρόχου υπηρεσιών.
- (8) Λόγω της απουσίας αυτού του συνδετικού στοιχείου, τα αιτήματα δικαστικής συνεργασίας συχνά απευθύνονται σε κράτη που φιλοξενούν μεγάλο αριθμό παρόχων υπηρεσιών, αλλά που δεν έχουν άλλη σχέση με την υπό εξέταση υπόθεση. Επιπλέον, ο αριθμός αιτημάτων έχει πολλαπλασιαστεί ενόψει της ολοένα και μεγαλύτερης χρήσης δικτυωμένων υπηρεσιών, οι οποίες από τη φύση τους δεν περιορίζονται από σύνορα. Ως εκ τούτου, η συλλογή ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων μέσω διαύλων δικαστικής συνεργασίας απαιτεί συχνά πολύ χρόνο — πολύ περισσότερο από το διάστημα για το οποίο θα είναι διαθέσιμες οι επακόλουθες ενδείξεις. Περαιτέρω, δεν υπάρχει σαφές πλαίσιο για τη συνεργασία με τους παρόχους υπηρεσιών, ενώ ορισμένοι πάροχοι τρίτων χωρών κάνουν δεκτά απευθείας αιτήματα για δεδομένα που δεν αφορούν περιεχόμενο, όπως επιτρέπεται από το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιό τους. Ως εκ τούτου, όλα τα κράτη μέλη βασίζονται στον δίαυλο της συνεργασίας με τους παρόχους υπηρεσιών, όπου αυτός είναι διαθέσιμος, χρησιμοποιώντας διαφορετικά εθνικά εργαλεία, προϋποθέσεις και διαδικασίες. Επιπλέον, ως προς τα δεδομένα περιεχομένου, ορισμένα κράτη μέλη έχουν προβεί σε μονομερείς ενέργειες, ενώ άλλα εξακολουθούν να βασίζονται στη δικαστική συνεργασία.

²⁷ JOIN(2017) 450 final.

²⁸ 2017/2068(INI).

- (9) Το κατακερματισμένο νομικό πλαίσιο δημιουργεί προκλήσεις για τους παρόχους υπηρεσιών που επιθυμούν να συμμορφωθούν με τα αιτήματα των αρχών επιβολής του νόμου. Επομένως, υπάρχει ανάγκη να δρομολογηθεί ένα ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο για τα ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία, το οποίο θα επιβάλλει στους παρόχους υπηρεσιών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της νομικής πράξης την υποχρέωση να ανταποκρίνονται απευθείας στο αίτημα των αρχών χωρίς τη συμμετοχή δικαστικής αρχής στο κράτος μέλος του παρόχου υπηρεσιών.
- (10) Οι εντολές που θεσπίζονται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να απευθύνονται στους νόμιμους εκπροσώπους των παρόχων υπηρεσιών, οι οποίοι έχουν οριστεί γι' αυτόν τον σκοπό. Αν πάροχος υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένος στην Ένωση δεν έχει ορίσει νόμιμο εκπρόσωπο, οι εντολές μπορούν να απευθύνονται σε οποιαδήποτε εγκατάσταση του εν λόγω παρόχου υπηρεσιών στην Ένωση. Η εν λόγω εναλλακτική επιλογή αποσκοπεί στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του συστήματος σε περίπτωση που ο πάροχος υπηρεσιών δεν έχει (ακόμα) ορίσει ειδικό εκπρόσωπο.
- (11) Ο μηχανισμός της ευρωπαϊκής εντολής υποβολής και της ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις μπορεί να λειτουργήσει μόνο με βάση ένα υψηλό επίπεδο αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών, που αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την κατάλληλη λειτουργία της παρούσας νομικής πράξης.
- (12) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και είναι συμβατός με τις αρχές που αναγνωρίζονται, ιδίως, στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σ' αυτά συμπεριλαμβάνονται το δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια, ο σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η επιχειρηματική ελευθερία, το δικαίωμα ιδιοκτησίας, το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου, το τεκμήριο αθωότητας και τα δικαιώματα της υπεράσπισης, οι αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας, καθώς και το δικαίωμα του προσώπου να μη δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη. Σε περίπτωση που το κράτος μέλος έκδοσης έχει ενδείξεις ότι ενδέχεται να εκκρεμεί παράλληλη ποινική διαδικασία σε άλλο κράτος μέλος, θα πρέπει να συμβουλευτεί τις αρχές του εν λόγω κράτους μέλους σύμφωνα με την απόφαση-πλαίσιο 2009/948/ΔΕΥ του Συμβουλίου²⁹.
- (13) Με σκοπό να εγγυηθεί τον πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ο παρών κανονισμός περιέχει ρητή αναφορά στις απαραίτητες απαιτήσεις που σχετίζονται με τη συλλογή οποιωνδήποτε δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων, τον δικαστικό έλεγχο της χρήσης του ερευνητικού μέτρου που προβλέπεται από την παρούσα νομική πράξη και τα διαθέσιμα μέσα έννομης προστασίας.
- (14) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των δικονομικών δικαιωμάτων στις ποινικές διαδικασίες, τα οποία προβλέπονται στις οδηγίες 2010/64/ΕΕ³⁰, 2012/13/ΕΕ³¹, 2013/48/ΕΕ³², 2016/343³³, 2016/800³⁴ και 2016/1919³⁵ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

²⁹ [Απόφαση-πλαίσιο 2009/948/ΔΕΥ](#) του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για την πρόληψη και τον διακανονισμό συγκρούσεων δικαιοδοσίας σε ποινικές υποθέσεις (ΕΕ L 328 της 15.12.2009, σ. 42).

³⁰ [Οδηγία 2010/64/ΕΕ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία (ΕΕ L 280 της 26.10.2010, σ. 1).

- (15) Η παρούσα νομική πράξη θεσπίζει τους κανόνες σύμφωνα με τους οποίους αρμόδια δικαστική αρχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να διατάξει έναν πάροχο υπηρεσιών που παρέχει υπηρεσίες στην Ένωση να υποβάλει ή να διατηρήσει ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία μέσω ευρωπαϊκής εντολής υποβολής ή διατήρησης στοιχείων. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες ο πάροχος της υπηρεσίας είναι εγκατεστημένος ή εκπροσωπείται σε άλλο κράτος μέλος. Για εθνικές καταστάσεις στις οποίες δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι πράξεις που προβλέπονται από τον παρόντα κανονισμό, ο κανονισμός δεν θα πρέπει να περιορίζει τις εξουσίες των αρμόδιων εθνικών αρχών που ήδη προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία ώστε να υποχρεώνουν σε συμμόρφωση τους παρόχους υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι ή εκπροσωπούνται στην επικράτειά τους.
- (16) Οι πάροχοι υπηρεσιών που παίζουν σημαντικότερο ρόλο στην ποινική διαδικασία είναι οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συγκεκριμένοι πάροχοι υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών που διευκολύνουν την αλληλεπίδραση μεταξύ των χρηστών. Ως εκ τούτου, και οι δύο αυτές κατηγορίες παρόχων θα πρέπει να καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό. Οι υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών ορίζονται στην πρόταση οδηγίας για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών. Συμπεριλαμβάνουν υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών όπως υπηρεσίες φωνής μέσω IP, άμεσης ανταλλαγής μηνυμάτων και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Οι κατηγορίες των υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην παρούσα πράξη είναι εκείνες στις οποίες η αποθήκευση των δεδομένων αποτελεί καθοριστικό στοιχείο της υπηρεσίας που παρέχεται στον χρήστη, και αφορούν ιδίως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στον βαθμό που δεν χαρακτηρίζονται υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τις επιγραμμικές αγορές που διευκολύνουν τις συναλλαγές μεταξύ των χρηστών τους (όπως καταναλωτές ή επιχειρήσεις) και άλλες υπηρεσίες φιλοξενίας, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που παρέχονται μέσω υπολογιστικού νέφους. Οι υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών για τις οποίες η αποθήκευση των δεδομένων δεν αποτελεί καθοριστικό στοιχείο της υπηρεσίας που παρέχεται στον χρήστη, και για τις οποίες έχει μόνο επικουρικό χαρακτήρα, μεταξύ των οποίων νομικές, αρχιτεκτονικές και λογιστικές υπηρεσίες και υπηρεσίες μηχανικών, οι οποίες παρέχονται ηλεκτρονικά και εξ αποστάσεως, θα πρέπει να εξαιρεθούν από το πεδίο

³¹ [Οδηγία 2012/13/ΕΕ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών (ΕΕ L 142 της 1.6.2012, σ. 1).

³² [Οδηγία 2013/48/ΕΕ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και διαδικασίας εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, καθώς και σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας του και με το δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με προξενικές αρχές κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας (ΕΕ L 294 της 6.11.2013, σ. 1).

³³ [Οδηγία \(ΕΕ\) 2016/343](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, για την ενίσχυση ορισμένων πτυχών του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας (ΕΕ L 65 της 11.3.2016, σ. 1).

³⁴ [Οδηγία \(ΕΕ\) 2016/800](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών (ΕΕ L 132 της 21.5.2016, σ. 1).

³⁵ [Οδηγία \(ΕΕ\) 2016/1919](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, σχετικά με τη δικαστική αρωγή για υπόπτους και κατηγορούμενους στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών και για καταζητούμενους σε διαδικασίες εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης (ΕΕ L 297 της 4.11.2016, σ. 1).

εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, ακόμα και όταν εμπίπτουν στον ορισμό των υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2015/1535.

- (17) Σε πολλές περιπτώσεις, τα δεδομένα δεν αποθηκεύονται ούτε υποβάλλονται πλέον σε επεξεργασία σε συσκευή του χρήστη, αλλά καθίστανται διαθέσιμα σε υποδομές υπολογιστικού νέφους, με σκοπό να είναι δυνατή η πρόσβαση από οπουδήποτε. Οι πάροχοι υπηρεσιών δεν χρειάζεται να διαθέτουν εγκατάσταση ή διακομιστές σε συγκεκριμένη έννομη τάξη για να παρέχουν τις εν λόγω υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να εξαρτάται από την ακριβή τοποθεσία της εγκατάστασης του παρόχου ή της επεξεργασίας των δεδομένων ή της εγκατάστασης αποθήκευσης.
- (18) Οι πάροχοι υπηρεσιών υποδομής διαδικτύου που σχετίζονται με την εκχώρηση ονομάτων και αριθμών, όπως καταχωρητές και μητρώα ονομάτων χώρου και πάροχοι υπηρεσιών ιδιωτικότητας και διακομιστή μεσολάβησης, ή περιφερειακά μητρώα διαδικτύου για διευθύνσεις πρωτοκόλλου διαδικτύου («IP»), έχουν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο σε ό,τι αφορά την ταυτοποίηση των δραστών που βρίσκονται πίσω από κακόβουλους ή παραβιασμένους ιστότοπους. Τηρούν δεδομένα που έχουν ιδιαίτερη σημασία για την ποινική διαδικασία, καθώς μπορούν να επιτρέψουν την ταυτοποίηση του φυσικού προσώπου ή της οντότητας που βρίσκεται πίσω από ιστότοπο ο οποίος έχει χρησιμοποιηθεί σε εγκληματική δραστηριότητα, ή το θύμα εγκληματικής δραστηριότητας, σε περίπτωση παραβιασμένου ιστότοπου ο οποίος έχει υποκλαπεί από εγκληματίες.
- (19) Ο παρών κανονισμός ρυθμίζει τη συλλογή μόνο των αποθηκευμένων δεδομένων, δηλαδή των δεδομένων που τηρεί ο πάροχος υπηρεσιών κατά τον χρόνο παραλαβής του πιστοποιητικού ευρωπαϊκής εντολής υποβολής ή διατήρησης στοιχείων. Δεν προβλέπει γενική υποχρέωση διατήρησης των δεδομένων, ούτε επιτρέπει την υποκλοπή δεδομένων ή τη συλλογή δεδομένων που θα αποθηκευτούν σε μελλοντικό χρονικό σημείο σε σχέση με τον χρόνο παραλαβής του πιστοποιητικού εντολής υποβολής ή διατήρησης στοιχείων. Τα δεδομένα θα πρέπει να παρέχονται ανεξάρτητα από το αν είναι κρυπτογραφημένα ή όχι.
- (20) Οι κατηγορίες των δεδομένων τις οποίες καλύπτει ο παρών κανονισμός περιλαμβάνουν τα δεδομένα συνδρομητή, τα δεδομένα πρόσβασης, τα δεδομένα συναλλαγών (οι τρεις αυτές κατηγορίες αναφέρονται ως «δεδομένα που δεν αφορούν το περιεχόμενο») και τα δεδομένα περιεχομένου. Η διάκριση αυτή, με την εξαίρεση των δεδομένων πρόσβασης, υπάρχει στη νομοθεσία πολλών κρατών μελών, καθώς και στο υφιστάμενο νομικό πλαίσιο των ΗΠΑ, που επιτρέπει στους παρόχους υπηρεσιών να μοιράζονται οικειοθελώς με αλλοδαπές αρχές επιβολής του νόμου δεδομένα που δεν αφορούν το περιεχόμενο.
- (21) Είναι σκόπιμο να γίνει διάκριση των δεδομένων πρόσβασης ως ειδικής κατηγορίας δεδομένων που χρησιμοποιείται στον παρόντα κανονισμό. Τα δεδομένα πρόσβασης ζητούνται για τον ίδιο σκοπό όπως και τα δεδομένα συνδρομητή, δηλαδή για την ταυτοποίηση του υποκείμενου χρήστη, και ο βαθμός παρέμβασης στα θεμελιώδη δικαιώματα είναι παρόμοιος μ' αυτόν των δεδομένων συνδρομητή. Τα δεδομένα πρόσβασης κατά κανόνα καταχωρίζονται στο πλαίσιο της καταγραφής συμβάντων (με άλλα λόγια ως αρχείο καταγραφής) ώστε να δηλωθεί η έναρξη και η λήξη της περιόδου πρόσβασης ενός χρήστη σε υπηρεσία. Συχνά, μια μεμονωμένη διεύθυνση IP (στατική ή δυναμική) ή άλλο αναγνωριστικό μπορεί να χρησιμεύσει για τον προσδιορισμό της διεπαφής δικτύου που χρησιμοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου πρόσβασης. Σε περίπτωση που ο χρήστης είναι άγνωστος, τα εν λόγω

δεδομένα συχνά πρέπει να αποκτηθούν προτού ζητηθούν από τον πάροχο υπηρεσιών τα δεδομένα συνδρομητή που σχετίζονται με το συγκεκριμένο αναγνωριστικό.

- (22) Τα δεδομένα συναλλαγών, από την άλλη, γενικά χρειάζονται για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις επαφές και την τοποθεσία στην οποία βρίσκεται ο χρήστης, και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να καταρτιστεί το προφίλ του οικείου προσώπου. Ωστόσο, τα δεδομένα πρόσβασης από μόνα τους δεν μπορούν να χρησιμεύσουν για παρόμοιο σκοπό, καθώς για παράδειγμα δεν παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους συνομιλητές του χρήστη. Επομένως, η παρούσα πρόταση εισάγει μια νέα κατηγορία δεδομένων, τα οποία θα τυγχάνουν της ίδιας αντιμετώπισης όπως και τα δεδομένα συνδρομητή, εφόσον επιδιώκεται ο ίδιος στόχος με την απόκτηση των εν λόγω δεδομένων.
- (23) Όλες οι κατηγορίες δεδομένων περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και ως εκ τούτου καλύπτονται από τις εγγυήσεις του ενωσιακού κεκτημένου για την προστασία των δεδομένων, αλλά ο βαθμός των επιπτώσεων για τα θεμελιώδη δικαιώματα ποικίλλει, ιδίως μεταξύ δεδομένων συνδρομητή και πρόσβασης, αφενός, και των δεδομένων συναλλαγών και περιεχομένου, αφετέρου. Ενώ τα δεδομένα συνδρομητή και τα δεδομένα πρόσβασης είναι χρήσιμα για την απόκτηση πρώτων ενδείξεων σε έρευνα για την ταυτότητα ενός υπόπτου, τα δεδομένα συναλλαγών και περιεχομένου έχουν τη μεγαλύτερη σημασία ως αποδεικτικό υλικό. Ως εκ τούτου, είναι ουσιαστικής σημασίας να καλύπτονται από τη νομική πράξη όλες αυτές οι κατηγορίες δεδομένων. Λόγω του διαφορετικού βαθμού παρέμβασης στα θεμελιώδη δικαιώματα, επιβάλλονται διαφορετικές προϋποθέσεις για τη συλλογή δεδομένων συνδρομητή και πρόσβασης, αφενός, και δεδομένων συναλλαγών και περιεχομένου, αφετέρου.
- (24) Η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων και η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων αποτελούν ερευνητικά μέτρα που θα πρέπει να εκδίδονται μόνο στο πλαίσιο συγκεκριμένης ποινικής διαδικασίας κατά συγκεκριμένων γνωστών ή αγνώστων ακόμα δραστών συγκεκριμένου ποινικού αδικήματος που έχει ήδη διαπραχθεί, μετά από επιμέρους αξιολόγηση της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση.
- (25) Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τις ερευνητικές εξουσίες των αρχών σε πολιτικές ή διοικητικές διαδικασίες, μεταξύ άλλων και σε περιπτώσεις όπου οι εν λόγω διαδικασίες μπορούν να οδηγήσουν στην επιβολή κυρώσεων.
- (26) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να ισχύει για τους παρόχους υπηρεσιών που παρέχουν υπηρεσίες στην Ένωση και οι εντολές που προβλέπονται σ' αυτόν μπορούν να εκδίδονται μόνο για δεδομένα που σχετίζονται με υπηρεσίες οι οποίες παρέχονται στην Ένωση. Υπηρεσίες που παρέχονται αποκλειστικά εκτός της Ένωσης δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, ακόμα και αν ο πάροχος υπηρεσιών είναι εγκατεστημένος στην Ένωση.
- (27) Προκειμένου να εξακριβωθεί αν ο πάροχος υπηρεσιών παρέχει υπηρεσίες στην Ένωση, θα πρέπει να αξιολογηθεί αν ο πάροχος υπηρεσιών δίνει τη δυνατότητα σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του. Ωστόσο, μόνη η προσβασιμότητα μιας ηλεκτρονικής διεπαφής όπως, για παράδειγμα, η προσβασιμότητα του ιστότοπου του παρόχου υπηρεσιών ή ενδιαμέσου ή η προσβασιμότητα διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και άλλων στοιχείων επικοινωνίας σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, δεν θα πρέπει να αποτελεί επαρκή προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

- (28) Για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη τυχόν ουσιώδης σύνδεση με την Ένωση. Η εν λόγω ουσιώδης σύνδεση θα πρέπει να θεωρείται ότι υπάρχει όταν ο πάροχος υπηρεσιών διαθέτει εγκατάσταση στην Ένωση. Ελλείψει τέτοιας εγκατάστασης, το κριτήριο της ουσιώδους σύνδεσης θα πρέπει να εκτιμάται με βάση την ύπαρξη σημαντικού αριθμού χρηστών σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη ή τη στόχευση δραστηριοτήτων προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη. Η στόχευση δραστηριοτήτων προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη μπορεί να προσδιοριστεί με βάση όλες τις σχετικές περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων όπως η χρήση γλώσσας ή νομίσματος που χρησιμοποιείται γενικά στο οικείο κράτος μέλος ή η δυνατότητα παραγγελίας αγαθών ή υπηρεσιών. Η στόχευση δραστηριοτήτων προς ένα κράτος μέλος θα μπορούσε, επίσης, να συναχθεί από τη διαθεσιμότητα μιας εφαρμογής στο οικείο εθνικό κατάστημα εφαρμογών, από την παροχή τοπικών διαφημίσεων ή διαφημίσεων στη γλώσσα που χρησιμοποιείται στο εν λόγω κράτος μέλος ή από τον χειρισμό των σχέσεων με τους πελάτες, όπως η εξυπηρέτηση πελατών στη γλώσσα που χρησιμοποιείται γενικά στο εν λόγω κράτος μέλος. Ύπαρξη ουσιώδους σύνδεσης θα πρέπει να συνάγεται επίσης όταν ένας πάροχος υπηρεσιών κατευθύνει τις δραστηριότητές του σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, όπως ορίζεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού αριθ. 1215/2012 για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις³⁶. Από την άλλη πλευρά, η παροχή της υπηρεσίας υπό το πρίσμα της απλής συμμόρφωσης με την απαγόρευση της διακριτικής μεταχείρισης που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/302³⁷, δεν είναι δυνατόν, για τον λόγο αυτόν και μόνο, να θεωρηθεί κατεύθυνση ή στόχευση δραστηριοτήτων προς μια δεδομένη επικράτεια εντός της Ένωσης.
- (29) Η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων θα πρέπει να εκδίδεται μόνο αν η έκδοσή της είναι αναγκαία και αναλογική. Στη σχετική εκτίμηση θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το αν η εντολή περιορίζεται σε ό,τι είναι αναγκαίο για την επίτευξη του θεμιτού σκοπού της συλλογής των συναφών και αναγκαίων δεδομένων που θα χρησιμεύσουν ως αποδεικτικά στοιχεία μόνο στη συγκεκριμένη υπόθεση.
- (30) Όταν εκδίδεται ευρωπαϊκή εντολή υποβολής ή διατήρησης στοιχείων, θα πρέπει να συμμετέχει πάντα δικαστική αρχή είτε στη διαδικασία έκδοσης είτε στη διαδικασία έγκρισής της. Λόγω του περισσότερο ευαίσθητου χαρακτήρα των δεδομένων συναλλαγών και περιεχομένου, για την έκδοση ή την έγκριση ευρωπαϊκών εντολών υποβολής δεδομένων που ανήκουν στις συγκεκριμένες κατηγορίες θα απαιτείται δικαστικός έλεγχος. Καθώς τα δεδομένα συνδρομητή και πρόσβασης είναι λιγότερο ευαίσθητα, οι ευρωπαϊκές εντολές υποβολής στοιχείων με τις οποίες θα ζητείται η γνωστοποίησή τους θα μπορούν επιπλέον να εκδίδονται ή να εγκρίνονται από τους αρμόδιους εισαγγελείς.
- (31) Για τον ίδιο λόγο, πρέπει να γίνει διάκριση όσον αφορά το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού: Εντολές για την υποβολή δεδομένων συνδρομητή και

³⁶ [Κανονισμός \(ΕΕ\) αριθ. 1215/2012](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 351 της 20.12.2012, σ. 1).

³⁷ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2018/302](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2018, για την αντιμετώπιση του αδικαιολόγητου γεωγραφικού αποκλεισμού και άλλων μορφών διακριτικής μεταχείρισης με βάση την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης των πελατών εντός της εσωτερικής αγοράς και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και (ΕΕ) 2017/2394 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (ΕΕ L 601 της 2.3.2018, σ. 1).

πρόσβασης μπορούν να εκδίδονται για οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα, ενώ η πρόσβαση σε δεδομένα συναλλαγών και περιεχομένου θα πρέπει να υπόκειται σε αυστηρότερες απαιτήσεις, ούτως ώστε να αντικατοπτρίζεται η περισσότερο ευαίσθητη φύση των εν λόγω δεδομένων. Το όριο επιτρέπει μια αναλογικότερη προσέγγιση, μαζί με μια σειρά άλλων εκ των προτέρων και εκ των υστέρων προϋποθέσεων και εγγυήσεων που προβλέπονται στην πρόταση, ώστε να διασφαλίζεται ο σεβασμός της αναλογικότητας και των δικαιωμάτων των επηρεαζόμενων προσώπων. Ταυτόχρονα, το όριο δεν θα πρέπει να περιορίζει την αποτελεσματικότητα της νομικής πράξης και της χρήσης της από τους επαγγελματίες του κλάδου. Επιτρέποντας την έκδοση εντολών για έρευνες που αφορούν αδικήματα τα οποία επισύρουν μέγιστη ποινή τουλάχιστον τριών ετών, η νομική πράξη περιορίζει το πεδίο εφαρμογής της στα σοβαρότερα εγκλήματα, χωρίς να επηρεάζει υπερβολικά τις δυνατότητες της χρήσης της από τους επαγγελματίες του κλάδου. Εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής έναν σημαντικό αριθμό αδικημάτων που θεωρούνται λιγότερο σοβαρά από τα κράτη μέλη, κάτι που εκφράζεται με ποινή της οποίας το ανώτατο όριο είναι μικρότερο. Έχει επίσης το πλεονέκτημα ότι εφαρμόζεται εύκολα στην πράξη.

- (32) Υπάρχουν συγκεκριμένα ποινικά αδικήματα για τα οποία τα αποδεικτικά στοιχεία κατά κανόνα είναι διαθέσιμα μόνο σε ηλεκτρονική μορφή, ο χαρακτήρας της οποίας είναι ιδιαίτερα παροδικός. Αυτό ισχύει για εγκλήματα που συνδέονται με τον κυβερνοχώρο, ακόμα και όσα ενδέχεται να μη θεωρούνται καθαυτά σοβαρά, αλλά που θα μπορούσαν να προκαλέσουν εκτενείς ή σοβαρές ζημιές, συμπεριλαμβανομένων ιδίως υποθέσεων χαμηλών μεμονωμένων επιπτώσεων αλλά μεγάλου όγκου και συνολικής ζημίας. Στις περισσότερες περιπτώσεις όπου το αδίκημα έχει διαπραχθεί μέσω συστήματος πληροφορικής, η εφαρμογή του ίδιου ορίου όπως και για άλλα είδη αδικημάτων θα οδηγούσε κατά κύριο λόγο σε ατιμωρησία. Το γεγονός αυτό δικαιολογεί την εφαρμογή του κανονισμού και για τα αδικήματα όπου το όριο της ποινής είναι μικρότερο από τρία έτη φυλάκισης. Για τα λοιπά αδικήματα που σχετίζονται με την τρομοκρατία, όπως περιγράφονται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/541, δεν απαιτείται το ελάχιστο ανώτατο όριο των τριών ετών.
- (33) Επιπλέον, είναι απαραίτητο να προβλεφθεί ότι η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων μπορεί να εκδοθεί μόνο αν είναι διαθέσιμη παρόμοια εντολή για το ίδιο ποινικό αδίκημα σε συγκρίσιμη εγχώρια κατάσταση στο κράτος έκδοσης.
- (34) Σε περιπτώσεις στις οποίες τα ζητούμενα δεδομένα είναι αποθηκευμένα ή υποβάλλονται σε επεξεργασία στο πλαίσιο υποδομής που παρέχεται από πάροχο υπηρεσιών σε εταιρεία ή άλλη οντότητα που δεν είναι φυσικό πρόσωπο, συνήθως στην περίπτωση των υπηρεσιών φιλοξενίας, η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο όταν δεν είναι πρόσφορη η λήψη άλλων ερευνητικών μέτρων που να απευθύνονται στην εταιρεία ή την οντότητα, ιδίως επειδή αυτό θα δημιουργούσε κίνδυνο υπονόμησης της έρευνας. Αυτό έχει σημασία ιδίως για τις μεγαλύτερες οντότητες, όπως εταιρείες ή κρατικοί φορείς, που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες παρόχων υπηρεσιών για την παροχή των εταιρικών υποδομών ή υπηρεσιών ΤΠ τους ή και των δύο. Ο πρώτος αποδέκτης της ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων σ' αυτές τις περιπτώσεις θα πρέπει να είναι η εταιρεία ή η άλλη οντότητα. Η εν λόγω εταιρεία ή άλλη οντότητα ενδέχεται να μην είναι πάροχος υπηρεσιών που υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Ωστόσο, για περιπτώσεις όπου δεν είναι σκόπιμο ο αποδέκτης να είναι εταιρεία, για παράδειγμα επειδή υπάρχουν υποψίες συμμετοχής της στην υπό εξέταση περίπτωση ή ενδείξεις σύμπραξης της με το υποκείμενο της έρευνας, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να είναι σε θέση να απευθυνθούν στον πάροχο υπηρεσιών που παρέχει την οικεία

υποδομή ώστε να παράσχει εκείνος τα ζητούμενα δεδομένα. Η εν λόγω διάταξη δεν θίγει το δικαίωμα να απευθυνθεί προς τον πάροχο υπηρεσιών εντολή διατήρησης των δεδομένων.

- (35) Οι ασυλίες και τα προνόμια, που ενδέχεται να αφορούν κατηγορίες προσώπων (όπως διπλωμάτες) ή ειδικά προστατευόμενες σχέσεις (όπως το δικηγορικό απόρρητο), αναφέρονται και σε άλλες πράξεις αμοιβαίας αναγνώρισης, όπως η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας. Το εύρος και οι επιπτώσεις τους διαφέρουν ανάλογα με την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία που θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά το χρόνο έκδοσης της εντολής, καθώς η αρχή έκδοσης μπορεί να εκδώσει την εντολή μόνο αν είναι διαθέσιμη παρόμοια εντολή για το ίδιο ποινικό αδίκημα σε συγκρίσιμη εγχώρια κατάσταση. Επιπροσθέτως αυτής της βασικής αρχής, ασυλίες και προνόμια που προστατεύουν τα δεδομένα πρόσβασης, συναλλαγών ή περιεχομένου στο κράτος μέλος του παρόχου υπηρεσιών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο βαθμό στο κράτος έκδοσης, κατά τον ίδιο τρόπο όπως αν προβλέπονταν από την εθνική νομοθεσία του κράτους έκδοσης. Αυτό έχει σημασία ιδίως σε περίπτωση που η νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο απευθύνεται η εντολή προς τον πάροχο υπηρεσιών ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του προβλέπει μεγαλύτερο βαθμό προστασίας απ' ό,τι η νομοθεσία του κράτους έκδοσης. Η διάταξη διασφαλίζει επίσης σεβασμό για τις υποθέσεις όπου η γνωστοποίηση των δεδομένων μπορεί να έχει επιπτώσεις για τα θεμελιώδη συμφέροντα του οικείου κράτους μέλους, όπως η εθνική ασφάλεια και άμυνα. Ως πρόσθετη εγγύηση, αυτές οι πτυχές θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνο κατά την έκδοση της εντολής αλλά και αργότερα, κατά την εκτίμηση της συνάφειας και του παραδεκτού των σχετικών δεδομένων στο σχετικό στάδιο της ποινικής διαδικασίας και, σε περίπτωση διαδικασίας εκτέλεσης, από την αρχή εκτέλεσης.
- (36) Η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων μπορεί να εκδοθεί για οποιοδήποτε αδίκημα. Σκοπός της είναι να αποτρέψει την αφαίρεση, τη διαγραφή ή την αλλοίωση των σχετικών δεδομένων σε περιπτώσεις όπου ενδέχεται να χρειαστεί περισσότερος χρόνος για να διασφαλιστεί η υποβολή τους, για παράδειγμα επειδή θα χρησιμοποιηθούν διάλογοι δικαστικής συνεργασίας.
- (37) Η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων και η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων θα πρέπει να απευθύνονται στον νόμιμο εκπρόσωπο που ορίζεται από τον πάροχο υπηρεσιών. Σε περίπτωση που δεν έχει οριστεί νόμιμος εκπρόσωπος, οι εντολές μπορούν να απευθύνονται σε εγκατάσταση του παρόχου υπηρεσιών στην Ένωση. Αυτό μπορεί να συμβαίνει όταν ο πάροχος υπηρεσιών δεν έχει εκ του νόμου υποχρέωση να ορίσει νόμιμο εκπρόσωπο. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του νόμιμου εκπροσώπου σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής ή διατήρησης στοιχείων μπορεί επίσης να απευθύνεται στον πάροχο υπηρεσιών παράλληλα με ή αντί για την επίσπευση της εκτέλεσης της αρχικής εντολής σύμφωνα με το άρθρο 14. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του νόμιμου εκπροσώπου σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει έκτακτη ανάγκη, αλλά υπάρχει σαφής κίνδυνος απώλειας δεδομένων, η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής ή διατήρησης στοιχείων μπορεί επίσης να απευθύνεται σε οποιαδήποτε εγκατάσταση του παρόχου υπηρεσιών στην Ένωση. Λόγω αυτών των διαφόρων πιθανών σεναρίων, χρησιμοποιείται στις διατάξεις ο γενικός όρος «αποδέκτης». Αν μια υποχρέωση, όπως η υποχρέωση σεβασμού του απορρήτου, ισχύει όχι μόνο για τον αποδέκτη αλλά και για τον πάροχο υπηρεσιών, αν δεν είναι αυτός ο αποδέκτης, αυτό ορίζεται στη σχετική διάταξη.

- (38) Η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων και η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων θα πρέπει να διαβιβάζονται στον πάροχο υπηρεσιών μέσω πιστοποιητικού ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων (πιστοποιητικό ΕΕΥ) ή μέσω πιστοποιητικού ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων (πιστοποιητικό ΕΕΔ), το οποίο θα πρέπει να μεταφράζεται. Τα πιστοποιητικά θα πρέπει να περιέχουν τις ίδιες υποχρεωτικές πληροφορίες με τις εντολές, εκτός από τους λόγους της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας του μέτρου ή περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την υπόθεση, ώστε να αποτραπεί ο κίνδυνος υπονόμησης των ερευνών. Ωστόσο, καθώς τα πιστοποιητικά είναι μέρος των ίδιων των εντολών, επιτρέπουν στον ύποπτο να την αμφισβητήσει αργότερα, κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας. Όπου απαιτείται, το πιστοποιητικό πρέπει να μεταφράζεται στην επίσημη γλώσσα ή σε μία από τις επίσημες γλώσσες του κράτους μέλους του αποδέκτη, ή σε άλλη επίσημη γλώσσα την οποία ο πάροχος υπηρεσιών έχει δηλώσει ότι θα κάνει αποδεκτή.
- (39) Η αρμόδια αρχή έκδοσης θα πρέπει να διαβιβάζει το πιστοποιητικό ΕΕΥ ή το πιστοποιητικό ΕΕΔ απευθείας στον αποδέκτη με οποιοδήποτε μέσο δίνει τη δυνατότητα γραπτής τεκμηρίωσης, υπό συνθήκες που επιτρέπουν στον πάροχο υπηρεσιών την εξακρίβωση της γνησιότητας, όπως με συστημένη επιστολή, με ασφαλές ηλεκτρονικό μήνυμα και πλατφόρμες ή άλλους ασφαλείς διαύλους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καθιστά διαθέσιμους ο πάροχος υπηρεσιών, σύμφωνα με τους κανόνες για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- (40) Τα ζητούμενα δεδομένα θα πρέπει να διαβιβάζονται στις αρμόδιες αρχές το αργότερο εντός 10 ημερών από την παραλαβή του πιστοποιητικού ΕΕΥ. Ο πάροχος θα πρέπει να συμμορφώνεται με συντομότερες προθεσμίες σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης και όταν η αρχή έκδοσης αναφέρει άλλους λόγους παρέκκλισης από την δεκαήμερη προθεσμία. Εκτός από τον επικείμενο κίνδυνο διαγραφής των ζητούμενων δεδομένων, οι λόγοι αυτοί θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν περιστάσεις που συνδέονται με υπό εξέλιξη έρευνα, για παράδειγμα όταν τα ζητούμενα δεδομένα σχετίζονται με άλλα επείγοντα ερευνητικά μέτρα που δεν μπορούν να υλοποιηθούν χωρίς τα δεδομένα που λείπουν ή που εξαρτώνται άλλως από αυτά.
- (41) Για να δοθεί η δυνατότητα στους παρόχους υπηρεσιών να αντιμετωπίζουν τυπικά προβλήματα, είναι απαραίτητο να προβλεφθεί μια διαδικασία για την επικοινωνία μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών και της δικαστικής αρχής έκδοσης σε περιπτώσεις όπου το πιστοποιητικό ΕΕΥ ενδέχεται να είναι ελλιπές ή να περιέχει πρόδηλα σφάλματα ή να περιέχει ανεπαρκείς πληροφορίες για την εκτέλεση της εντολής. Επιπλέον, αν ο πάροχος υπηρεσιών δεν παράσχει τις πληροφορίες με εξαντλητικό τρόπο ή εγκαίρως για οποιονδήποτε άλλο λόγο, για παράδειγμα επειδή θεωρεί ότι υπάρχει σύγκρουση με υποχρέωση που απορρέει από το δίκαιο τρίτης χώρας ή επειδή θεωρεί ότι η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων δεν εκδόθηκε σύμφωνα με τους όρους του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να απευθύνεται στις αρχές έκδοσης και να τους παρέχει την προσήκουσα αιτιολόγηση. Ως εκ τούτου, η διαδικασία επικοινωνίας θα πρέπει να επιτρέπει γενικά τη διόρθωση ή την επανεξέταση του πιστοποιητικού ΕΕΥ από την αρχή έκδοσης σε πρώιμο στάδιο. Για να διασφαλίζεται η διαθεσιμότητα των δεδομένων, αν ο πάροχος υπηρεσιών μπορεί να εντοπίσει τα ζητούμενα δεδομένα, θα πρέπει να τα διατηρεί.
- (42) Κατά την παραλαβή του πιστοποιητικού ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων («πιστοποιητικό ΕΕΔ»), ο πάροχος υπηρεσιών θα πρέπει να διατηρεί τα ζητούμενα δεδομένα για μέγιστο διάστημα 60 ημερών, εκτός αν η αρχή έκδοσης τον ενημερώσει ότι έχει κινήσει διαδικασία έκδοσης επακόλουθου αιτήματος υποβολής, οπότε η διατήρηση θα πρέπει να εξακολουθήσει. Η περίοδος των 60 ημερών υπολογίζεται

κατά τρόπο ώστε να καταστεί δυνατή η κίνηση της διαδικασίας επίσημου αιτήματος. Αυτό προϋποθέτει την πραγματοποίηση ορισμένων τουλάχιστον επίσημων ενεργειών, για παράδειγμα την αποστολή αιτήματος αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής προς μετάφραση. Μετά την παραλαβή των εν λόγω πληροφοριών, τα δεδομένα θα πρέπει να διατηρούνται για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται μέχρις ότου υποβληθούν στο πλαίσιο επακόλουθου αιτήματος υποβολής στοιχείων.

- (43) Οι πάροχοι υπηρεσιών και οι νόμιμοι εκπρόσωποί τους θα πρέπει να διασφαλίζουν το απόρρητο και, όταν αυτό ζητείται από την αρχή έκδοσης, να μην ενημερώνουν το πρόσωπο του οποίου τα δεδομένα ζητούνται, με σκοπό την προστασία της έρευνας ποινικών αδικημάτων, σε συμμόρφωση με το άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679³⁸. Ωστόσο, η ενημέρωση του χρήστη αποτελεί ουσιώδες στοιχείο που επιτρέπει τον έλεγχο και την προσφυγή στη δικαιοσύνη και, αν ζητήθηκε από τον πάροχο υπηρεσιών να μην ενημερώσει τον χρήστη, θα πρέπει να την παρέχει η αρχή σε περίπτωση που δεν υπάρχει κίνδυνος υπονόμησης υπό εξέλιξη έρευνας, σύμφωνα με το εθνικό μέτρο με το οποίο έχει μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο το άρθρο 13 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680³⁹.
- (44) Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του αποδέκτη, η αρχή έκδοσης μπορεί να διαβιβάσει την πλήρη εντολή, συμπεριλαμβανομένου του σκεπτικού περί αναγκαιότητας και αναλογικότητας, μαζί με το πιστοποιητικό, στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο κατοικεί ή είναι εγκατεστημένος ο αποδέκτης του πιστοποιητικού. Το κράτος μέλος θα πρέπει να το εκτελεί σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία του. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών χρηματικών κυρώσεων σε περίπτωση παραβιάσεων των υποχρεώσεων που προβλέπει ο παρών κανονισμός.
- (45) Η διαδικασία εκτέλεσης είναι μια διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας ο αποδέκτης μπορεί να αντιταχθεί στην εκτέλεση για συγκεκριμένους περιορισμένους λόγους. Η αρχή εκτέλεσης μπορεί να αρνηθεί να αναγνωρίσει την εντολή για τους ίδιους λόγους, ή αν, με βάση το εθνικό της δίκαιο, ισχύουν ασυλίες και προνόμια ή αν η γνωστοποίηση ενδέχεται να έχει επιπτώσεις στα θεμελιώδη συμφέροντα του κράτους μέλους της, όπως η εθνική ασφάλεια και άμυνα. Η αρχή εκτέλεσης θα πρέπει να διαβουλευτεί με την αρχή έκδοσης προτού αρνηθεί να αναγνωρίσει ή να εκτελέσει την εντολή, με βάση αυτούς τους λόγους. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, οι αρχές μπορούν να επιβάλλουν κυρώσεις. Αυτές οι κυρώσεις θα πρέπει να είναι αναλογικές λαμβάνοντας υπόψη επίσης ειδικές περιστάσεις, όπως η επανειλημμένη ή συστηματική μη συμμόρφωση.
- (46) Παρά τις υποχρεώσεις τους ως προς την προστασία των δεδομένων, οι πάροχοι υπηρεσιών δεν θα πρέπει να ευθύνονται στα κράτη μέλη τους για τυχόν βλάβη των

³⁸ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2016/679](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

³⁹ [Οδηγία \(ΕΕ\) 2016/680](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 89).

χρηστών τους ή τρίτων η οποία προκαλείται αποκλειστικά από την καλή τη πίστει συμμόρφωση των παρόχων υπηρεσιών με πιστοποιητικό ΕΕΥ ή πιστοποιητικό ΕΕΔ.

- (47) Εκτός από τα πρόσωπα των οποίων ζητούνται τα δεδομένα, το ερευνητικό μέτρο ενδέχεται να επηρεάσει και τους παρόχους υπηρεσιών και τρίτες χώρες. Για να διασφαλιστεί η διεθνής αλληλεγγύη με σεβασμό στα κυριαρχικά συμφέροντα τρίτων χωρών, να προστατευτεί το οικείο πρόσωπο και να αντιμετωπιστεί η σύγκρουση υποχρεώσεων των παρόχων υπηρεσιών, η παρούσα πράξη προβλέπει ειδικό μηχανισμό δικαστικού ελέγχου για τις περιπτώσεις στις οποίες η συμμόρφωση με ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων θα εμπόδιζε τους παρόχους υπηρεσιών από το να συμμορφωθούν με εκ του νόμου υποχρέωση που απορρέει από το δίκαιο τρίτης χώρας.
- (48) Για τον σκοπό αυτό, αν ο αποδέκτης θεωρεί ότι η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων στη συγκεκριμένη περίπτωση θα οδηγούσε σε παραβίαση εκ του νόμου υποχρέωσης που απορρέει από το δίκαιο τρίτης χώρας, θα πρέπει να ενημερώνει την αρχή έκδοσης με αιτιολογημένη ένσταση, χρησιμοποιώντας τα παρεχόμενα έντυπα. Στη συνέχεια, η αρχή έκδοσης θα πρέπει να επανεξετάζει την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων υπό το πρίσμα της αιτιολογημένης ένστασης, λαμβάνοντας υπόψη τα ίδια κριτήρια τα οποία θα πρέπει να εξετάσει το αρμόδιο δικαστήριο. Αν η αρχή αποφασίσει να προχωρήσει με την εντολή, η διαδικασία θα πρέπει να παραπέμπεται στο αρμόδιο δικαστήριο, το οποίο θα γνωστοποιείται από το οικείο κράτος μέλος και το οποίο θα ελέγχει στη συνέχεια την εντολή.
- (49) Προκειμένου να καθοριστεί αν υφίσταται σύγκρουση υποχρεώσεων στις συγκεκριμένες περιστάσεις της υπό εξέταση υπόθεσης, το αρμόδιο δικαστήριο θα πρέπει να βασίζεται σε προσηκουσα εξωτερική πραγματογνωμοσύνη, όταν απαιτείται, για παράδειγμα αν ο έλεγχος γεννά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία της νομοθεσίας της οικείας τρίτης χώρας. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει διαβούλευση με τις κεντρικές αρχές της εν λόγω χώρας.
- (50) Η πραγματογνωμοσύνη ως προς την ερμηνεία θα μπορούσε επίσης να παρέχεται από γνώμες πραγματογνωμόνων, εφόσον είναι διαθέσιμες. Πληροφορίες και νομολογία ως προς την ερμηνεία της νομοθεσίας τρίτων χωρών και τις διαδικασίες επίλυσης συγκρούσεων στα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι διαθέσιμες σε κεντρική πλατφόρμα όπως η πλατφόρμα SIRIUS και/ή το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο. Αυτό θα επιτρέπει στα δικαστήρια να επωφελούνται από την εμπειρία και την εμπειρογνωσία που έχουν συλλέξει άλλα δικαστήρια σχετικά με τα ίδια ή παρόμοια ερωτήματα. Δεν θα πρέπει να εμποδίζει την εκ νέου διαβούλευση με το τρίτο κράτος, όπου απαιτείται.
- (51) Σε περίπτωση σύγκρουσης υποχρεώσεων, το δικαστήριο θα πρέπει να προσδιορίζει αν οι αντίθετες διατάξεις της τρίτης χώρας απαγορεύουν τη γνωστοποίηση των οικείων δεδομένων, για το λόγο ότι αυτό είναι απαραίτητο είτε για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των εμπλεκόμενων προσώπων ή των θεμελιωδών συμφερόντων της τρίτης χώρας, τα οποία συνδέονται με την εθνική ασφάλεια ή άμυνα. Κατά την εκτίμηση αυτή, το δικαστήριο θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη κατά πόσο το δίκαιο της τρίτης χώρας, αντί να αποσκοπεί στην προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων ή θεμελιωδών συμφερόντων της τρίτης χώρας που συνδέονται με την εθνική ασφάλεια ή άμυνα, αποσκοπεί προδήλως στην προστασία άλλων συμφερόντων ή στην προστασία παράνομων δραστηριοτήτων από αιτήματα των αρχών επιβολής του νόμου στο πλαίσιο ποινικών ερευνών. Αν το δικαστήριο καταλήξει ότι οι αντίθετες υποχρεώσεις της τρίτης χώρας απαγορεύουν τη γνωστοποίηση των οικείων δεδομένων με το σκεπτικό ότι αυτό είναι απαραίτητο είτε για την προστασία των

θεμελιωδών δικαιωμάτων των εμπλεκόμενων προσώπων είτε των θεμελιωδών συμφερόντων της τρίτης χώρας που συνδέονται με την εθνική ασφάλεια ή άμυνα, θα πρέπει να διαβουλευεται με την τρίτη χώρα μέσω των κεντρικών αρχών της, οι οποίες έχουν ήδη οριστεί ως αρμόδιες για σκοπούς αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής στα περισσότερα μέρη στον κόσμο. Θα πρέπει να τάσσει προθεσμία εντός της οποίας η τρίτη χώρα μπορεί να προβάλει αντιρρήσεις ως προς την εκτέλεση της ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων· αν οι αρχές της τρίτης χώρας δεν ανταποκριθούν εντός της (παραταθείσας) προθεσμίας, παρά τη διατύπωση υπόμνησης με την οποία θα ενημερώνονται για τις συνέπειες σε περίπτωση μη ανταπόκρισης, το δικαστήριο κάνει δεκτή την εντολή. Αν οι αρχές της τρίτης χώρας προβάλουν αντιρρήσεις ως προς τη γνωστοποίηση, το δικαστήριο θα πρέπει να αποσύρει την εντολή.

- (52) Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις σύγκρουσης υποχρεώσεων που δεν σχετίζονται με θεμελιώδη ατομικά δικαιώματα ή με τα θεμελιώδη συμφέροντα της τρίτης χώρας που συνδέονται με την εθνική ασφάλεια ή άμυνα, το δικαστήριο θα πρέπει να αποφασίζει ως προς το αν θα κάνει δεκτή την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων σταθμίζοντας μια σειρά στοιχείων που αποσκοπούν στο να εξακριβωθεί πόσο ισχυρό είναι το συνδετικό στοιχείο με οποιαδήποτε εκ των δύο οικείων έννομων τάξεων, τα αντίστοιχα συμφέροντα που σχετίζονται με τη γνωστοποίηση των δεδομένων ή με την αποτροπή της, και τις ενδεχόμενες συνέπειες που θα έχει για τον πάροχο υπηρεσιών η συμμόρφωσή του με την εντολή. Ένα στοιχείο που έχει σημασία για τα εγκλήματα που συνδέονται με τον κυβερνοχώρο είναι ότι ο τόπος όπου διαπράχθηκε το έγκλημα καλύπτει τόσο τον τόπο ή τους τόπους όπου πραγματοποιήθηκε η ενέργεια όσο και τον τόπο ή τους τόπους όπου υλοποιήθηκαν τα αποτελέσματα του εγκλήματος.
- (53) Οι προϋποθέσεις του άρθρου 9 ισχύουν επίσης και σε περιπτώσεις όπου υφίστανται συγκρουόμενες υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από το δίκαιο τρίτης χώρας. Τα δεδομένα θα πρέπει να διατηρούνται κατά τη διαδικασία αυτή. Σε περίπτωση άρσης της εντολής, θα μπορεί να εκδοθεί νέα εντολή διατήρησης στοιχείων ώστε να δίνεται η δυνατότητα στην αρχή έκδοσης να επιδιώξει τη συλλογή των δεδομένων μέσω άλλων διαύλων, όπως μέσω αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής.
- (54) Είναι σημαντικό όλα τα πρόσωπα των οποίων τα δεδομένα ζητούνται στο πλαίσιο ποινικής έρευνας ή διαδικασίας να έχουν το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τους υπόπτους και τους κατηγορούμενους, το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής θα πρέπει να ασκείται στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας. Αυτό μπορεί να επηρεάσει το παραδεκτό ή, ανάλογα με την περίπτωση, τη βαρύτητα που θα έχουν για τη διαδικασία τα αποδεικτικά στοιχεία που αποκτώνται μ' αυτά τα μέσα. Επιπλέον, απολαμβάνουν όλων των δικονομικών εγγυήσεων που ισχύουν γι' αυτούς, όπως το δικαίωμα ενημέρωσης. Τα πρόσωπα που δεν είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι θα πρέπει επίσης να έχουν το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής. Επομένως, θα πρέπει να προβλέπεται τουλάχιστον η δυνατότητα να αμφισβητείται η νομιμότητα της ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων, καθώς και η αναγκαιότητα και η αναλογικότητά της. Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να περιορίζει τους πιθανούς λόγους αμφισβήτησης της νομιμότητας της εντολής. Τα εν λόγω μέσα έννομης προστασίας θα πρέπει να ασκούνται στο κράτος έκδοσης σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Οι κανόνες για τα προσωρινά μέτρα θα πρέπει να διέπονται από το εθνικό δίκαιο.
- (55) Επιπλέον, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εκτέλεσης και του επακόλουθου μέσου έννομης προστασίας, ο αποδέκτης μπορεί να αντιταχθεί στην εκτέλεση της ευρωπαϊκής εντολής υποβολής ή διατήρησης στοιχείων για περιορισμένους λόγους,

μεταξύ άλλων επειδή η εντολή δεν έχει εκδοθεί ή εγκριθεί από αρμόδια αρχή ή επειδή είναι προφανές ότι παραβιάζει προδήλως τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή είναι προδήλως καταχρηστική. Για παράδειγμα, εντολή με την οποία ζητείται η υποβολή δεδομένων περιεχομένου που αφορούν απροσδιόριστη κατηγορία προσώπων εντός μιας γεωγραφικής περιοχής ή η οποία δεν συνδέεται με συγκεκριμένη ποινική διαδικασία θα ήταν προδήλως αντίθετη με τις προϋποθέσεις έκδοσης ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων.

- (56) Η προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι θεμελιώδες δικαίωμα. Το άρθρο 8 παράγραφος 1 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το άρθρο 16 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ ορίζουν ότι κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι προστατεύονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και ότι η επεξεργασία τους πραγματοποιείται μόνο βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680.
- (57) Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται βάσει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνο όταν αυτό είναι απαραίτητο και αναλογικό για τους σκοπούς της πρόληψης, της διερεύνησης, της διαπίστωσης και της δίωξης εγκλημάτων ή για την επιβολή ποινικών κυρώσεων και την άσκηση του δικαιώματος της υπεράσπισης. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι εφαρμόζονται κατάλληλες πολιτικές και μέτρα για την προστασία των δεδομένων ως προς τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρμόδιες αρχές προς τους παρόχους υπηρεσιών για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την ασφάλεια των δεδομένων. Οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να διασφαλίζουν το ίδιο ως προς τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στις αρμόδιες αρχές. Μόνο εξουσιοδοτημένα πρόσωπα θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες που περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που μπορούν να συλλεχθούν μέσω διαδικασιών ελέγχου της ταυτότητας. Θα πρέπει να εξεταστεί η χρήση μηχανισμών για τη διασφάλιση της γνησιότητας, όπως κοινοποιημένα εθνικά συστήματα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης ή υπηρεσίες εμπιστοσύνης, όπως προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ.
- (58) Η Επιτροπή θα πρέπει να προβεί σε αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού, που θα πρέπει να βασίζεται στα πέντε κριτήρια της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας, της συνάφειας, της συνοχής και της προστιθέμενης αξίας για την ΕΕ και θα πρέπει να παρέχει τη βάση για τις εκτιμήσεις των επιπτώσεων των πιθανών περαιτέρω μέτρων. Θα πρέπει να συλλέγονται πληροφορίες σε τακτική βάση, με σκοπό να συμβάλουν στην αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού.
- (59) Η χρήση προμεταφρασμένων και τυποποιημένων εντύπων διευκολύνει τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των δικαστικών αρχών και των παρόχων υπηρεσιών, επιτρέποντάς τους να διατηρούν και να διαβιβάζουν ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία ταχύτερα και αποτελεσματικότερα, πληρώντας παράλληλα τις απαραίτητες απαιτήσεις ασφαλείας με τρόπο φιλικό προς τον χρήστη. Τα έντυπα αυτά θα μειώσουν το κόστος της μετάφρασης και θα συμβάλουν σε ένα υψηλό πρότυπο ποιότητας. Τα απαντητικά έντυπα θα πρέπει επίσης να επιτρέπουν την τυποποιημένη ανταλλαγή πληροφοριών, ιδίως όταν οι πάροχοι των υπηρεσιών δεν είναι σε θέση να

συμμορφωθούν είτε επειδή ο λογαριασμός δεν υπάρχει είτε επειδή δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα. Τα έντυπα θα διευκολύνουν επίσης τη συλλογή στατιστικών στοιχείων.

- (60) Για να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά η ενδεχόμενη ανάγκη βελτίωσης του περιεχομένου των πιστοποιητικών ΕΕΥ, των πιστοποιητικών ΕΕΔ και του εντύπου που θα χρησιμοποιείται για να παρέχονται πληροφορίες σχετικά με την αδυναμία εκτέλεσης του πιστοποιητικού ΕΕΥ ή ΕΕΔ, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τους σκοπούς της τροποποίησης των παραρτημάτων Ι, ΙΙ και ΙΙΙ του παρόντος κανονισμού. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, και αυτές να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου⁴⁰. Ειδικότερα, προκειμένου να διασφαλίζεται ισότιμη συμμετοχή στην κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα ταυτόχρονα με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματική πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (61) Τα μέτρα που βασίζονται στον παρόντα κανονισμό δεν θα πρέπει να αντικαταστήσουν τις ευρωπαϊκές εντολές έρευνας που εκδίδονται σύμφωνα με την οδηγία 2014/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴¹ για τη συλλογή ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων. Οι αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να επιλέξουν το εργαλείο που είναι περισσότερο προσαρμοσμένο στις περιστάσεις τους· μπορεί να προτιμήσουν να χρησιμοποιήσουν την ευρωπαϊκή εντολή έρευνας όταν ζητούν ένα σύνολο ερευνητικών μέτρων διαφορετικών ειδών, συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικά, της υποβολής ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων από άλλο κράτος μέλος.
- (62) Λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων, σε μερικά χρόνια ενδέχεται να επικρατήσουν νέες μορφές εργαλείων επικοινωνίας ή να προκύψουν κενά στην εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Συνεπώς, είναι σημαντικό να προβλεφθεί η επανεξέταση της εφαρμογής του.
- (63) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η βελτίωση της διασφάλισης και της συλλογής ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων σε διασυνοριακό επίπεδο, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα επιμέρους κράτη μέλη λόγω του διασυνοριακού χαρακτήρα του, μπορεί όμως να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (64) Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας σε σχέση με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, *[το Ηνωμένο Βασίλειο/η Ιρλανδία γνωστοποίησε ότι επιθυμεί να συμμετάσχει στη θέσπιση και εφαρμογή του παρόντος κανονισμού]* ή

⁴⁰ ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

⁴¹ [Οδηγία 2014/41/ΕΕ](#) της 3ης Απριλίου 2014 περί της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας σε ποινικές υποθέσεις (ΕΕ L 130 της 1.5.2014, σ. 1).

[και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, το Ηνωμένο Βασίλειο/η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στη θέσπιση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του].

- (65) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.
- (66) Σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴², ζητήθηκε η γνώμη του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, ο οποίος γνωμοδότησε στις (...) ⁴³,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Κεφάλαιο 1: Αντικείμενο, ορισμοί και πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 1 *Αντικείμενο*

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τους κανόνες σύμφωνα με τους οποίους αρχή κράτους μέλους μπορεί να διατάξει έναν πάροχο υπηρεσιών που παρέχει υπηρεσίες στην Ένωση να υποβάλει ή να διατηρήσει ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία, ανεξαρτήτως της τοποθεσίας τους. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τις εξουσίες των εθνικών αρχών να υποχρεώνουν τους παρόχους υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι ή εκπροσωπούνται στην επικράτειά τους να συμμορφώνονται με παρεμφερή εθνικά μέτρα.
2. Ο παρών κανονισμός δεν μεταβάλλει την υποχρέωση σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και νομικών αρχών, όπως κατοχυρώνονται στο άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων υπεράσπισης των προσώπων κατά των οποίων εκκρεμούν ποινικές διαδικασίες, και δεν θίγει τις τυχόν σχετικές υποχρεώσεις των αρχών επιβολής του νόμου ή των δικαστικών αρχών.

Άρθρο 2 *Ορισμοί*

Για τον σκοπό του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων»: δεσμευτική απόφαση αρχής έκδοσης κράτους μέλους, η οποία υποχρεώνει πάροχο υπηρεσιών που παρέχει υπηρεσίες

⁴² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1).

⁴³ ΕΕ C της , σ. .

στην Ένωση και είναι εγκατεστημένος ή εκπροσωπείται σε άλλο κράτος μέλος, να υποβάλει ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία·

- 2) «ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων»: δεσμευτική απόφαση αρχής έκδοσης κράτους μέλους, η οποία υποχρεώνει πάροχο υπηρεσιών που παρέχει υπηρεσίες στην Ένωση και είναι εγκατεστημένος ή εκπροσωπείται σε άλλο κράτος μέλος, να διατηρήσει ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία ενόψει επακόλουθου αιτήματος υποβολής τους·
- 3) «πάροχος υπηρεσιών»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες υπηρεσιών:
 - α) υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4 της [οδηγίας για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών]·
 - β) υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁴, για τις οποίες η αποθήκευση δεδομένων είναι καθοριστικό στοιχείο της υπηρεσίας που παρέχεται στον χρήστη, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών δικτύων, των επιγραμμικών αγορών που διευκολύνουν τις συναλλαγές μεταξύ των χρηστών τους, και άλλων παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας·
 - γ) υπηρεσίες ονομάτων χώρου και αρίθμησης IP του διαδικτύου, όπως οι πάροχοι διευθύνσεων IP, τα μητρώα ονομάτων χώρου, οι καταχωρητές ονομάτων χώρου και οι σχετικές υπηρεσίες ιδιωτικής ζωής και διακομιστή μεσολάβησης·
- 4) «παροχή υπηρεσιών στην Ένωση»:
 - α) παροχή δυνατότητας προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες που αναφέρονται ανωτέρω στο σημείο 3· και
 - β) ύπαρξη ουσιώδους σύνδεσης με το/τα κράτος/-η μέλος/-η που αναφέρεται/-ονται στο στοιχείο α)·
- 5) «εγκατάσταση»: είτε η πραγματική άσκηση οικονομικής δραστηριότητας για αόριστο χρόνο μέσω σταθερής υποδομής από όπου ασκείται η επιχειρηματική δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών, είτε η σταθερή υποδομή από την οποία ασκείται η δραστηριότητα·
- 6) «ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία»: αποδεικτικά στοιχεία που είναι αποθηκευμένα σε ηλεκτρονική μορφή από πάροχο υπηρεσιών ή για λογαριασμό του κατά τον χρόνο παραλαβής του πιστοποιητικού εντολής υποβολής ή διατήρησης στοιχείων, τα οποία συνίστανται σε αποθηκευμένα δεδομένα συνδρομητή, δεδομένα πρόσβασης, δεδομένα συναλλαγών και δεδομένα περιεχομένου·
- 7) «δεδομένα συνδρομητή»: οποιαδήποτε δεδομένα αφορούν:
 - α) την ταυτότητα συνδρομητή ή πελάτη, όπως το όνομα, η ημερομηνία γέννησης, η ταχυδρομική ή η γεωγραφική διεύθυνση, δεδομένα τιμολόγησης και πληρωμών, τηλέφωνο ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, που έχουν παρασχεθεί·

⁴⁴

[Οδηγία \(ΕΕ\) 2015/1535](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (ΕΕ L 241 της 17.9.2015, σ. 1).

- β) το είδος της υπηρεσίας και τη διάρκειά της, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών δεδομένων και των δεδομένων που ταυτοποιούν σχετικά τεχνικά μέτρα ή διεπαφές που χρησιμοποιούνται από ή παρέχονται προς τον συνδρομητή ή τον χρήστη, και δεδομένα που σχετίζονται με την επικύρωση της χρήσης της υπηρεσίας, εξαιρουμένων κωδικών πρόσβασης ή άλλων μέσων επαλήθευσης ταυτότητας που χρησιμοποιούνται αντί του κωδικού πρόσβασης και που παρέχονται από τον χρήστη ή δημιουργούνται κατόπιν αιτήματός του·
- 8) «δεδομένα πρόσβασης»: δεδομένα που σχετίζονται με την έναρξη και τη λήξη της περιόδου πρόσβασης ενός χρήστη σε μια υπηρεσία, τα οποία είναι απολύτως απαραίτητα αποκλειστικά για τον σκοπό της ταυτοποίησης του χρήστη μιας υπηρεσίας, όπως η ημερομηνία και η ώρα χρήσης, ή η σύνδεση και αποσύνδεση από την υπηρεσία, μαζί με τη διεύθυνση IP που έχει χορηγηθεί από τον πάροχο υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο στον χρήστη της υπηρεσίας, δεδομένα που ταυτοποιούν τη χρησιμοποιούμενη διεπαφή και το αναγνωριστικό χρήστη. Σ' αυτά συμπεριλαμβάνονται τα μεταδεδομένα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του [κανονισμού για τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες]·
- 9) «δεδομένα συναλλαγών»: δεδομένα που σχετίζονται με την παροχή μιας υπηρεσίας από πάροχο υπηρεσιών, τα οποία χρησιμεύουν για την παροχή γενικότερου πλαισίου ή πρόσθετων πληροφοριών για την εν λόγω υπηρεσία, και τα οποία παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία από πληροφοριακό σύστημα του παρόχου υπηρεσιών, όπως η πηγή και ο προορισμός μηνύματος ή άλλου είδους αλληλεπίδρασης, δεδομένα σχετικά με την τοποθεσία της συσκευής, η ημερομηνία, η ώρα, η διάρκεια, το μέγεθος, η δρομολόγηση, η μορφή, το χρησιμοποιούμενο πρωτόκολλο και το είδος της συμπίεσης, εκτός αν αυτά τα δεδομένα αποτελούν δεδομένα πρόσβασης. Σ' αυτά συμπεριλαμβάνονται τα μεταδεδομένα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του [κανονισμού για τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες]·
- 10) «δεδομένα περιεχομένου»: οποιαδήποτε δεδομένα αποθηκεύονται σε ψηφιακή μορφή, όπως κείμενο, φωνή, βίντεο, εικόνες και ήχος, άλλα από δεδομένα συνδρομητή, πρόσβασης ή συναλλαγών·
- 11) «σύστημα πληροφοριών»: σύστημα πληροφοριών όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο α) της οδηγίας 2013/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁵.
- 12) «κράτος έκδοσης»: το κράτος μέλος στο οποίο εκδίδεται η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων ή η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων·
- 13) «κράτος εκτέλεσης»: το κράτος μέλος στο οποίο κατοικεί ή είναι εγκατεστημένος ο αποδέκτης της ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων ή της ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων και στο οποίο διαβιβάζονται προς εκτέλεση η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων και το πιστοποιητικό ευρωπαϊκής εντολής υποβολής

⁴⁵ [Οδηγία 2013/40/ΕΕ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Αυγούστου 2013, για τις επιθέσεις κατά συστημάτων πληροφοριών και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιου 2005/222/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 218 της 14.8.2013, σ. 8).

στοιχείων ή η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων και το πιστοποιητικό ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων·

- 14) «αρχή εκτέλεσης»: η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης στην οποία διαβιβάζονται από την αρχή έκδοσης προς εκτέλεση η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων και το πιστοποιητικό ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων ή η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων και το πιστοποιητικό ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων·
- 15) «περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης»: καταστάσεις στις οποίες υπάρχει επικείμενη απειλή για τη ζωή ή τη σωματική ακεραιότητα προσώπου ή για υποδομές ζωτικής σημασίας, όπως οι τελευταίες ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο α) της οδηγίας 2008/114/ΕΚ του Συμβουλίου⁴⁶.

Άρθρο 3 *Πεδίο εφαρμογής*

1. Ο παρών κανονισμός ισχύει για τους παρόχους υπηρεσιών που παρέχουν υπηρεσίες στην Ένωση.
2. Η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων και η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων εκδίδονται μόνο για ποινικές διαδικασίες, τόσο κατά το στάδιο της προδικασίας όσο και κατά τη διάρκεια της δίκης. Οι εντολές εκδίδονται επίσης στο πλαίσιο διαδικασίας που σχετίζεται με ποινικό αδίκημα που μπορεί να καταλογιστεί σε νομικό πρόσωπο στο κράτος έκδοσης ή για το οποίο μπορεί να τιμωρηθεί νομικό πρόσωπο στο κράτος αυτό.
3. Οι εντολές που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό μπορούν να εκδοθούν μόνο για δεδομένα που σχετίζονται με τις υπηρεσίες του άρθρου 2 παράγραφος 3, οι οποίες παρέχονται στην Ένωση.

Κεφάλαιο 2: Ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων, ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων και πιστοποιητικά

Άρθρο 4 *Αρχή έκδοσης*

1. Ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων για δεδομένα συνδρομητή και πρόσβασης εκδίδεται μόνο από:
 - α) δικαστή, δικαστήριο, ανακριτή ή εισαγγελέα με αρμοδιότητα στη συγκεκριμένη υπόθεση· ή
 - β) κάθε άλλη αρμόδια αρχή ορισθείσα από το κράτος έκδοσης η οποία, στη συγκεκριμένη υπόθεση, ενεργεί ως ανακριτική αρχή σε ποινική διαδικασία, με αρμοδιότητα να διατάσσει τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Αφού εξεταστεί η συμμόρφωσή της με τις προϋποθέσεις για την έκδοση ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων σύμφωνα με τον

⁴⁶ [Οδηγία 2008/114/ΕΚ του Συμβουλίου](#), της 8ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τον προσδιορισμό και τον χαρακτηρισμό των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας, και σχετικά με την αξιολόγηση της ανάγκης βελτίωσης της προστασίας τους (ΕΕ L 345 της 23.12.2008, σ. 75).

παρόντα κανονισμό, η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων εγκρίνεται από δικαστή, δικαστήριο, ανακριτή ή εισαγγελέα στο κράτος έκδοσης.

2. Ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων για δεδομένα συναλλαγών και περιεχομένου εκδίδεται μόνο από:
 - α) δικαστή, δικαστήριο ή ανακριτή με αρμοδιότητα στη συγκεκριμένη υπόθεση· ή
 - β) κάθε άλλη αρμόδια αρχή ορισθείσα από το κράτος έκδοσης η οποία, στη συγκεκριμένη υπόθεση, ενεργεί ως ανακριτική αρχή σε ποινική διαδικασία, με αρμοδιότητα να διατάσσει τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Αφού εξεταστεί η συμμόρφωσή της με τις προϋποθέσεις για την έκδοση ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων εγκρίνεται από δικαστή, δικαστήριο ή ανακριτή στο κράτος έκδοσης.
3. Ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων εκδίδεται από:
 - α) δικαστή, δικαστήριο, ανακριτή ή εισαγγελέα με αρμοδιότητα στη συγκεκριμένη υπόθεση· ή
 - β) κάθε άλλη αρμόδια αρχή ορισθείσα από το κράτος έκδοσης η οποία, στη συγκεκριμένη υπόθεση, ενεργεί ως ανακριτική αρχή σε ποινική διαδικασία, με αρμοδιότητα να διατάσσει τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Αφού εξεταστεί η συμμόρφωσή της με τις προϋποθέσεις για την έκδοση ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων εγκρίνεται από δικαστή, δικαστήριο, ανακριτή ή εισαγγελέα στο κράτος έκδοσης.
4. Αν η εντολή εγκριθεί από δικαστική αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο β), την παράγραφο 2 στοιχείο β) και την παράγραφο 3 στοιχείο β), η εν λόγω αρχή μπορεί επίσης να θεωρείται αρχή έκδοσης για τους σκοπούς της διαβίβασης του πιστοποιητικού ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων και του πιστοποιητικού ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων.

Άρθρο 5

Προϋποθέσεις έκδοσης ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων

1. Η αρχή έκδοσης εκδίδει ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων μόνο όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου.
2. Η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων είναι αναγκαία και αναλογική για τον σκοπό των διαδικασιών του άρθρου 3 παράγραφος 2 και εκδίδεται μόνο αν είναι διαθέσιμο παρόμοιο μέτρο για το ίδιο ποινικό αδίκημα σε συγκρίσιμη εγχώρια κατάσταση στο κράτος έκδοσης.
3. Ευρωπαϊκές εντολές υποβολής στοιχείων με τις οποίες ζητείται η υποβολή δεδομένων συνδρομητή ή πρόσβασης εκδίδονται για οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα.
4. Ευρωπαϊκές εντολές υποβολής στοιχείων με τις οποίες ζητείται η υποβολή δεδομένων συναλλαγών ή περιεχομένου εκδίδονται μόνο:
 - α) για ποινικά αδικήματα που επισύρουν, στο κράτος έκδοσης, στερητική της ελευθερίας ποινή με ανώτατο όριο τουλάχιστον τριών ετών, ή
 - β) για τα ακόλουθα αδικήματα, αν διαπράχθηκαν εν όλω ή εν μέρει μέσω πληροφοριακού συστήματος:

- τα αδικήματα του άρθρου 3, 4 και 5 της απόφασης-πλαίσιο 2001/413/ΔΕΥ του Συμβουλίου⁴⁷.
 - τα αδικήματα των άρθρων 3 έως 7 της οδηγίας 2011/93/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁸.
 - τα αδικήματα των άρθρων 3 έως 8 της οδηγίας 2013/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- γ) τα εγκλήματα των άρθρων 3 έως 12 και του άρθρου 14 της οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁹.
5. Η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:
- α) την αρχή έκδοσης και, κατά περίπτωση, την αρχή έγκρισης·
 - β) τον αποδέκτη της ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων, ο οποίος αναφέρεται στο άρθρο 7·
 - γ) τα πρόσωπα των οποίων τα δεδομένα ζητούνται, εκτός αν ο μοναδικός σκοπός της εντολής είναι η ταυτοποίηση ενός προσώπου·
 - δ) την κατηγορία των ζητούμενων δεδομένων (δεδομένα συνδρομητή, δεδομένα πρόσβασης, δεδομένα συναλλαγών ή δεδομένα περιεχομένου)·
 - ε) κατά περίπτωση, το χρονικό διάστημα για το οποίο ζητείται η υποβολή·
 - στ) τις ισχύουσες διατάξεις του ποινικού δικαίου του κράτους έκδοσης·
 - ζ) σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης ή αιτήματος να πραγματοποιηθεί νωρίτερα η γνωστοποίηση, τους λόγους αυτών·
 - η) σε περίπτωση που τα ζητούμενα δεδομένα αποθηκεύονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία ως μέρος υποδομής που παρέχεται από πάροχο υπηρεσιών σε εταιρεία ή άλλη οντότητα που δεν είναι φυσικό πρόσωπο, επιβεβαίωση ότι η εντολή συμμορφώνεται με την παράγραφο 6·
 - θ) τους λόγους ως προς την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα του μέτρου.
6. Σε περιπτώσεις στις οποίες τα ζητούμενα δεδομένα είναι αποθηκευμένα ή υποβάλλονται σε επεξεργασία ως μέρος υποδομής που παρέχεται από πάροχο υπηρεσιών σε εταιρεία ή άλλη οντότητα που δεν είναι φυσικό πρόσωπο, η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων απευθύνεται στον πάροχο υπηρεσιών μόνο όταν δεν είναι πρόσφορη η λήψη ερευνητικών μέτρων που να απευθύνονται στην εταιρεία ή την οντότητα, ιδίως επειδή θα υπονόμευαν την έρευνα.

⁴⁷ [Απόφαση-πλαίσιο 2001/413/ΔΕΥ](#) του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2001, για την καταπολέμηση της απάτης και της πλαστογραφίας που αφορούν τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών (ΕΕ L 149 της 2.6.2001, σ. 1).

⁴⁸ [Οδηγία 2011/93/ΕΕ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 335 της 17.12.2011, σ. 1).

⁴⁹ [Οδηγία \(ΕΕ\) 2017/541](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88 της 31.3.2017, σ. 6).

7. Αν η αρχή έκδοσης έχει λόγους να πιστεύει ότι τα ζητούμενα δεδομένα συναλλαγών ή περιεχομένου προστατεύονται από ασυλίες και προνόμια τα οποία απορρέουν από το δίκαιο του κράτους μέλος στο οποίο απευθύνεται η εντολή στον πάροχο υπηρεσιών, ή ότι η γνωστοποίησή τους ενδέχεται να έχει επιπτώσεις στα θεμελιώδη συμφέροντα του κράτους μέλους όπως η εθνική ασφάλεια και άμυνα, η αρχή έκδοσης ζητά διευκρινίσεις πριν από την έκδοση της ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων, μεταξύ άλλων μέσω διαβούλευσης με τις αρμόδιες αρχές του οικείου κράτους μέλους, είτε απευθείας είτε μέσω της Eurojust ή του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου. Αν η αρχή έκδοσης κρίνει ότι τα ζητούμενα δεδομένα πρόσβασης, συναλλαγών ή περιεχομένου προστατεύονται από τέτοιες ασυλίες και προνόμια ή ότι η γνωστοποίηση των δεδομένων θα είχε επιπτώσεις στα θεμελιώδη συμφέροντα του άλλου κράτους μέλους, δεν εκδίδει την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων.

Άρθρο 6

Προϋποθέσεις έκδοσης ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων

1. Η αρχή έκδοσης εκδίδει ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων μόνο όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου.
2. Η εντολή εκδίδεται όταν είναι απαραίτητη και αναλογική ώστε να αποτραπεί η αφαίρεση, η διαγραφή ή η αλλοίωση των δεδομένων ενόψει επακόλουθου αιτήματος υποβολής των εν λόγω δεδομένων μέσω αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, ευρωπαϊκής εντολής έρευνας ή ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων. Ευρωπαϊκές εντολές διατήρησης στοιχείων με τις οποίες ζητείται η διατήρηση δεδομένων εκδίδονται για οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα.
3. Η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:
 - α) την αρχή έκδοσης και, κατά περίπτωση, την αρχή έγκρισης·
 - β) τον αποδέκτη της ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων, ο οποίος αναφέρεται στο άρθρο 7·
 - γ) τα πρόσωπα των οποίων τα δεδομένα ζητείται να διατηρηθούν, εκτός αν ο μοναδικός σκοπός της εντολής είναι η ταυτοποίηση ενός προσώπου·
 - δ) την κατηγορία των προς διατήρηση δεδομένων (δεδομένα συνδρομητή, δεδομένα πρόσβασης, δεδομένα συναλλαγών ή δεδομένα περιεχομένου)·
 - ε) κατά περίπτωση, το χρονικό διάστημα για το οποίο ζητείται η διατήρηση·
 - στ) τις ισχύουσες διατάξεις του ποινικού δικαίου του κράτους έκδοσης·
 - ζ) τους λόγους ως προς την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα του μέτρου.

Άρθρο 7

Αποδέκτης ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων και ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων

1. Η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων και η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων απευθύνονται άμεσα στον νόμιμο εκπρόσωπο τον οποίο έχει ορίσει ο

πάροχος υπηρεσιών για τον σκοπό της συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών.

2. Αν δεν έχει οριστεί νόμιμος εκπρόσωπος, η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων και η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων μπορούν να απευθύνονται σε οποιαδήποτε εγκατάσταση του παρόχου υπηρεσιών στην Ένωση.
3. Αν ο νόμιμος εκπρόσωπος δεν συμμορφωθεί με πιστοποιητικό ΕΕΥ σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2, το πιστοποιητικό ΕΕΥ μπορεί να απευθύνεται σε οποιαδήποτε εγκατάσταση του παρόχου υπηρεσιών στην Ένωση.
4. Αν ο νόμιμος εκπρόσωπος δεν συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με το άρθρο 9 ή το άρθρο 10 και η αρχή έκδοσης θεωρεί ότι υπάρχει σοβαρός κίνδυνος απώλειας δεδομένων, η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων ή η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων μπορεί να απευθύνεται σε οποιαδήποτε εγκατάσταση του παρόχου υπηρεσιών στην Ένωση.

Άρθρο 8

Πιστοποιητικό ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων και ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων

1. Η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής ή διατήρησης στοιχείων διαβιβάζεται στον αποδέκτη, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 7, μέσω πιστοποιητικού ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων (πιστοποιητικό ΕΕΥ) ή μέσω πιστοποιητικού ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων (πιστοποιητικό ΕΕΔ).

Η αρχή έκδοσης ή έγκρισης συμπληρώνει το πιστοποιητικό ΕΕΥ που παρέχεται στο παράρτημα Ι ή το πιστοποιητικό ΕΕΔ που παρέχεται στο παράρτημα ΙΙ, το υπογράφει και βεβαιώνει την ακρίβεια και την ορθότητα του περιεχομένου του.
2. Το πιστοποιητικό ΕΕΥ ή το πιστοποιητικό ΕΕΔ διαβιβάζεται απευθείας με οποιοδήποτε μέσο δίνει τη δυνατότητα γραπτής τεκμηρίωσης, υπό συνθήκες που επιτρέπουν στον αποδέκτη την εξακρίβωση της γνησιότητάς του.

Αν οι πάροχοι υπηρεσιών, τα κράτη μέλη ή όργανα της Ένωσης έχουν δημιουργήσει ειδικές πλατφόρμες ή άλλους ασφαλείς διαύλους για τη διεκπεραίωση των αιτημάτων που αφορούν δεδομένα και υποβάλλονται από αρχές επιβολής του νόμου και δικαστικές αρχές, η αρχή έκδοσης μπορεί επίσης να επιλέξει να διαβιβάσει το πιστοποιητικό μέσω των εν λόγω διαύλων.
3. Το πιστοποιητικό ΕΕΥ περιέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 5, στοιχεία α) έως η), καθώς και επαρκή στοιχεία που επιτρέπουν στον αποδέκτη να εξακριβώνει την ταυτότητα της αρχής έκδοσης και να επικοινωνεί μαζί της. Δεν περιλαμβάνει τους λόγους ως προς την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα του μέτρου ή περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τις έρευνες.
4. Το πιστοποιητικό ΕΕΔ περιέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3, στοιχεία α) έως στ), καθώς και επαρκή στοιχεία που επιτρέπουν στον αποδέκτη να εξακριβώνει την ταυτότητα της αρχής έκδοσης και να επικοινωνεί μαζί της. Δεν περιλαμβάνει τους λόγους ως προς την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα του μέτρου ή περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τις έρευνες.

5. Αν απαιτείται, το πιστοποιητικό ΕΕΥ ή ΕΕΔ μεταφράζεται σε επίσημη γλώσσα της Ένωσης την οποία αποδέχεται ο αποδέκτης. Αν δεν προσδιορίζεται γλώσσα, το πιστοποιητικό ΕΕΥ ή ΕΕΔ μεταφράζεται σε μία από τις επίσημες γλώσσες του κράτους μέλους στο οποίο κατοικεί ή είναι εγκατεστημένος ο νομικός εκπρόσωπος.

Άρθρο 9

Εκτέλεση πιστοποιητικού ΕΕΥ

1. Κατά την παραλαβή του πιστοποιητικού ΕΕΥ, ο αποδέκτης διασφαλίζει ότι τα ζητούμενα δεδομένα διαβιβάζονται απευθείας στην αρχή έκδοσης ή τις αρχές επιβολής του νόμου, που αναφέρονται στο πιστοποιητικό ΕΕΥ, το αργότερο εντός 10 ημερών από την παραλαβή του πιστοποιητικού ΕΕΥ, εκτός αν η αρχή έκδοσης αναφέρει λόγους για να πραγματοποιηθεί νωρίτερα η γνωστοποίηση.
2. Σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, ο αποδέκτης διαβιβάζει τα ζητούμενα δεδομένα χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση το αργότερο 6 ώρες από την παραλαβή του πιστοποιητικού ΕΕΥ.
3. Αν ο αποδέκτης δεν μπορεί να συμμορφωθεί με την υποχρέωσή του επειδή το πιστοποιητικό ΕΕΥ παρουσιάζει ελλείψεις, περιέχει πρόδηλα σφάλματα ή δεν περιέχει επαρκείς πληροφορίες ώστε να εκτελεστεί, ο αποδέκτης ενημερώνει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση την αρχή έκδοσης η οποία αναφέρεται στο πιστοποιητικό ΕΕΥ και ζητά διευκρινίσεις, χρησιμοποιώντας το έντυπο του παραρτήματος ΙΙΙ. Ενημερώνει την αρχή έκδοσης ως προς το αν ήταν δυνατός ο εντοπισμός και η διατήρηση, σύμφωνα με την παράγραφο 6. Η αρχή έκδοσης ανταποκρίνεται αμελλητί και το αργότερο εντός 5 ημερών. Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 δεν ισχύουν έως ότου παρασχεθούν οι διευκρινίσεις.
4. Αν ο αποδέκτης δεν μπορεί να συμμορφωθεί με την υποχρέωσή του για λόγους ανωτέρας βίας ή πραγματικής αδυναμίας που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του ιδίου ή, αν πρόκειται περί διαφορετικών προσώπων, σε υπαιτιότητα του παρόχου υπηρεσιών, ιδίως επειδή το πρόσωπο του οποίου ζητούνται τα δεδομένα δεν είναι πελάτης τους ή τα δεδομένα διαγράφηκαν πριν από τη λήψη του πιστοποιητικού ΕΕΥ, ο αποδέκτης ενημερώνει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση την αρχή έκδοσης που αναφέρεται στο πιστοποιητικό ΕΕΥ και εξηγεί τους λόγους, χρησιμοποιώντας το έντυπο του παραρτήματος ΙΙΙ. Αν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις, η αρχή έκδοσης ανακαλεί το πιστοποιητικό ΕΕΥ.
5. Σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες ο αποδέκτης, για άλλους λόγους, δεν παρέχει τις ζητούμενες πληροφορίες, δεν τις παρέχει κατά τρόπο εξαντλητικό ή δεν τις παρέχει εντός της προθεσμίας, ενημερώνει την αρχή έκδοσης ως προς τους λόγους, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και το αργότερο εντός των προθεσμιών των παραγράφων 1 και 2, χρησιμοποιώντας το έντυπο του παραρτήματος ΙΙΙ. Η αρχή έκδοσης επανεξετάζει την εντολή υπό το πρίσμα των πληροφοριών που παρέχονται από τον πάροχο υπηρεσιών και, αν απαιτείται, τάσσει νέα προθεσμία υποβολής στοιχείων από τον πάροχο υπηρεσιών.

Αν ο αποδέκτης θεωρεί ότι το πιστοποιητικό ΕΕΥ δεν μπορεί να εκτελεστεί επειδή, με βάση αποκλειστικά τις πληροφορίες που περιέχει το πιστοποιητικό ΕΕΥ, είναι προφανές ότι παραβιάζει προδήλως τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ότι είναι προδήλως καταχρηστικό, ο αποδέκτης αποστέλλει επίσης το έντυπο του παραρτήματος ΙΙΙ στην αρμόδια αρχή εκτέλεσης στο κράτος μέλος του αποδέκτη. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, η αρμόδια αρχή εκτέλεσης μπορεί να ζητήσει διευκρινίσεις από την αρχή έκδοσης της ευρωπαϊκής εντολής υποβολής

στοιχείων, είτε απευθείας είτε μέσω της Eurojust ή του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου.

6. Ο αποδέκτης διατηρεί τα ζητούμενα δεδομένα, σε περίπτωση που δεν τα υποβάλει αμέσως, εκτός αν οι πληροφορίες που περιέχει το πιστοποιητικό ΕΕΥ δεν του επιτρέπουν να τα εντοπίσει, οπότε ζητά διευκρινίσεις σύμφωνα με την παράγραφο 3. Η διατήρηση συνεχίζεται έως ότου υποβληθούν τα δεδομένα είτε με βάση τη διευκρινισμένη ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων και το πιστοποιητικό της είτε μέσω άλλων διαύλων, όπως η αμοιβαία δικαστική συνδρομή. Αν η υποβολή και η διατήρηση των δεδομένων δεν είναι πλέον απαραίτητες, η αρχή έκδοσης και, όταν συντρέχει περίπτωση σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 8, η αρχή εκτέλεσης, ενημερώνει τον αποδέκτη χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

Άρθρο 10

Εκτέλεση πιστοποιητικού ΕΕΔ

1. Κατά την παραλαβή του πιστοποιητικού ΕΕΔ ο αποδέκτης διατηρεί τα ζητούμενα δεδομένα χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Η διατήρηση παύει μετά από 60 ημέρες, εκτός αν η αρχή έκδοσης επιβεβαιώσει ότι έχει δρομολογηθεί το επακόλουθο αίτημα υποβολής.
2. Αν η αρχή έκδοσης επιβεβαιώσει, εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1, ότι έχει δρομολογηθεί το επακόλουθο αίτημα υποβολής, ο αποδέκτης διατηρεί τα δεδομένα για όσο διάστημα απαιτείται για την υποβολή τους μετά την επίδοση του επακόλουθου αιτήματος υποβολής.
3. Αν η διατήρηση δεν είναι πλέον αναγκαία, η αρχή έκδοσης ενημερώνει τον αποδέκτη χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.
4. Αν ο αποδέκτης δεν μπορεί να συμμορφωθεί με την υποχρέωσή του επειδή το πιστοποιητικό ΕΕΔ παρουσιάζει ελλείψεις, περιέχει πρόδηλα σφάλματα ή δεν περιέχει επαρκείς πληροφορίες ώστε να εκτελεστεί, ο αποδέκτης ενημερώνει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση την αρχή έκδοσης η οποία αναφέρεται στο πιστοποιητικό ΕΕΔ και ζητά διευκρινίσεις, χρησιμοποιώντας το έντυπο του παραρτήματος III. Η αρχή έκδοσης ανταποκρίνεται αμελλητί και το αργότερο εντός 5 ημερών. Ο αποδέκτης διασφαλίζει ότι μπορεί, από την πλευρά του, να λάβει τις απαραίτητες διευκρινίσεις ώστε να εκπληρώσει την υποχρέωσή του σύμφωνα με την παράγραφο 1.
5. Αν ο αποδέκτης δεν μπορεί να συμμορφωθεί με την υποχρέωσή του για λόγους ανωτέρας βίας ή πραγματικής αδυναμίας που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του ίδιου ή, αν πρόκειται περί διαφορετικών προσώπων, σε υπαιτιότητα του παρόχου υπηρεσιών, ιδίως επειδή το πρόσωπο του οποίου ζητούνται τα δεδομένα δεν είναι πελάτης του ή τα δεδομένα διαγράφηκαν πριν από την παραλαβή της εντολής, ο αποδέκτης επικοινωνεί χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση με την αρχή έκδοσης που αναφέρεται στο πιστοποιητικό ΕΕΔ και εξηγεί τους λόγους, χρησιμοποιώντας το έντυπο του παραρτήματος III. Αν πληρούνται οι εν λόγω προϋποθέσεις, η αρχή έκδοσης ανακαλεί το πιστοποιητικό ΕΕΔ.
6. Σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες ο αποδέκτης δεν διατηρεί τις ζητούμενες πληροφορίες για άλλους λόγους που αναφέρονται στο έντυπο του παραρτήματος III, ο αποδέκτης ενημερώνει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση την αρχή έκδοσης για τους σχετικούς λόγους, χρησιμοποιώντας το έντυπο του παραρτήματος III. Η αρχή

έκδοσης επανεξετάζει την εντολή υπό το πρίσμα της αιτιολόγησης που παρέχεται από τον πάροχο υπηρεσιών.

Άρθρο 11

Απόρρητο και ενημέρωση χρήστη

1. Οι αποδέκτες και, αν πρόκειται περί διαφορετικών προσώπων, οι πάροχοι υπηρεσιών λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζουν το απόρρητο του πιστοποιητικού ΕΕΥ ή του πιστοποιητικού ΕΕΔ και των υποβαλλόμενων ή διατηρούμενων δεδομένων και, αν αυτό ζητηθεί από την αρχή έκδοσης, δεν ενημερώνουν το πρόσωπο του οποίου τα δεδομένα ζητούνται προκειμένου να μην παρακωλύεται η σχετική ποινική διαδικασία.
2. Αν η αρχή έκδοσης ζητήσει από τον αποδέκτη να μην ενημερώσει το πρόσωπο του οποίου τα δεδομένα ζητούνται, η αρχή έκδοσης ενημερώνει ως προς την υποβολή των δεδομένων, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, το πρόσωπο του οποίου τα δεδομένα ζητούνται με το πιστοποιητικό ΕΕΥ. Η ενημέρωση αυτή μπορεί να καθυστερήσει για όσο διάστημα είναι αναγκαίο και αναλογικό ώστε να αποτραπεί η παρακώλυση της σχετικής ποινικής διαδικασίας.
3. Κατά την ενημέρωση του προσώπου, η αρχή έκδοσης παρέχει πληροφορίες σχετικά με τυχόν διαθέσιμα μέσα έννομης προστασίας, τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 17.

Άρθρο 12

Απόδοση δαπανών

Ο πάροχος υπηρεσιών μπορεί να ζητήσει την απόδοση των δαπανών του από το κράτος έκδοσης, εφόσον αυτό προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο του κράτους έκδοσης για τις εγχώριες εντολές σε παρόμοιες καταστάσεις, σύμφωνα μ' αυτές τις εθνικές διατάξεις.

Κεφάλαιο 3: Κυρώσεις και εκτέλεση

Άρθρο 13

Κυρώσεις

Με την επιφύλαξη της εθνικής νομοθεσίας που προβλέπει επιβολή ποινικών κυρώσεων, τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες σχετικά με τις χρηματικές κυρώσεις που επισύρουν οι παραβάσεις των υποχρεώσεων των άρθρων 9, 10 και 11 του παρόντος κανονισμού και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες χρηματικές κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή τους εν λόγω κανόνες και τα μέτρα και την ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση σχετικά με κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

Άρθρο 14

Διαδικασία εκτέλεσης

1. Αν ο αποδέκτης δεν συμμορφωθεί με πιστοποιητικό ΕΕΥ εντός της προθεσμίας, ή με πιστοποιητικό ΕΕΔ, χωρίς να αναφέρει λόγους οι οποίοι να γίνονται αποδεκτοί από

την αρχή έκδοσης, η αρχή έκδοσης μπορεί να διαβιβάσει στην αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων με το πιστοποιητικό ΕΕΥ ή την ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων με το πιστοποιητικό ΕΕΔ, καθώς και το έντυπο του παραρτήματος ΙΙ συμπληρωμένο από τον αποδέκτη, και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο, με σκοπό την εκτέλεσή τους, με οποιοδήποτε μέσο δίνει τη δυνατότητα γραπτής τεκμηρίωσης, υπό συνθήκες που επιτρέπουν στην αρχή εκτέλεσης την εξακρίβωση της γνησιότητας. Γι' αυτόν τον σκοπό, η αρχή έκδοσης μεταφράζει την εντολή, το έντυπο και οποιαδήποτε άλλα συνοδευτικά έγγραφα σε μία από τις επίσημες γλώσσες του οικείου κράτους μέλους και ενημερώνει τον αποδέκτη σχετικά με τη διαβίβαση.

2. Η αρχή εκτέλεσης αναγνωρίζει κατά την παραλαβή της και χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων ή την ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων που διαβιβάζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 και λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την εκτέλεσή της, εκτός αν η αρχή εκτέλεσης θεωρεί ότι υφίσταται ένας από τους λόγους της παραγράφου 4 ή 5 ή ότι τα οικεία δεδομένα προστατεύονται από ασυλία ή προνόμιο σύμφωνα με το εθνικό της δίκαιο ή ότι η γνωστοποίησή τους ενδέχεται να επηρεάσει τα θεμελιώδη συμφέροντά της, όπως η εθνική ασφάλεια και άμυνα. Η αρχή εκτέλεσης λαμβάνει την απόφαση αναγνώρισης της εντολής χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και το αργότερο 5 εργάσιμες ημέρες μετά την παραλαβή της.
3. Αν η αρχή εκτέλεσης αναγνωρίσει την εντολή, ζητά επίσημα από τον αποδέκτη να συμμορφωθεί με τη σχετική υποχρέωση, τον ενημερώνει σχετικά με τη δυνατότητα να αντισταχθεί στην εκτέλεση με επίκληση των λόγων που αναφέρονται στις παραγράφους 4 ή 5, καθώς και σχετικά με τις εφαρμοστέες κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, και τάσσει προθεσμία συμμόρφωσης ή ένστασης.
4. Ο αποδέκτης μπορεί να αντισταχθεί στην εκτέλεση της ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων μόνο για τους ακόλουθους λόγους:
 - α) η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων δεν έχει εκδοθεί ή εγκριθεί από αρχή έκδοσης του άρθρου 4·
 - β) η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων δεν έχει εκδοθεί για αδίκημα του άρθρου 5 παράγραφος 4·
 - γ) ο αποδέκτης δεν ήταν σε θέση να συμμορφωθεί με το πιστοποιητικό ΕΕΥ για λόγους ανωτέρας βίας ή πραγματικής αδυναμίας ή επειδή το πιστοποιητικό ΕΕΥ περιέχει πρόδηλα σφάλματα·
 - δ) η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων δεν αφορά δεδομένα που είναι αποθηκευμένα από τον πάροχο υπηρεσιών ή για λογαριασμό του κατά τον χρόνο παραλαβής του πιστοποιητικού ΕΕΥ·
 - ε) η υπηρεσία δεν καλύπτεται από τον παρόντα κανονισμό·
 - στ) με βάση αποκλειστικά τις πληροφορίες που περιέχονται στο πιστοποιητικό ΕΕΥ, είναι προφανές ότι το πιστοποιητικό παραβιάζει προδήλως τον Χάρτη ή ότι είναι προδήλως καταχρηστικό.
5. Ο αποδέκτης μπορεί να αντισταχθεί στην εκτέλεση της ευρωπαϊκής εντολής διατήρησης στοιχείων μόνο για τους ακόλουθους λόγους:
 - α) η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων δεν έχει εκδοθεί ή εγκριθεί από αρχή έκδοσης του άρθρου 4·

- β) ο πάροχος υπηρεσιών δεν ήταν σε θέση να συμμορφωθεί με το πιστοποιητικό ΕΕΔ για λόγους ανωτέρας βίας ή πραγματικής αδυναμίας ή επειδή το πιστοποιητικό ΕΕΔ περιέχει πρόδηλα σφάλματα·
 - γ) η ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης στοιχείων δεν αφορά δεδομένα που είναι αποθηκευμένα από τον πάροχο υπηρεσιών ή για λογαριασμό του κατά τον χρόνο του πιστοποιητικού ΕΕΔ·
 - δ) η υπηρεσία δεν καλύπτεται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού·
 - ε) με βάση αποκλειστικά τις πληροφορίες που περιέχονται στο πιστοποιητικό ΕΕΔ, είναι προφανές ότι το πιστοποιητικό ΕΕΔ παραβιάζει προδήλως τον Χάρτη ή ότι είναι προδήλως καταχρηστικό.
6. Σε περίπτωση ένστασης του αποδέκτη, η αρχή εκτέλεσης αποφασίζει αν θα εκτελέσει την εντολή με βάση τις πληροφορίες που παρέχονται από τον αποδέκτη και, εφόσον είναι αναγκαίο, συμπληρωματικές πληροφορίες που λαμβάνονται από την αρχή έκδοσης σύμφωνα με την παράγραφο 7.
 7. Προτού αποφασίσει να μην αναγνωρίσει ή να μην εκτελέσει την εντολή σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 6, η αρχή εκτέλεσης συμβουλεύεται την αρχή έκδοσης με κάθε πρόσφορο μέσο. Όπου κρίνεται σκόπιμο, ζητά περαιτέρω πληροφορίες από την αρχή έκδοσης. Η αρχή έκδοσης ανταποκρίνεται σε κάθε τέτοιο αίτημα εντός 5 εργάσιμων ημερών.
 8. Όλες οι αποφάσεις κοινοποιούνται αμέσως στην αρχή έκδοσης και στον αποδέκτη με οποιοδήποτε μέσο δίνει τη δυνατότητα γραπτής τεκμηρίωσης.
 9. Αν η αρχή εκτέλεσης λάβει τα δεδομένα από τον αποδέκτη, τα διαβιβάζει στην αρχή έκδοσης εντός 2 εργάσιμων ημερών, εκτός αν τα εν λόγω δεδομένα προστατεύονται από ασυλία ή προνόμιο σύμφωνα με το εθνικό της δίκαιο ή επηρεάζουν τα θεμελιώδη συμφέροντά της, όπως η εθνική ασφάλεια και άμυνα. Σ' αυτήν την περίπτωση, ενημερώνει την αρχή έκδοσης για τους λόγους για τους οποίους δεν διαβιβάζει τα δεδομένα.
 10. Αν ο αποδέκτης δεν συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από αναγνωρισμένη εντολή, η εκτελεστικότητα της οποίας έχει επιβεβαιωθεί από την αρχή εκτέλεσης, η εν λόγω αρχή επιβάλλει χρηματική κύρωση σύμφωνα με την εθνική της νομοθεσία. Κατά της απόφασης επιβολής προστίμου παρέχεται μέσο πραγματικής έννομης προστασίας.

Κεφάλαιο 4: Μέσα έννομης προστασίας

Άρθρο 15

Διαδικασία ελέγχου σε περίπτωση συγκρουόμενων υποχρεώσεων που απορρέουν από θεμελιώδη δικαιώματα ή θεμελιώδη συμφέροντα τρίτης χώρας

1. Αν ο αποδέκτης θεωρεί ότι η συμμόρφωση με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων συγκρούεται με την ισχύουσα νομοθεσία τρίτης χώρας η οποία απαγορεύει τη γνωστοποίηση των οικείων δεδομένων για τον λόγο ότι αυτό είναι απαραίτητο είτε για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των εμπλεκόμενων προσώπων ή των θεμελιωδών συμφερόντων της τρίτης χώρας, τα οποία συνδέονται με την εθνική ασφάλεια ή άμυνα, ενημερώνει την αρχή έκδοσης

ως προς τους λόγους για τους οποίους δεν εκτελεί την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 9 παράγραφος 5.

2. Η αιτιολογημένη ένσταση περιλαμβάνει όλες τις σχετικές λεπτομέρειες για το δίκαιο της τρίτης χώρας, την εφαρμοσιμότητά του στην υπό εξέταση υπόθεση και τη φύση της συγκρουόμενης υποχρέωσης. Η ένσταση δεν μπορεί να βασίζεται στο γεγονός ότι το εφαρμοστέο δίκαιο της τρίτης χώρας δεν περιέχει παρόμοιες διατάξεις ως προς τις προϋποθέσεις, τις διατυπώσεις και τις διαδικασίες έκδοσης εντολής υποβολής στοιχείων, ούτε μόνο στο γεγονός ότι τα δεδομένα είναι αποθηκευμένα σε τρίτη χώρα.
3. Η αρχή έκδοσης επανεξετάζει την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων με βάση την αιτιολογημένη ένσταση. Αν η αρχή έκδοσης αποφασίσει να προχωρήσει με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων, ζητά τον έλεγχο της από το αρμόδιο δικαστήριο του κράτους μέλους της. Η εκτέλεση της εντολής αναστέλλεται μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου.

Το αρμόδιο δικαστήριο εκτιμά πρώτα κατά πόσον υπάρχει σύγκρουση, εξετάζοντας

 - α) αν έχει εφαρμογή το δίκαιο της τρίτης χώρας στις συγκεκριμένες περιστάσεις της υπό εξέταση υπόθεσης και, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης,
 - β) αν το δίκαιο της τρίτης χώρας απαγορεύει τη γνωστοποίηση των οικείων δεδομένων όταν εφαρμόζεται στις συγκεκριμένες περιστάσεις της υπό εξέταση υπόθεσης.
4. Κατά τη διενέργεια της εκτίμησης αυτής, το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη κατά πόσο το δίκαιο της τρίτης χώρας, αντί να αποσκοπεί στην προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων ή θεμελιωδών συμφερόντων της τρίτης χώρας που συνδέονται με την εθνική ασφάλεια ή άμυνα, αποσκοπεί προδήλως στην προστασία άλλων συμφερόντων ή στην προστασία παράνομων δραστηριοτήτων από αιτήματα των αρχών επιβολής του νόμου στο πλαίσιο ποινικών ερευνών.
5. Αν το αρμόδιο δικαστήριο κρίνει ότι δεν υφίσταται σχετική σύγκρουση κατά την έννοια των παραγράφων 1 και 4, κάνει δεκτή την εντολή. Αν το αρμόδιο δικαστήριο διαπιστώσει ότι υφίσταται σχετική σύγκρουση κατά την έννοια των παραγράφων 1 και 4, διαβιβάζει όλα τα σχετικά πραγματικά και νομικά στοιχεία που αφορούν την υπόθεση, συμπεριλαμβανομένης της κρίσης του, στις κεντρικές αρχές της οικείας τρίτης χώρας μέσω της εθνικής κεντρικής αρχής του, τάσσοντας προθεσμία 15 ημερών για την απάντηση. Κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος της κεντρικής αρχής της τρίτης χώρας, η προθεσμία μπορεί να παραταθεί κατά 30 ημέρες.
6. Αν η κεντρική αρχή της τρίτης χώρας, εντός της προθεσμίας, ενημερώσει το αρμόδιο δικαστήριο ότι αντιτίθεται στην εκτέλεση της ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων στην υπό εξέταση υπόθεση, το αρμόδιο δικαστήριο αποσύρει την εντολή και ενημερώνει σχετικά την αρχή έκδοσης και τον αποδέκτη. Αν δεν διατυπωθούν αντιρρήσεις εντός της (παραταθείσας) προθεσμίας, το αρμόδιο δικαστήριο αποστέλλει υπενθύμιση, παρέχοντας στην κεντρική αρχή της τρίτης χώρας 5 επιπλέον ημέρες ώστε να απαντήσει και ενημερώνοντάς την για τις συνέπειες σε περίπτωση μη ανταπόκρισης. Αν δεν διατυπωθούν αντιρρήσεις εντός αυτής της πρόσθετης προθεσμίας, το δικαστήριο κάνει δεκτή την εντολή.
7. Αν το αρμόδιο δικαστήριο κρίνει ότι η εντολή πρέπει να γίνει δεκτή, ενημερώνει την αρχή έκδοσης και τον αποδέκτη, που προχωρά στην εκτέλεση της εντολής.

Άρθρο 16

Διαδικασία ελέγχου σε περίπτωση συγκρουόμενων υποχρεώσεων για άλλους λόγους

1. Αν ο αποδέκτης θεωρεί ότι η συμμόρφωση με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων συγκρούεται με την ισχύουσα νομοθεσία τρίτης χώρας η οποία απαγορεύει τη γνωστοποίηση των οικείων δεδομένων για λόγους άλλους από αυτούς που αναφέρονται στο άρθρο 15, ενημερώνει την αρχή έκδοσης για τους λόγους για τους οποίους δεν εκτελεί την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 9 παράγραφος 5.
2. Η αιτιολογημένη ένσταση περιλαμβάνει όλες τις σχετικές λεπτομέρειες ως προς το δίκαιο της τρίτης χώρας, την εφαρμοσιμότητά του στην υπό εξέταση υπόθεση και τη φύση της συγκρουόμενης υποχρέωσης. Η ένσταση δεν μπορεί να βασίζεται στο γεγονός ότι το εφαρμοστέο δίκαιο της τρίτης χώρας δεν περιέχει παρόμοιες διατάξεις ως προς τις προϋποθέσεις, τις διατυπώσεις και τις διαδικασίες έκδοσης εντολής υποβολής στοιχείων, ούτε μόνο στο γεγονός ότι τα δεδομένα είναι αποθηκευμένα σε τρίτη χώρα.
3. Η αρχή έκδοσης επανεξετάζει την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων με βάση την αιτιολογημένη ένσταση. Αν η αρχή έκδοσης αποφασίσει να προχωρήσει με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων, ζητά τον έλεγχο της από το αρμόδιο δικαστήριο του κράτους μέλους της. Η εκτέλεση της εντολής αναστέλλεται μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου.
4. Το αρμόδιο δικαστήριο εκτιμά πρώτα κατά πόσον υπάρχει σύγκρουση, εξετάζοντας
 - α) αν έχει εφαρμογή το δίκαιο της τρίτης χώρας στις συγκεκριμένες περιστάσεις της υπό εξέταση υπόθεσης και, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης,
 - β) αν το δίκαιο της τρίτης χώρας απαγορεύει τη γνωστοποίηση των οικείων δεδομένων όταν εφαρμόζεται στις συγκεκριμένες περιστάσεις της υπό εξέταση υπόθεσης.
5. Αν το αρμόδιο δικαστήριο κρίνει ότι δεν υφίσταται σχετική σύγκρουση κατά την έννοια των παραγράφων 1 και 4, κάνει δεκτή την εντολή. Αν το αρμόδιο δικαστήριο κρίνει ότι το δίκαιο της τρίτης χώρας, όταν εφαρμόζεται στις συγκεκριμένες περιστάσεις της υπό εξέταση υπόθεσης, απαγορεύει τη γνωστοποίηση των οικείων δεδομένων, αποφασίζει αν θα κάνει δεκτή ή θα αποσύρει την εντολή ιδίως με βάση τους ακόλουθους παράγοντες:
 - α) το συμφέρον που προστατεύεται από τη σχετική νομοθεσία της τρίτης χώρας, συμπεριλαμβανομένου του συμφέροντος της τρίτης χώρας ως προς την αποτροπή της γνωστοποίησης των δεδομένων·
 - β) τον βαθμό της σύνδεσης της ποινικής υπόθεσης για την οποία εκδόθηκε η εντολή με οποιαδήποτε από τις δύο έννομες τάξεις, όπως υποδεικνύεται, μεταξύ άλλων, από:

την τοποθεσία, την ιθαγένεια και τον τόπο διαμονής του προσώπου του οποίου τα δεδομένα ζητούνται και/ή του θύματος ή των θυμάτων,

τον τόπο στον οποίο διαπράχθηκε το επίμαχο ποινικό αδίκημα·
 - γ) τον βαθμό της σύνδεσης μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών και της εν λόγω τρίτης χώρας· σ' αυτό το πλαίσιο, ο τόπος αποθήκευσης των δεδομένων δεν επαρκεί, από μόνος του, για να στοιχειοθετηθεί ουσιώδης βαθμός σύνδεσης·

- δ) τα συμφέροντα του κράτους που διεξάγει την έρευνα ως προς τη συλλογή των οικείων αποδεικτικών στοιχείων, βάσει της σοβαρότητας του αδικήματος και της σημασίας της συλλογής αποδεικτικών στοιχείων χωρίς καθυστέρηση·
 - ε) τις πιθανές συνέπειες που θα έχει για τον αποδέκτη ή τον πάροχο υπηρεσιών η συμμόρφωση με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των κυρώσεων που ενδέχεται να επιβληθούν.
6. Αν το αρμόδιο δικαστήριο αποφασίσει να αποσύρει την εντολή, ενημερώνει την αρχή έκδοσης και τον αποδέκτη. Αν το αρμόδιο δικαστήριο κρίνει ότι η εντολή πρέπει να γίνει δεκτή, ενημερώνει την αρχή έκδοσης και τον αποδέκτη, που προχωρά στην εκτέλεση της εντολής.

Άρθρο 17

Μέσα αποτελεσματικής έννομης προστασίας

1. Οι ύποπτοι και οι κατηγορούμενοι των οποίων τα δεδομένα συλλέχθηκαν μέσω ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων έχουν το δικαίωμα χρήσης μέσων αποτελεσματικής έννομης προστασίας κατά της ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας για την οποία εκδόθηκε η εντολή, με την επιφύλαξη των μέσων έννομης προστασίας που είναι διαθέσιμα σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2016/680 και τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679.
2. Αν το πρόσωπο του οποίου τα δεδομένα συλλέχθηκαν δεν είναι ύποπτος ή κατηγορούμενος στην ποινική διαδικασία για την οποία εκδόθηκε η εντολή, αυτό το πρόσωπο έχει το δικαίωμα χρήσης μέσων αποτελεσματικής έννομης προστασίας κατά της ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων στο κράτος έκδοσης, με την επιφύλαξη των μέσων έννομης προστασίας που είναι διαθέσιμα σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2016/680 και τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679.
3. Το εν λόγω δικαίωμα χρήσης μέσου αποτελεσματικής έννομης προστασίας ασκείται ενώπιον δικαστηρίου στο κράτος έκδοσης σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο και συμπεριλαμβάνει τη δυνατότητα αμφισβήτησης της νομιμότητας του μέτρου, καθώς και της αναγκαιότητας και της αναλογικότητάς του.
4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 11, η αρχή έκδοσης λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζει ότι παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες που προσφέρει το εθνικό δίκαιο για την εξεύρεση μέσων έννομης προστασίας και ότι αυτά μπορούν να ασκούνται με αποτελεσματικό τρόπο.
5. Σ' αυτήν την περίπτωση ισχύουν οι ίδιες προθεσμίες ή άλλες προϋποθέσεις για την εξεύρεση μέσων έννομης προστασίας σε παρόμοιες εγχώριες υποθέσεις και με τρόπο που εγγυάται την αποτελεσματική άσκηση των εν λόγω μέσων έννομης προστασίας για τα οικεία πρόσωπα.
6. Με την επιφύλαξη των εθνικών δικονομικών κανόνων, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σε ποινικές διαδικασίες στο κράτος έκδοσης, κατά την εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων που συλλέχθηκαν μέσω της ευρωπαϊκής εντολής υποβολής στοιχείων, γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα της υπεράσπισης και η νομιμότητα της διαδικασίας.

Άρθρο 18

Διασφάλιση προνομίων και ασυλιών σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους εκτέλεσης

Σε περίπτωση που δεδομένα συναλλαγών ή περιεχομένου τα οποία συλλέχθηκαν με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων προστατεύονται από ασυλίες ή προνόμια σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους του αποδέκτη, ή η εντολή έχει επιπτώσεις σε θεμελιώδη συμφέροντα του εν λόγω κράτους μέλους, όπως η εθνική ασφάλεια και άμυνα, το δικαστήριο του κράτους έκδοσης διασφαλίζει ότι, κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας για την οποία εκδόθηκε η εντολή, λαμβάνονται υπόψη αυτοί οι λόγοι κατά την εκτίμηση της συνάφειας και του παραδεκτού των οικείων αποδεικτικών στοιχείων, όπως αν προβλέπονταν από το εθνικό του δίκαιο. Το δικαστήριο μπορεί να διαβουλευέται με τις αρχές του οικείου κράτους μέλους, το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο σε ποινικές υποθέσεις ή τη Eurojust.

Κεφάλαιο 5: Τελικές διατάξεις

Άρθρο 19

Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

1. Το αργότερο έως την [ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού], η Επιτροπή καταρτίζει αναλυτικό πρόγραμμα παρακολούθησης των εκροών, των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων του παρόντος κανονισμού. Το πρόγραμμα παρακολούθησης ορίζει τα μέσα και τα διαστήματα συλλογής των δεδομένων και των λοιπών απαραίτητων στοιχείων. Ορίζει συγκεκριμένα τη δράση που θα αναλάβει η Επιτροπή και τα κράτη μέλη ως προς τη συλλογή και την ανάλυση των δεδομένων και των λοιπών στοιχείων.
2. Σε κάθε περίπτωση, τα κράτη μέλη συλλέγουν και διατηρούν λεπτομερή στατιστικά στοιχεία από τις αρμόδιες αρχές. Τα δεδομένα που συλλέγονται αποστέλλονται στην Επιτροπή έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους για το προηγούμενο ημερολογιακό έτος και περιλαμβάνουν:
 - α) τον αριθμό των πιστοποιητικών ΕΕΥ και ΕΕΔ που εκδόθηκαν ανά κατηγορία ζητούμενων δεδομένων, παρόχου υπηρεσιών στον οποίο απευθύνονται και περιστάσεων (περίπτωση έκτακτης ανάγκης ή όχι)·
 - β) τον αριθμό των πιστοποιητικών ΕΕΥ και ΕΕΔ που εκτελέστηκαν ανά κατηγορία ζητούμενων δεδομένων, παρόχου υπηρεσιών στον οποίο απευθύνονται και περιστάσεων (περίπτωση έκτακτης ανάγκης ή όχι)·
 - γ) για τα πιστοποιητικά ΕΕΥ που εκτελέστηκαν, τη μέση διάρκεια για τη συλλογή των ζητούμενων δεδομένων από τη στιγμή έκδοσης του πιστοποιητικού ΕΕΥ έως τη στιγμή της συλλογής των δεδομένων, ανά κατηγορία ζητούμενων δεδομένων, παρόχου υπηρεσιών στον οποίο απευθύνθηκαν και περιστάσεων (περίπτωση έκτακτης ανάγκης ή όχι)·
 - δ) τον αριθμό των ευρωπαϊκών εντολών υποβολής στοιχείων που διαβιβάστηκαν και παραλήφθηκαν προς εκτέλεση σε κράτος εκτέλεσης ανά κατηγορία ζητούμενων δεδομένων, παρόχου υπηρεσιών στον οποίο απευθύνονται και περιστάσεων (περίπτωση έκτακτης ανάγκης ή όχι), καθώς και τον αριθμό των εντολών που εκτελέστηκαν·
 - ε) τον αριθμό των μέσων έννομης προστασίας που ασκήθηκαν κατά των ευρωπαϊκών εντολών υποβολής στοιχείων στο κράτος έκδοσης και στο κράτος εκτέλεσης ανά κατηγορία ζητούμενων δεδομένων.

Άρθρο 20

Τροποποιήσεις των πιστοποιητικών και των εντύπων

Η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 21 για την τροποποίηση των παραρτημάτων I, II και III, ώστε να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά η ενδεχόμενη ανάγκη βελτιώσεων όσον αφορά το περιεχόμενο των εντύπων του πιστοποιητικού ΕΕΥ και του πιστοποιητικού ΕΕΔ και των εντύπων που χρησιμοποιούνται για την παροχή πληροφοριών σχετικά με την αδυναμία εκτέλεσης πιστοποιητικού ΕΕΥ ή πιστοποιητικού ΕΕΔ.

Άρθρο 21

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου.
2. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 20 ανατίθεται στην Επιτροπή για αόριστο χρονικό διάστημα από την/τις [ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού].
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 20 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης επιφέρει τη λήξη της εξουσιοδότησης που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σ' αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που βρίσκονται ήδη σε ισχύ.
4. Πριν από την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξης η Επιτροπή συμβουλευέται τους εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, της 13ης Απριλίου 2016⁵⁰.
5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Κατ' εξουσιοδότηση πράξη που έχει εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 20 τίθεται σε ισχύ μόνον αν δεν διατυπωθούν αντιρρήσεις είτε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είτε από το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η προθεσμία, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα εκφράσουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 22

Κοινοποιήσεις

1. Έως την/τις [ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού] κάθε κράτος μέλος κοινοποιεί στην Επιτροπή τα ακόλουθα:
 - α) τις αρχές οι οποίες, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, είναι αρμόδιες σύμφωνα με το άρθρο 4 να εκδίδουν και/ή να εγκρίνουν τις ευρωπαϊκές εντολές υποβολής στοιχείων και τις ευρωπαϊκές εντολές διατήρησης στοιχείων·

⁵⁰

EE L 123 της 12.5.2016, σ. 13.

- β) την αρχή ή τις αρχές εκτέλεσης που είναι αρμόδιες για την εκτέλεση των ευρωπαϊκών εντολών υποβολής στοιχείων και των ευρωπαϊκών εντολών διατήρησης στοιχείων για λογαριασμό άλλου κράτους μέλους·
 - γ) τα δικαστήρια που είναι αρμόδια να εξετάζουν τις αιτιολογημένες ενστάσεις των αποδεκτών σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 16.
2. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί τις πληροφορίες που λαμβάνει σύμφωνα με το παρόν άρθρο, είτε σε ειδικό ιστότοπο είτε στον ιστότοπο του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου ο οποίος αναφέρεται στο άρθρο 9 της απόφασης 2008/976/ΔΕΥ του Συμβουλίου⁵¹.

Άρθρο 23

Σχέση με τις ευρωπαϊκές εντολές έρευνας

Οι αρχές των κρατών μελών μπορούν να συνεχίσουν να εκδίδουν ευρωπαϊκές εντολές έρευνας σύμφωνα με την οδηγία 2014/41/ΕΕ για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων που επίσης εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 24

Αξιολόγηση

Το αργότερο έως την/τις [5 έτη από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού], η Επιτροπή προβαίνει σε αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τη λειτουργία του κανονισμού, η οποία περιλαμβάνει αξιολόγηση της ανάγκης διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής του. Αν κριθεί απαραίτητο, η έκθεση συνοδεύεται από νομοθετικές προτάσεις. Η αξιολόγηση διενεργείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή όλα τα αναγκαία στοιχεία για την εκπόνηση της εν λόγω έκθεσης.

Άρθρο 25

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από τις [6 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του].

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

⁵¹ Απόφαση 2008/976/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2008 σχετικά με το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο (ΕΕ L 348 της 24.12.2008, σ. 130).